

Arbejds miljø- og sikkerhedshåndbog

FOR
DR DRAMA

Håndbogen er tilgængelig på dr.dk/sikkerhedshandbog

VED ULYKKE	
PÅ DR MATRIKEL	ANDRE STEDER
1. STANDS ULYKKEN	1. STANDS ULYKKEN
2. GIV LIVREDDENDE FØRSTEHJÆLP	2. GIV LIVREDDENDE FØRSTEHJÆLP
3. RING 112 – HEREFTER 3520 2112	3. RING 112
4. GIV ALMINDELIG FØRSTEHJÆLP	4. GIV ALMINDELIG FØRSTEHJÆLP
5. FLYT KUN TILSKADEKOMNE HVIS NØDVENDIGT FOR SIKKERHEDEN	5. FLYT KUN TILSKADEKOMNE HVIS NØDVENDIGT FOR SIKKERHEDEN
6. KONTAKT DR DRAMAS ARBEJDSMILJØ-GRUPPE, NÅR SITUATIONEN ER UNDER KONTROL	6. KONTAKT DR DRAMAS ARBEJDSMILJØ-GRUPPE, NÅR SITUATIONEN ER UNDER KONTROL

Udgivet af:
 Danmarks Radio
 Emil Holms Kanal 20
 0999 København C

Maj 2023

Håndbogen er tiltænkt til intern brug for arbejdet med DR Dramas tv-serier, men kan frit kopieres og bruges som inspiration for andre.

INDHOLD

INDLEDNING	7
1. ARBEJDSMILJØORGANISATION.....	8
1.1 DR	8
1.2 DR Drama.....	8
1.3 DR Dramas produktioner.....	8
1.4 Adfærdskodeks – forebyggelse af krænkende adfærd.....	9
2. SIKKERHED I PRAKSIS	11
2.1 Produktionsplanlægning.....	11
2.2 Procedure for nødsituationer	12
2.3 Gennemgang af produktionsplan.....	12
2.4 Orientering på holdmøde.....	12
2.5 Orientering ved læseprøver	13
2.5.1 Orientering ved morgenbriefing	13
2.5.2 Ved første morgenbriefing ved hver blok;	13
2.5.3 Ved locations i hver blok – også hvis der er gengangere fra andre blokke.....	15
2.5.4 Første dag på studie.....	15
2.5.5 Ved særlige lejligheder.....	15
2.6 Udstyr i DR Dramas produktionsbiler	17
3. SIKKERHED PÅ OPTAGELSER	17
3.1 Sikkerhedsvurdering af locations og studier	17
3.1.1 Sikkerhedsvurdering på studier	17
3.1.2 Sikkerhedsforhold på studie	17
3.1.3 Sikkerhedsvurdering på location.....	18
3.1.4 Sikkerhedsforhold på location.....	18
3.2 Natoptagelser	19
3.2.1 Vigtige forholdsregler.....	19
3.3 Dårligt vejr	20
3.3.1 Vigtige forholdsregler.....	20
3.4 Træthed, travlhed og stress	20

3.4.1	Trafiklys for stress.....	20
3.4.2	Vigtige forholdsregler.....	21
3.5	Konflikthåndtering	22
3.6	Skuespillere	24
3.6.1	Om skuespillere.....	25
3.6.2	Ansvar for skuespillernes og statisternes sikkerhed	25
3.6.3	Skuespillere bag rattet	25
3.6.4	Skuespillere og stunt	25
3.6.5	Skuespillere og dyr.....	26
3.6.6	Skuespillere og eksplosioner.....	26
3.6.7	Skuespillere og ild/pyroteknik	26
3.6.8	Skuespillere og skydevåben/skudhuller.....	27
3.6.9	Skuespillere og stikvåben/blankvåben.....	27
3.6.10	Skuespillere og regnvejre & Wetdown	27
3.6.11	Skuespillere og små skibe, både og joller	28
3.6.12	Skuespillere i- og under vandet	28
3.6.13	Intime scener	29
3.7	Børn og unge skuespillere.....	30
3.7.1	Regler for ansættelse.....	30
3.7.2	Ulykker med børn og unge	32
3.7.3	Vigtige forholdsregler.....	32
3.8	Dyr	33
3.8.1	Regler og forholdsregler	33
3.9	Optagelser på veje, gader og stræder	33
3.9.1	Tilladelser til optagelse på veje, gader og stræder	33
3.9.2	Afspærring og skiltning på veje, gader og stræder	34
3.9.3	Tilladelser, retningslinjer og forholdsregler for afspærring.....	34
3.9.4	Læs mere om afspærring.....	35
3.10	Optagelser uden afspærring i nærheden af gader og veje	35
3.10.1	Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger.....	36
3.11	Optagelser i- og med køretøjer	36
3.11.1	Hvornår kræves særlig tilladelse	36
3.11.2	Hvad kræver ikke tilladelse.....	37
3.11.3	Link til færdselsloven.....	37
3.11.4	Skuespillere bag rattet	37
3.11.5	Udstyr i- og på køretøjer	38
3.11.6	Low-loader	39
3.11.7	Russian Arm	40
3.11.8	A-frame	41
3.11.9	Golfvogn og/eller ATV	42
3.11.10	Statister i biler	43
3.12	Stunts & Special effects.....	44

3.12.1	Stunts	44
3.12.2	Special effects (SFX)	45
3.12.3	Ekspllosioner.....	45
3.12.4	Ild/pyroteknik	46
3.12.5	Skydevåben.....	48
3.12.6	Skudhuller	49
3.12.7	Stikvåben/blankvåben	50
3.12.8	Regnvejlr & Wetdown.....	51
3.12.9	Snevejr	52
3.12.10	Røg	53
3.13	Optagelser i omgivelser og/eller med særligt udstyr, som kræver særlig agtpågivenhed	53
3.13.1	Optagelse på strande og søbredder	54
3.13.2	Optagelse på store skibe	54
3.13.3	Optagelse på små skibe, både og joller	55
3.13.4	Optagelse i- og under vand.....	56
3.13.5	Optagelse på havneområder mv.....	58
3.13.6	Optagelse i fabrikker og omkring farlige maskiner.....	58
3.13.7	Optagelse i gamle, faldefærdige bygninger	59
3.13.8	Optagelse / arbejde i højden	59
3.13.9	Stilladser.....	61
3.13.10	Optagelse i-, omkring- og med tog.....	61
3.13.11	Optagelse på og omkring jernbaneskinner/baneterræn	62
3.13.12	Optagelse med Dolly (og skinner)	63
3.13.13	Optagelse med kamerakran	64
3.13.10	Lift.....	67
3.13.11	Personløft med gaffeltruck.....	68
3.13.12	Stiger	68
3.13.13	Arbejde med elektricitet.....	70
3.14	Arbejde i varme omgivelser	71
3.15	Arbejde i kolde omgivelser	73
3.16	Optagelser i luften.....	74
3.16.1	Helikopteroptagelser	74
3.16.2	Droneoptagelser.....	76
3.17	Optagelser i udlandet.....	76
4.	ARBEJDSMILJØLOVEN	77
4.1	Kontorarbejde	77
4.1.1	Vigtige forholdsregler	78
4.2	Løfte- og bærearbejde	80
4.2.1	Løft	81
4.2.2	Bære	82

4.3	Arbejde med kemikalier	83
4.3.1	Vigtige forholdsregler for kemikalier og farlige stoffer	83
4.3.2	Faremærker på kemikalier	84
4.3.3	Kodenummerede produkter	87
4.3.4	Arbejdspladsbrugsanvisning	89
4.3.5	Åben ild, tøris og røg	89
4.4	Personlige værnemidler (åndedræt, høre, briller, tøj)	90
5.	HVILETIDSREGLER	91
5.1	11 timers reglen	91
5.1.1	Dispensation fra 11 timers reglen	92
5.2	Det ugentlige fridøgn	93
5.2.1	Fravigelse af det ugentlige fridøgn	93
5.3	Tilsynsbogen	93
6.	ARBEJDSULYKKER OG ERHVERVSSYGDOMME	94
6.1	Arbejdsulykker	94
6.2	Nærved ulykker	94
6.3	Erhvervssygdomme	94
6.4	Anmeldelse – ulykker/nærved ulykker	95
7.	ORDFORKLARING – STILLINGSBETEGNELSER	96
8.	PLADS TIL NOTATER	98
9.	BILAG, SIKKERHEDSRUNDERING	99

INDLEDNING

Denne Arbejds miljø- og sikkerhedshåndbog udgør det skriftlige grundlag for at tilrettelægge og udføre filmoptagelserne af DR Dramas tv-serier i overensstemmelse med Arbejds miljølovgivningen.

Den er tiltænkt følgende roller:

1. Den skal være grundlaget for produktionsplanlægningen, så enhver optagelse indtænker sikkerhed allerede i planlægningsfasen.
2. Den skal fungere som opslagsværk i tilfælde af tvivl.
3. Den samler al nødvendig viden om sikkerhed på optagelse og understøtter den kulturforandring, som har været i gang de sidste par år i den danske filmbranche.
4. Den udgør, i kombination med sund fornuft, grundlaget for det daglige arbejds miljø- og sikkerhedsarbejde.

Arbejds miljø- og sikkerhedshåndbogen omfatter mange områder, idet filmoptagelser finder sted på mange forskellige lokationer og under mange forskellige forhold. For mange af forholdene i forbindelse med filmoptagelser findes klare regler i Arbejds miljøloven, som derfor er gengivet ordret i håndbogen. For en række andre forhold giver lovgivningen ikke klare svar, så her er de beskrevne regler DR Dramas beslutning om, hvordan sikkerheden håndteres.

Formålet med Arbejds miljø- og sikkerhedshåndbogen er både at sikre, at DR Drama overholder Arbejds miljølovgivningen OG at minimere risikoen for ulykker for DRs medarbejdere, ansatte freelancere, skuespillere og andre. Det er i øvrigt DR Dramas ambition at sikre det bedst mulige arbejds miljø for alle ansatte.

Arbejds miljø- og sikkerhedshåndbogen kan frit kopieres og bruges.

Forslag til ændringer, kommentarer og rettelser modtages gerne på arbejds miljo@dr.dk

Arbejds miljø- og sikkerhedshåndbogen er tilgængelig på dr.dk/sikkerhedshandbog

DR Byen, Maj 2023

1. ARBEJDSMILJØORGANISATION

1.1 DR

Arbejdsgiveren og arbejdstagere skal samarbejde om virksomhedens arbejdsmiljø. Har en virksomhed ti eller flere ansatte skal samarbejdet organiseres i en arbejdsmiljøorganisation (AMO).

DR har et Hovedarbejdsmiljøudvalg (HAMU) med deltagelse fra alle direktørområder, som varetager den overordnede koordination af DRs arbejdsmiljøarbejde.

Der er i DR etableret lokale Arbejdsmiljøgrupper (AMG) i de forskellige afdelinger.

1.2 DR Drama

DR Dramas Arbejdsmiljøgruppe består af Administrationschefen kaldet arbejdsmiljøleder (AML), og af en arbejdsmiljørepræsentant (AMR) valgt af de fastansatte medarbejdere i DR Drama.

Man er ALTID velkommen til at kontakte dem, hvis der er tvivlsspørgsmål angående sikkerheden på filmoptagelserne.

1.3 DR Dramas produktioner

I DR Drama etableres en arbejdsmiljøgruppe for hver produktion eller for hver blok afhængig af personalesammensætningen.

På holdmødet vælges en sikkerhedsrepræsentant for den pågældende produktion. Det tilstræbes at vedkommende har den grundlæggende arbejdsmiljøuddannelse.

Fra produktionen deltager desuden line producer. Ud over dette gælder, at enhver medarbejder – det være sig filmarbejder eller skuespiller – har ret og pligt til at bruge sin sunde fornuft og sige til og fra hvis der opleves situationer, der kan udvikle sig farligt eller hvis der blot er den mindste tvivl herom.

Der vælges en sikkerhedsrepræsentant på hver produktion

Arbejdsmiljøgruppen på produktionen består af: aml og amr fra DR Drama, line producer samt den på holdet valgte sikkerhedsrepræsentant

Gældende i DR

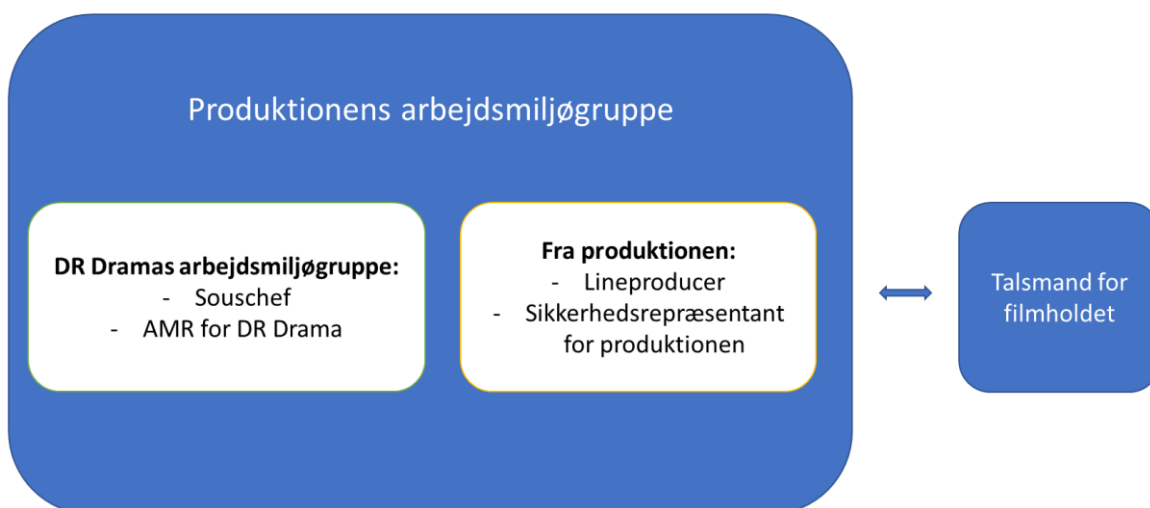
Produktionens arbejdsmiljøgruppe varetager alle opgaver vedrørende sikkerhed på produktionen – før, under og efter optagelser, herunder:

- Sikre at optagelser planlægges i overensstemmelse med denne Arbejds miljø- og sikkerhedshåndbog og i øvrigt således, at arbejdet kan udføres sikkerhedsmæssigt forsvarligt
- Sikre, at farlige eller usikre situationer straks gøres sikre
- Sikre, at filmholdet, skuespillere, statister o.a. er opmærksomme på sikkerhedsforanstaltninger under optagelserne
- Tilskynde til, at alle bruger deres sunde fornuft i uventede situationer

Talsmand

På holdmødet vælges også en talsmand for filmholdet. Talsmanden er ikke normalt en del af arbejds miljø- og sikkerhedsarbejdet, men taler på vegne af- og repræsenterer hele holdet eller enkeltpersoner når der er behov for en dialog vedrørende overenskomstforhold, arbejdstidsregler, generelle arbejds miljøregler m.v. Talsmanden kan, direkte eller via arbejds miljørepræsentanten, kontakte Arbejds miljøgruppen hvis der er relevante input vedrørende arbejds miljø eller sikkerhed.

Arbejds miljøets organisering ved produktioner

1.4 Adfærdskodeks – forebyggelse af krænkende adfærd.

Der må ikke herske tvivl om, at krænkelse – uanset typen - ikke hører hjemme i DR. Vi ønsker en kultur, der er fri for mobning, chikane og krænkelse, og hvor alle arbejder for at modvirke krænkende adfærd.

For at modvirke og helt undgå krænkelser har vi i DR udviklet et kodeks for god adfærd, der skal gøre det helt klart, hvilken adfærd vi ønsker i DR. Det skal underbygge det vigtige fokus på forebyggelse og på opbygning af en sund og tryk arbejdspladskultur.

DR's adfærdskodeks er struktureret med afsæt i Arbejdstilsynets ovennævnte eksempler på krænkende adfærd, og med et positivt fokus på den konstruktive adfærd, omgangsform og kommunikation, vi ønsker os i DR.

Som supplement til de fire ovennævnte krænkelsekategorier er der tilføjet endnu en kategori: "Magt og position" i DR's adfærdskodeks. Det er gjort for at understrege, hvor vigtigt det er at være opmærksom på ordentlighed og respekt, især når relationen mellem to personer er ulige pga. forskelle i fx stilling eller status. Grænseoverskridende adfærd i magtfulde relationer er - om muligt - endnu mere ødelæggende og uacceptabelt end ellers. DR ønsker derfor at indskærpe, at status og magtpositioner indebærer et særligt ansvar for at sikre sunde relationer og et godt arbejdsklima.

Dette fokus i adfærdskodeks afspejler desuden den erkendelse, at specifikke personalegrupper i DR er særligt udsatte i relation til krænkelser og chikane. Det gælder især løstansatte medarbejdere og medarbejdere, der er nye på arbejdsmarkedet, fx freelancere, praktikanter m.fl. De har ikke så stærkt et fundament af erfaring og netværk at trække på som andre medarbejdere og står derfor svagere, hvis de udsættes for grænseoverskridende adfærd i arbejdsmæssig sammenhæng.

Dramas produktioner følger DRs retningslinjer og indskærper at alle:

- Har et generelt ansvar for at efterleve DR's adfærdskodeks og behandle hinanden med respekt.
- Har ansvar for at bidrage til et godt og trykt arbejdsmiljø
- Har ansvar for at reagere mod krænkende adfærd på arbejdspladsen/optagelse, hvis de får kendskab til, at kolleger bliver krænket.
- Er ansvarlige for at støtte og hjælpe kolleger, der har behov for det, og at være med til at sikre, at sager om grænseoverskridende adfærd kommer frem i lyset.
- Produktionens talsperson og andre erfarne eller profilerede medarbejdere har et særligt ansvar for at hjælpe mere udsatte kolleger, der har brug for støtte til at sige fra overfor grænseoverskridende adfærd eller at få gjort opmærksom på krænkelser.

Hvis du oplever krænkende adfærd, mobning eller digital chikane

- Hvis du er udsat for en krænkende handling, mobning eller digital chikane - er det vigtigt, at du reagerer på det
- Hvis du ser eller høre andre være udsat for krænkende handling, at det vigtigt du reagerer.
- Kontakt en eller flere. Fx din arbejdsmiljøleder, arbejdsmiljørepræsentant, HR, TR, en kollega eller din chef.
- Kontakt Falck Healthcare på tlf. 7010 2012 hvis du har brug for psykologisk krisehjælp.

- Er du i tvivl om, hvem du skal henvende dig til, eller er du utryk ved selv at henvende dig personligt, kan du vælge at skrive til postkassen: tryghed@dr.dk og bede om at blive ringet op af en af HR's personalejurister.

DR's adfærdskodeks

Magt og position

I DR vil vi forebygge krænkelse, der sker med baggrund i magt og position.

Vi er altid opmærksomme på, hvad der er respektfuld og acceptabel opførsel i de relationer og situationer, vi indgår i.

Vi har fokus på at respektere hinandens grænser. Det er særligt vigtigt, hvor relationen er ulige på grund af forskel i anciennitet, stilling, ansættelsesforhold, alder, status m.v.

fordi...

I DR ønsker vi, at vores uformelle omgangstone bibeholdes, og at alle trykt kan omgås hinanden. Det kræver, at vi er bevidste om vores adfærd og optagede af, hvordan den opleves af andre.

Vores relation til andre mennesker er afgørende for, hvad vi kan tillade os at sige og gøre i deres selskab.

Det er afgørende, at vi alle bruger vores sunde fornuft og udviser god dømmekraft.

Nedvurdering / nedgørelse

I DR vil vi forebygge krænkelse, der sker gennem nedvurdering/ nedgørelse.

Vi behandler, tiltaler og omtaler hinanden med respekt.

fordi...

I DR ønsker vi en kultur, hvor alle bliver værdsat og anerkendt.

Forskellighed på tværs af køn, etnicitet, arbejdsfunktion, alder, anciennitet, seksuel orientering, menings- og kulturforskelle m.v. er en nødvendig og værdifuld kilde til udvikling, nytænkning og kreativitet.

Udelukkelse

I DR vil vi forebygge krænkelse, der sker gennem udelukkelse.

Vi er imødekommende og opmærksomme over for hinanden.

Vi giver alle mulighed for at være en del af det sociale og faglige fællesskab.

fordi...

I DR skal alle føle sig inkluderet på arbejdspladsen. Det er ok at sige fra til at deltage, men alle skal føle sig inviteret og velkomne.

Når vi sætter et hold, er det legitimt at til- og fravæle på et sagligt grundlag.

Usaglig eksklusion fra det sociale og faglige fællesskab har karakter af mobning. Udelukkelse pga. køn, etnicitet, personlige holdninger, alder m.v. er samtidig diskrimination.

Uønsket seksuel opmærksomhed

I DR vil vi forebygge krænkelse, der sker gennem uønsket seksuel opmærksomhed.

Vi opfører os ordentligt og hensynsfuldt og er opmærksomme på ikke at overskride hinandens grænser.

Vi hjælper hinanden med at sige fra, når det er nødvendigt, og handler på det, når vores grænser bliver overtrådt.

fordi...

I DR kan seksuelle krænkelse aldrig accepteres – uanset om det er os selv eller en kollega, det går ud over.

Det kan være svært at sige fra overfor uønsket seksuel opmærksomhed.

Derfor skal vi være opmærksomme på, at vores udtalelser og handlinger kan opleves grænseoverskridende for andre.

Aggression

I DR vil vi forebygge krænkelse, der sker gennem aggression.

Vi holder den konstruktive og respektfulde tone, også når vi har noget kritisk at sige.

fordi...

I DR er måden, vi kommunikerer med hinanden på, afgørende for, hvordan vi samarbejder. Hvis vi kommunikerer nedladende eller respektløst til hinanden, bliver samarbejdet præget af mistillid og utryghed.

Et tillidsfuldt samarbejde betyder dog ikke, at vi skal være enige om alt. Der skal være plads til klar tale og faglige uenigheder, så længe dialogen er respektfuld og konstruktiv.

Tydelig ledelse, konstruktiv feedback og ærlig dialog er fundamentet for god adfærd og godt samarbejde i DR **DR**

2. SIKKERHED I PRAKSIS

2.1 Produktionsplanlægning

Når der produktionsplanlægges, tages der udgangspunkt i Arbejds miljø- og sikkerhedshåndbogen. Ved tvivl konsulteres DR Dramas arbejdsmiljøgruppe.

2.2 Procedure for nødsituationer

Inden optagestart skal der aftales procedure ved nødsituationer, herunder;

- Hvem ringer efter 112
- Hvem orienterer pårørende
- Hvilke hospitaler eller skadestuer benyttes

Læs mere om ulykker og førstehjælp:

<https://www.sundhed.dk/borger/patienthaandbogen/akutte-sygdomme/foerstehjaelp/>

2.3 Gennemgang af produktionsplan

Inden optagelse mødes produktionens arbejdsmiljøgruppe med indspilningslederen, som gennemgår produktionsplanen for serien / blokken og redegør for hvilke sikkerhedsforanstaltninger, der er indarbejdet i den.

Ved gennemgangen skal det også sikres, at produktionen, hvor relevant, benytter erfarne og kompetente rådgivere, konsulenter og leverandører af f.eks. stunt, sfx o. lign.

På mødet kan tvivl og fortolkninger vendes og beslutninger tages i fællesskab om konkrete håndteringer. Produktionsledelsen sørger for indkaldelse.

2.4 Orientering på holdmøde

Til holdmødet deltager DR Dramas arbejdsleder og/eller arbejdsmiljørepræsentant og på et separat punkt om sikkerhed - før punktet om valg af sikkerhedsrepræsentant - orienterer de kort om, at;

- Alle har et ansvar for sikkerheden.
- Alle må og skal sige til og fra, hvis der opstår tvivl om sikkerheden.
- Man kan tale med sikkerhedsrepræsentanten, line producer, indspilningsleder, DR Dramas Arbejdsleder eller Arbejdsmiljørepræsentant – det betyder mindre hvem man tager fat i end at man gør det. Start med de nære.
- Der skal altid foretages risikovurdering ved uventede og pludseligt opståede situationer – altså man skal huske at tænke sig om når man gør noget, som ikke var planlagt.
- Sikkerhedsrundring på studie og location – hvem gør hvad?
- Udlevering af Arbejdsmiljø- og sikkerhedshåndbogen – hvordan bruges håndbogen i dagligdagen?
- Hvis uheldet er ude - hvem kontaktes og hvordan anmeldes og evalueres ulykken?
- Kontakt og information på dagsprogrammer og holdliste.

2.5 Orientering ved læseprøver

Til læseprøver orienteres skuespillerne af line produceren eller DR Dramas Arbejdsleder om hvordan sikkerhed håndteres på DR Drama produktioner. Produktionens sikkerhedsrepræsentant deltager, hvis vedkommende er valgt – ellers introducerer han/hun sig til skuespillerne løbende.

Herunder informeres der om at;

- under læseprøven har skuespillerne mulighed for at stille spørgsmål til, hvad der er foretaget af sikkerhedsovervejelser i forhold til manuskriptet.
- efterfølgende og under optagelserne er skuespillerne til enhver tid velkomne til at tage fat i arbejdsmiljølederen, line produceren eller holdets sikkerhedsrepræsentant, hvis de mener, at arbejdsmiljøet og/eller sikkerhedsniveauet ikke er tilfredsstillende. Også hvis optagelserne er under tidspres.
- Hvis der er nogle indvendinger fra skuespillerne til læseprøven, vil line produceren tage det videre til sikkerhedsgennemgang af produktionsplanen
- Kontakt og information på dagsprogrammer og holdliste
- DR Dramas arbejdsmiljøorganisation understreger, at skuespillere ikke vil blive fyret eller få et dårligt ry, hvis man mener, at sikkerheden ikke er forsvarlig og derfor siger fra.

Skuespillere, der ikke deltager til læseprøven, skal have en orienteringsmail, hvor ovenstående punkter er beskrevet. Dette sørger produktionsafdelingen for.

2.5.1 Orientering ved morgenbriefing

Ved første morgenbriefing, første dag på nye locations og første dag på studiet skal enten indspilningslederen eller line produceren informere om nedenstående opmærksomhedspunkter omkring sikkerheden.

2.5.2 Ved første morgenbriefing ved hver blok;

- Præsentation af produktionens sikkerhedsrepræsentant og line producer, med information om, at de tager sig af det daglige arbejdsmiljø på produktionen.

- Pointér, at alle skal overholde sikkerhedsforanstaltningerne på optagelserne
- Pointér, at nogle gange er det nødvendigt at "stoppe op", og vurdere om det er forsvarligt at gå videre.
- Pointér, at alle kan kalde til "timeout", hvis de mener, at sikkerheden ikke er tilstrækkelig
- Alle skal holde øje med sikkerhedsrisici – se kapitel 3.1. "sikkerhedsvurdering af locations og studier.
- Orientér om, hvor man kan finde brandslukker og førstehjælpkasse og hjertestarter.
- Orientér, hvis relevant, om flugtveje
- Orientér om proceduren, hvis ulykken er ude, hvem der gør hvad i nødsituationer, og hvem der skal kontaktes
- Informér om, hvor arbejdspladsbrugsanvisning på kemikalier er placeret;
 - Produktionskontoret
 - Rekviritbiler
 - Sminkerum/sminkebil
 - På studiet

2.5.3 Ved locations i hver blok – også hvis der er gengangere fra andre blokke

- Hvor flugtveje befinder sig
- Hvor loftlyset tændes (interiør location)
- Hvor ophold er placeret – dvs. hvor findes produktionskontor, toilet, spisested, omklædning m.m.
- Hvor flugtplansoversigt er hængt op
- Orientér om, hvor førstehjælpskasse, hjertestarter og brandslukker er placeret
- Orientér om, hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse kan findes

2.5.4 Første dag på studie

- Hvor flugtveje befinder sig
- Hvor flugtplansoversigt er hængt op
- Hvor loftlyset tændes
- Hvor ophold er placeret – dvs. hvor findes produktionskontor, toilet, spisested, omklædning m.m.
- Orientér om, hvor førstehjælpskasse, hjertestarter og brandslukker er placeret
- Orientér om, hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse kan findes

2.5.5 Ved særlige lejligheder

Ved særlige lejligheder skal enten *line produceren* eller *indspilningslederen* til morgenbriefing informere ekstra grundigt, både filmholdet og skuespilleren, om sikkerhedsforanstaltningerne. Aftal på forhånd hvem der gør dette.

Særlige lejligheder dækker over optagelser hvor der er særlig grund til, at være opmærksom, f.eks.;

- med stunt
- på trafikerede veje
- med afspærring af offentligvej
- i- og med køretøjer
- med skuespiller bag rattet
- med low loader
- Med lift(e)
- Med kran(er)
- Med dolly/skinner
- ved arbejde i højden (lifte, stilladser, rækværk og afspærring)
- på havet
- i luften
- med dyr
- med børneskuespillere
- i dårligt vejr på udendørs optagelser
- om natten
- i fabrikker

- faldefærdige og dårligt vedligeholdte bygninger
- i udlandet

2.6 Udstyr i DR Dramas produktionsbiler

I alle DR Dramas produktionsbiler findes der:

- En brandslukker
- Gule refleksveste
- Førstehjælpskasse

Og i Filmbussen desuden:

- En hjertestarter

Sikkerhed er for alle!

3. SIKKERHED PÅ OPTAGELSER

3.1 Sikkerhedsvurdering af locations og studier

Alle optagesteder, både locations og studier skal sikkerhedsvurderes under forproduktionen så der inden optagelserne går i gang er foretaget alle nødvendige foranstaltninger for, at optagelserne kan forløbe sikkert.

I praksis foregår det ved en sikkerhedsrundring.

3.1.1 Sikkerhedsrundring på studier

I DR Byens drama-studier (studie 7+8) vil DR firefighters foretage en sikkerhedsrundring, når dekorationer og lyssætning er færdiggjort. Eventuelle forskrifter f.eks. vedrørende placering og brug af masker, midlertidige flugtvejsskilte m.v. skal naturligvis efterfølges.

Produktionsledelsen bestiller DR firefighters.

I lejede studier påhviler det alene DR Drama at sikre, at sikkerhedsforskrifter overholdes.

Før optagestart, men efter dekurationsbyg og lyssætning, foretager DR Dramas arbejdsmiljø-gruppe derfor en sikkerhedsrundring for at sikre, at sikkerhedsforskrifter følges og er kendte.

3.1.2 Sikkerhedsforhold på studie

Der skal orienteres om, og tydeligt mærkes;

- hvor flugtveje er placeret
- hvor loftlyset tændes
- hvad procedurerne er ved ulykke eller alarm
- hvor brandslukker, førstehjælpskasse og nærmeste hjertestarter er placeret.

Alle skal være opmærksomme på – og gøre opmærksom på;

- at sige til, hvis man oplever, at en situation ikke er sikkerhedsmæssigt forsvarlig
- ting, som man kan snuble/falde over – f.eks. kabler eller løse tæpper
- hvis flugtveje er spærret af lamper, udstyr eller genstande
- hvis lamper, flag og stativer i nærheden af flugtveje ikke er sikret med sandsække
- hvis der er steder, hvor man kan slå hovedet eller kommer til skade
- defekt udstyr
- hvis der er ting, som kan falde ned
- hvis udstyr eller genstande ligger og flyder i studiet og ikke er på deres definerede pladser
- hvordan kemikalier håndteres og opbevares (eks. i sminken eller regiafdelingen)

Se mere:

- Eksempel på checkliste for sikkerhedsrundring er lagt som bilag til denne håndbog

3.1.3 Sikkerhedsrundring på location

Det tilstræbes at Location manageren foretager en sikkerhedsvurdering af hver enkelt location, evt. sammen med produktionsafdelingen, inden optagestart. Her afdækkes f.eks. om og hvor der er flugtvejsskiltning, fare for at komme til skade, og der planlægges hvordan der etableres de nødvendige afværgeforanstaltninger.

3.1.4 Sikkerhedsforhold på location

Der skal orienteres om og tydeligt afmærkes:

- hvordan køretøjer skal parkeres sikkerhedsmæssigt forsvarligt ved ankomst til location
- hvor flugtveje er placeret
- hvor loftlyset tændes
- hvor brandslukkere og førstehjælpskasse er placeret

Det påhviler Lineproduceren at foranstalte at dette sker. Det kan evt. uddelegeres til f.eks. locationafdelingen og/eller produktionsafdelingen.

Alle skal være opmærksomme på – og gøre opmærksom på;

- at sige til, hvis man oplever, at en situation ikke er sikkerhedsmæssigt forsvarlig
- at have modtaget instruktion og oplæring ved brug af lift og arbejde på stillads (især relevant for medarbejdere i lysafdelingen)
- bruge faldsikringsudstyr ved arbejde i lift eller på lowloader
- hvordan kemikalier håndteres og opbevares (eks. i sminken eller regiafdelingen)
- at bruge beskyttelseshandsker, hvis du arbejder i lysafdeling
- at bruge jordspyd ved generatorer – montering af jordspydet kræver forudgående instruktion (især relevant for medarbejdere i lysafdelingen)
- at bruge refleksvest hvis optagelserne foregår ved en trafikeret vej eller ved afspærring af offentlig vej
- hvis man opdager faremomenter

- hvis der er ting, man kan snuble/falde over – f.eks. kabler eller løse tæpper
- hvis lamper, flag og stativer i nærheden af flugtveje ikke er sikret med sandsække
- hvis der er steder, hvor man kan slå hovedet eller kommer til skade
- defekt udstyr
- hvis der er ting, som kan falde ned
- hvis underlaget er blødt eller glat

Se mere:

- Checkliste for sikkerhedsrundring er lagt som bilag til denne håndbog

3.2 Natoptagelser

Natperioden defineres i arbejdstidsloven som et tidsrum på mindst 7 timer, som omfatter tidsrummet mellem midnat og 05.00. Medmindre andet er aftalt, er natperioden fra kl. 22.00 – 05.00.

Den væsentligste konsekvens af natarbejde er, at den sædvanlige døgnrytme brydes. Ved natarbejde er der stor risiko for søvnproblemer, da søvnkvaliteten ofte er dårligere med bl.a. hyppigere opvågninger og følgen er bl.a. øget træthed. Trætheden resulterer i, at medarbejderne har lavere reaktionsevne og ikke kan tænke klart, hvilket kan resultere i ulykker.

3.2.1 Vigtige forholdsregler

- Tilrettelæg produktionsplanen hensigtsmæssigt og med realistiske målsætninger og tidsrammer, så medarbejdere og skuespillere ikke bliver unødvendigt belastede
- Etablér ordentlig arbejdsbelysning f.eks. til ud- og nedpakning af udstyr m.m.
- Sørg for alle medarbejdere, for hvem det måtte være relevant, får udleveret en pande- eller lommelygte
- Arbejds- og transportveje skal være markeret med f.eks. lamper, refleks afspærringsbånd eller tape – f.eks. fra ophold/ skuespillernes omklædning til optagestedet
- Sørg for at transport og arbejdsveje er ryddelige – husk at tjekke det i dagslys!
- Medarbejdere må ikke køre udstyrsbiler eller skuespillere hjem, hvis de er for trætte. Man har ret og pligt til at sige fra, hvis man føler sig for træt til at køre bil.

Det påhviler Lineproducenten at foranstalte at ovenstående forholdsregler overholdes/udføres. Det kan evt. uddelegeres til f.eks. locationafdelingen og/eller produktionsafdelingen.

Se mere:

- I kapitel 3.4 "Træthed, travlhed og stress".
- I Arbejdstilsynets vejledning om helbreds kontrol ved natarbejde:
<https://at.dk/regler/at-vejledninger/helbreds kontrol-natarbejde-d-7-5/>

3.3 Dårligt vejr

Dårligt vejr forøger risikoen for ulykker, og man skal derfor tage nogle ekstra sikkerhedsforanstaltninger i forskellige situationer. Dårligt vejr er bl.a. frost-, sne, torden, - samt kraftigt regn- og blæsevejr.

3.3.1 Vigtige forholdsregler

De vejrmæssige forhold kan have indflydelse på sikkerheden, hvorfor der skal foretages en sikkerhedsvurdering i tilfælde af dårligt vejr. Det kan gøres ved at tage følgende forholdsregler:

- Brug jordspyd ved generatorer – montering af jordspyddet kræver forudgående instruktion
- Tjek at udstyr, kabler, ledninger eller andet elektrisk udstyr ikke er defekt.
- Ved blæsevejr: sikre stativer, lamper, udstyr, pavilloner eller andre lette genstande mod vinden
- Ved vådt vejr: afdæk udstyr med egnet vandsikret afskærmning – f.eks. regnslag til fotoudstyr
- Ved vådt vejr skal lysafdelingen være ekstra opmærksom på, at lysudstyr kan være strømledende - ved tvivl afbrydes strømmen omgående!
- Salt eller grus arbejds- og transportveje samt andre relevante områder ved frostvejr
- Tjek om underlag eller trappe er våd/glat før der løftes eller bæres genstande
- Afpas hastigheden efter omstændighederne ved kørsel i dårligt vejr

3.4 Træthed, travlhed og stress

Når man er under tidspres og er træt og stresset, øges risikoen for at der kan ske ulykker – og man bliver dårligere i stand til at afværge dem.

Træthed og stress medfører bl.a. at der;

- arbejdes mindre hensigtsmæssigt
- begås flere fejl
- hyppigere overses/høres information, som man burde have registreret – herunder signaler fra udstyr, fejl ved materialer samt signaler og beskeder fra andre kollegaer.

3.4.1 Trafiklys for stress

For at undgå stress er det vigtigt selv at mærke efter, samt holde øje med faresignaler hos kollegaer for at forebygge ulykker. En måde at anskue stress på, er at se det som forskellige faser, der kan illustreres som et trafiklys for stress.

	<p>Grøn er for kortvarig stress, der forbedrer præstationsevnerne og ikke er farlig.</p>	<p>Gul er stress over længere tid, hvor kroppen og psyken udviser faresignaler og dermed signalerer, at man skal tage den mere med ro. Her er der stor risiko for at man begår fejl, er uopmærksom og overser faremonter.</p>	<p>Rød er stress i en langvarig periode, hvor kroppens og psykes faresignaler er blevet ignoreret. Konsekvensen kan være langvarig sygdom og/eller psykiske problemer. Det betyder sygemelding – måske i længere tid, og tilbagevending på nedsat tid og med nedsat belastning.</p>
<p>Eksempler på symptomer</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Midlertidig hjertebanken - Midlertidige tics eller rysten - Sveden - Tørhed i munden - Sommerfugle i maven - Knugen i maven/brystet - Tissetrang - Anspændthed 	<ul style="list-style-type: none"> - Træthed - Dårlig søvn - Tænker hele tiden - Uro i kroppen - Indre modstand/uvilje - Irritabel - Trykken for brystet - Tårer kommer let - Indesluttet 	<ul style="list-style-type: none"> - Glemmer ting/fraværende - Eksem/sygdomme forværres - Uforklarlige smerter - Mindre social - Større forbrug af stimulanser - Aggressivitet - Mave-/tarmproblemer - Blødningsforstyrrelser

3.4.2 Vigtige forholdsregler

Forebyggelse er det bedste våben mod stress. Produktionsledelsen skal derfor generelt tilrettelægge arbejdet således, at;

- produktionsplanen afspejler realistiske målsætninger og tidsrammer
- ansvar og kompetence uddelegeres til medarbejderne afpasset efter medarbejdernes kompetencer og faglige ansvarsområde(r) kunnen
- medarbejderne, ud over påvirkning fra arbejde også kan være påvirket af begivenheder fra deres privatliv. Hvis det er kendt skal arbejdsopgaverne tilrettelægges hensigtsmæssigt ift. den samlede påvirkning medarbejderen er udsat for.

Alle medarbejdere skal sørge for at;

- man som kolleger gensidigt giver hinanden respektfuld støtte og brugbar og konstruktiv kritik
- planlægge og strukturere arbejdsopgaver
- informere ens nærmeste chef, hvis man selv føler sig stresset eller opdager, at kolleger udviser tegn på stress
- give brugbart og konstruktivt input til produktionsledelsen, hvis der er forslag til, hvordan produktionsplanen kan tilrettelægges bedre ift. hensigtsmæssige og realistiske målsætninger og tidsrammer.

Psykologhjælp

DR medarbejdere kan kontakte Falck Healthcare på 70102012
Freelancere kan evt. undersøge muligheder i deres fagforening

3.5 Konflikt håndtering

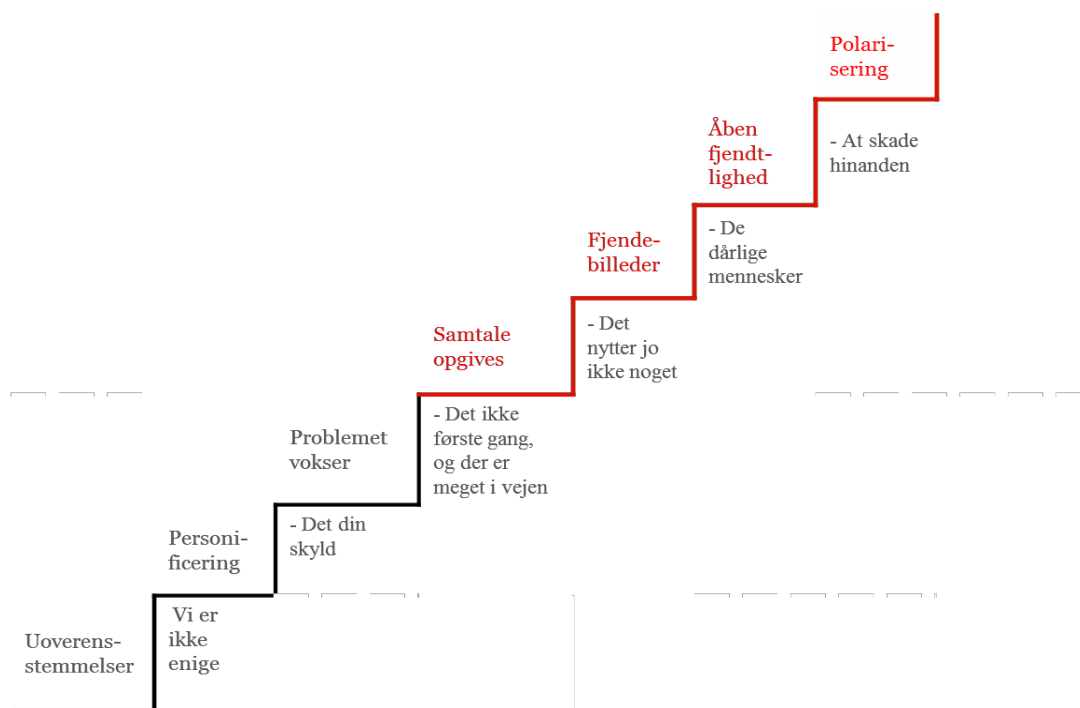
Hvor mennesker arbejder sammen, vil der altid opstå gnidninger og uenighed, fordi vi er forskellige og har forskellige opfattelser af virkeligheden. Konflikter mellem medarbejdere kan være svære at håndtere og omkostningsfyldte i form af spildte menneskelige og økonomiske ressourcer. Konsekvensen af konflikter på arbejdspladsen er ofte, at tillid bliver brudt, og relationen er i fare for at blive skadet. Men konflikter behøver ikke være destruktive, for de kan faktisk føre noget konstruktivt med sig. Det kommer helt an på, hvordan de bliver håndteret. Er du endt i en konflikt kan du selv gøre noget, eller du kan få hjælp af en kollega, en leder eller af en konfliktnavigatør. Hjælpen er dialog, rådgivning eller konfliktmægling. Du og kollegaen kan faktisk komme styrket ud af konflikten, hvilket er til gavn for dig, kollegaen, arbejdsmiljøet, projektet og arbejdspladsen.

Konflikttrappen

For at kunne navigere mere hensigtsmæssigt i konflikter kræver det både viden om dem og det menneskelige sind, så vi bedre kan forstå, hvorfor mennesker reagerer som de gør i en konfliktsituation. Vi bruger konflikttrappen til at forstå, hvordan og hvorfor konflikter optræder, og hvad vi kan gøre for at nedtrappe. Jo højere oppe på konflikttrappen man befinder sig, jo sværere er det at komme ned igen.

Konflikttrappens 7 trin skematiserer udviklingen i en konflikt:

1) uoverensstemmelse, 2) personificering, 3) problemet vokser, 4) samtale reduceres, 5) fjendebilleder, 6) åben fjendtlighed og 7) polarisering.

Det er menneskets natur at reagere på fare ved enten at 'fryse', flygte eller gå til angreb, og en optrappet konflikt opleves som en fare. En person, der oplever fare og føler sig truet af en konflikt, bliver hurtigt indfanget af en konfliktspiral og hører derfor ikke, hvad modparten i konflikten egentlig siger. Sprog og tale fortolkes igennem vores personlige filter, og når en person er i en konfliktspiral, forvrænges det sagte i negativ retning, hvilket fastholder personen yderligere i konfliktspiralen.

Det er også væsentligt at have fokus på at afdække de(t) udækkede behov, der ligger bag konflikten. Oftest er der fokus på sagen eller relationen i en konflikt, og følelser er for mange mennesker svære at håndtere og tale om. Koblingen mellem følelser og behov er ikke en kontekst, vi er opmærksomme på at tænke eller tale om vores konflikter i. Mange konflikter, vi tror er løste, kommer frem igen og igen, netop fordi det samme udækkede behov stadig er der.

Den mæglende tilgang til konflikter

Når du oplever en konflikt med en kollega, kan du forsøge at anvende en mæglende tilgang gennem dialog. I dialogen er det vigtigt at bruge afspændende sprog, JEG-sprog, lytte, være interesseret, stille åbne spørgsmål, udtrykke ønske, være konkret, have fokus på nutid og fremtid fremfor fortid, være sags- orienteret og se muligheder.

Du kan tænke VI

Behandl din kollega med ligeværd. VI er på den samme arbejdsplads, VI vil det samme. VI er begge specialister og superdygtige til det VI gør. VI har samme overordnede mål. Når du tænker VI, går du fra afstand til kontakt. Og fra kamp eller flugt til samarbejde. Du viser, at din kollega har betydning, og at vedkommendes mening er vigtig. Når du arbejder på relationen, trækker du vedkommende tættere på dig.

Du kan **UNDERSØGE**

Måske har I misforstået hinanden. Vis interesse, vær nysgerrig, lyt og spørg ind. Det kunne jo tænkes, at årsagen er en anden, end du tror. Måske er der forhold i omgivelserne, der er medvirkende til at skabe eller gentage konflikten. Det kræver mod og overskud at være åben. Og du risikerer selvfølgelig at blive angrebet ved at være åben. Til gengæld kunne gevinsten være, at I ender med en stærkere relation, et bedre samarbejde og en god dialog.

Du kan **GØRE NOGET**

Konflikter kalder grundlæggende på handling. Tag ansvar. Vær aktiv og tag initiativ til kontakt og samarbejde. Det kan være superhårdt, men selv et lille skridt er et skridt i den rigtige retning. Nogle gange skal man finde ud af, hvad man er uenig om. Eller måske er det relationen eller processen, man skal tale om. Man kan sige godmorgen eller sætte sig hos kollegaen i frokostpausen. Man kan beslutte sig for at undlade at bagtale kollegaen. Man kan spørge ind til kollegaens viden. Man kan sørge for at levere tilbage, hvad man låner. Man kan lade være at forstyrre.

Har konflikten først udviklet sig, kan det være nødvendigt at få hjælp af en mægler. Fælles for mæglere er, at man medvirker frivilligt. Dette gælder også mægleren. Mæglingen er fortrolig. Parterne vil ofte ved afslutningen aftale, hvad man kan tale med andre om efterfølgende. Mægleren skal være upartisk og træffer ikke afgørelse i sagen, det gør parterne selv.

Hvis du oplever problemer, så kontakt produktionsledelsen, TR eller AMR.

3.6 Skuespillere

3.6.1 Om skuespillere

Skuespillere har ofte fokus et andet sted end på sikkerheden, da de skal koncentrere sig om at leve sig ind i rollen og huske replikker. Derfor er det vigtigt at være ekstra opmærksom på, at skuespillerne får grundig oplæring og instruktion i forbindelse med f.eks. stuntscener, scener med dyr eller kørescener eller andre situationer hvor der er øget risiko for ulykker.

3.6.2 Ansvar for skuespillernes og statisternes sikkerhed

Det er til enhver tid produktionsledelsens OG Arbejdsmiljøgruppernes ansvar at skuespillere og statistere arbejder under sikre forhold, herunder at skuespillere og statistere orienteres om relevante sikkerhedsforhold.

I det omfang statistere anvendes på måder, som omfatter skuespillere i de følgende afsnit, så gælder afsnittenes bestemmelser for statistere, såvel som de gælder for skuespillere.

3.6.3 Skuespillere bag rattet

- Spørg altid en erfaren og kompetent sikkerhedskonsulent eller stuntkoordinator til råds om det er forsvarligt at lade en skuespiller sætte sig bag rattet i en given situation.
- Skuespilleren skal have et gyldigt kørekort til den kategori køretøj, der skal køres.
- Optagelser med skuespillere bag rattet i en kørende bil skal altid laves på et lukket og kontrolleret område, gade eller vej. (Se også afsnit vedr. afspærring og skiltning)
- Sørg for at give skuespilleren besked i god tid om at han/hun skal køre bil i en given scene, så han/hun kan nå at forberede sig.
- Det er en forudsætning, at skuespilleren er tryk ved at køre bil og spille skuespil samtidig.
- Skuespilleren skal tydeligt tilkendegive at han/hun er indforstået med- og tryk ved situationen. Det er indspilningslederens/1.AD'ens ansvar at spørge ind til dette umiddelbart inden der optages.
- Sørg for at der er god tid til at øve scenen hvori en skuespiller skal køre bil, så han/hun bliver bekendt med og tryk ved det konkrete køretøj der skal køres i
- Skal en skuespiller køre et specialkøretøj som f.eks. golfbil, ATV, gravemaskine, gaffeltruck, traktor eller andre landbrugsmaskiner etc., skal han/hun modtage grundig instruktion i hvordan dette betjenes og fungerer af en kompetent person som er sagkyndig i det specifikke køretøj som skal benyttes.
- Hvis det ikke er nødvendigt at en skuespiller selv sidder bag rattet, skal han/hun erstattes af en stand-in eller en precisiondriver.
- Benyt altid en stuntdouble eller en precisiondriver hvor det kræves at køretøjet skal foretage sig noget ekstraordinært eller noget som blot ligger uden for hvad der kan forventes af en almindelig bilist.

3.6.4 Skuespillere og stunt

- Få altid en erfaren og kompetent stuntkoordinators risikovurdering i forbindelse med

- planlægningen af filmoptagelser hvori der indgår stunt.
- Man skal så vidt det overhovedet er muligt benytte en kompetent og erfaren stunt-double i stedet for en skuespiller.
 - Det er alene stuntkoordinatoren som vurderer hvornår der kan og /eller *skal*/benyttes en stuntdouble.
 - Sørg for at der er god tid til at øve scenen hvori der indgår stunt. Dette kan ofte med fordel gøres en eller flere dage i forvejen.
 - Sørg for i god tid til at informere den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der indgår stunt.
 - Spørg tydeligt ind til om den/de skuespillere som skal medvirke i en scene hvori der indgår stunt er tryk(ge) ved og indforståede med dette. Det er indspilningslederens/1.AD'ens ansvar at spørge ind til dette umiddelbart inden der optages.
 - I alle tilfælde hvor der indgår stunt, skal der inden optagestart afholdes en grundig sikkerhedsbriefing for hele filmholdet og skuespillere. Denne står indspilningslederen i samarbejde med stuntkoordinatoren for at gennemføre.
 - For yderligere information se også kapitlet 3.12 "Stunt & Speciel effects".

3.6.5 Skuespillere og dyr

- Sørg for i god tid til at informere den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der indgår dyr
- Sørg for at der er god tid til at øve scenen hvori der indgår et dyr.
- Hvis skuespilleren skal være i kontakt med et dyr, skal han eller hun instrueres i, hvordan man omgås dyret - herunder læres dyret at kende, så dyret skaber et bånd til skuespilleren.
- For yderligere information se også kapitel 3.8 "Dyr".

3.6.6 Skuespillere og eksplosioner

- Sørg for at der er god tid til at øve scenen hvori der indgår en eksplosion.
- Sørg for i god tid til at informere den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der indgår eksplosioner.
- Spørg tydeligt ind til om den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der indgår en eksplosion er tryk(ge) ved og indforståede med dette. Det er indspilningslederens/1.AD'ens ansvar at spørge ind til dette umiddelbart inden der optages.
- Benyt altid kompetente og erfarne stunt-doubles i stedet for skuespillere hvis der skal være mennesker tæt på eksplosionen.
- For yderligere information se også kapitel 3.12.3 "Eksplosioner"

3.6.7 Skuespillere og ild/pyroteknik

- Sørg for at der er god tid til at øve scenen, hvori der indgår ild og/eller pyroteknik.
- Sørg for i god tid til at informere den/de skuespiller(e), som skal medvirke i en scene, hvori der indgår ild og/eller anden pyroteknik.

- Spørg tydeligt ind til om den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der indgår ild og/eller anden pyroteknik er tryk(ge) ved og indforståede med dette, og giv udtryk for at det ok at sige fra. Det er indspilningslederens/1.AD'ens ansvar at spørge ind til dette umiddelbart inden der optages.
- Benyt altid kompetente og erfarne stunt-doubles i stedet for skuespillere hvis der skal være mennesker tæt på ild og/eller pyroteknik.
- For yderligere information se også kapitel 3.12.4 "Ild og pyroteknik"

3.6.8 Skuespillere og skydevåben/skudhuller

- Sørg for at der er god tid til at øve scenen hvori der skal benyttes skydevåben.
- Sørg for i god tid til at informere den/de skuespiller(e) som skal betjene et skydevåben.
- Den/de skuespiller(e) som skal betjene et skydevåben, skal modtage grundig instruktion i hvordan dette fungerer af SFX supervisoren.
- Spørg tydeligt ind til om den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der indgår skydevåben er tryk(ge) ved og indforståede med dette, og giv udtryk for at det ok at sige fra. Det er indspilningslederens/1.AD'ens ansvar at spørge ind til dette umiddelbart inden der optages.
- For yderligere information se også kapitlerne "3.12.5 Skydevåben" og "3.12.6 skudhuller"

3.6.9 Skuespillere og stikvåben/blankvåben

- Det er alene stuntkoordinatoren og/eller SFX supervisoren som vurderer hvornår der kan og /eller ska/benyttes en stunt-double.
- Sørg for at der er god tid til at øve scenen hvori der skal benyttes stik- og/eller blankvåben.
- Sørg for i god tid til at informere den/de skuespiller(e) som skal betjene et stik- og/eller blankvåben.
- Den/de skuespiller(e) som skal betjene et stik- og/eller blankvåben, skal modtage grundig instruktion i hvordan dette fungerer håndteres korrekt af SFX supervisoren.
- Spørg tydeligt ind til om den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der indgår stik- og/eller blankvåben er tryk(ge) ved og indforståede med dette, og giv udtryk for at det ok at sige fra. Det er indspilningslederens/1.AD'ens ansvar at spørge ind til dette umiddelbart inden der optages.
- For yderligere information se også kapitel 3.12.7 "Stikvåben / blankvåben"

3.6.10 Skuespillere og regnvejr & Wetdown

- Alle skuespillere som bliver våde, skal så vidt det overhovedet er muligt bære neoprendragt under deres kostume.
- Sørg for at have varmejakker standby på settet til de skuespillere som skal være våde. Dette er kostumeafdelingens ansvar.
- Indspilningslederen skal jævnligt spørge ind til om den eller de skuespiller(e) som bliver våde har behov for en pause, så de kan få varmen. Der vil være behov for flere pauser i tilfælde hvor det ikke er muligt for skuespilleren at bære neoprendragt.
- Sørg for at der er god tid til at øve scenen

- Benyt i videst muligt omfang en (eller flere) stand-in(s) når der laves kamera og/eller arrangementsprøver.
- Sørg for at informere den/de skuespillere som skal være våde i god tid.
- Spørg tydeligt ind til om den/de personer som skal være våde er tryg(ge) ved og indforståede med dette, og giv udtryk for at det ok at sige fra. Det er indspilningslederens/1.AD'ens ansvar at spørge ind til dette umiddelbart inden der optages.
- For yderligere information se også kapitel 3.12.8 "Regnvejr og Wetdown"

3.6.11 Skuespillere og små skibe, både og joller

- Skal en skuespiller sejle en mindre båd eller jolle, skal han/hun have en grundig instruktion og indførelse i hvordan den specifikke båd fungerer, således at den bliver betjent korrekt og på forsvarlig vis.
- Sørg for at der er god tid til at øve scenen
- Sørg for at informere den/de skuespillere som sejler en båd i god tid, så de kan nå at forberede sig.
- Spørg tydeligt ind til om den/de personer som skal sejle en båd er tryg(ge) ved og indforståede med dette, og giv udtryk for at det ok at sige fra. Det er indspilningslederens/1.AD'ens ansvar at spørge ind til dette umiddelbart inden der optages.
- For yderligere information se også kapitel 3.13.3 "Små skibe, både og joller".

3.6.12 Skuespillere i- og under vandet

- I tilfælde hvor der er behov for at skuespillere eller andre medlemmer af filmholdet skal ud i- eller under vandet skal der altid være en certificeret livredder og/eller en sikkerhedsdykker til stede.
- Produktionsafdelingen sørger for at booke en livredder og/eller sikkerhedsdykker
- I alle tilfælde hvor der er behov for at skuespillere eller andre medlemmer af filmholdet skal ud i- eller under vandet, skal man sikre sig at vandkvaliteten er god nok, så man er sikker på at det ikke er forurenat af f.eks. kemikalier eller alger. I tvivlstilfælde skal man hyre et firma med den nødvendige ekspertise, til at undersøge vandkvaliteten. Dette sørger produktionsafdelingen for.
- Den/de personer som skal i vandet, skal så vidt det er muligt bære neoprendragt - også om sommeren. Skuespillere kan bære dragten under deres kostume. Kostumeafdelingen sørger for at skaffe neoprendragt(er)
- Sørg for at have varmekjoller klar til de skuespillere som skal være våde.
- Sørg for at der er god tid til at øve scenen
- Benyt i videst muligt omfang en (eller flere) stand-in(s) når der laves kamera og/eller arrangementsprøver.
- Sørg for at informere den/de skuespillere som skal i/under vandet i god tid, så de kan nå at forberede sig mentalt og evt. fysisk.
- Spørg tydeligt ind til om den/de personer som skal i- eller under vandet er tryg(ge) ved og indforståede med dette, og giv udtryk for at det ok at sige fra. Det er

indspilningslederens/1.AD'ens ansvar at spørge ind til dette umiddelbart inden der optages.

- For yderligere information se også kapitel 3.13.4 "I- og under vandet"

3.6.13 Intime scener

Ligesom der er behov for en faglig og ekstern vurdering af de fysiske og sikkerhedsmæssige arbejdsforhold foretaget af f.eks. en stuntkoordinator, kan der ligeledes opstå behov for en vurdering af og en sparring omkring de psykiske arbejdsforhold ved indspilning af intime scener, nøgenhed eller grænseoverskridende handlinger. Til dette formål kan der ansættes en intim koordinator.

Skuespilleren kan have svært ved at sige fra, fordi de ikke vil være besværlige, eller det kan være grænseoverskridende/svært at sige fra overfor en instruktør, fotograf eller co-skuespiller. Ofte vil der ikke være behov for ekstern sparring, men skuespillere i Drama skal som minimum tilbydes det.

MÅL:

- At skabe et trygt arbejdsmiljø, hvor skuespillernes behov varetages.
- At sikre at ingen får deres personlige grænser overskredet.

ANSVARLIG: Lineproducer

TID PLANLÆGNING: I præ-produktion

TID AFVIKLING: Under optagelser

DELTAGERE: Lineproducer, instruktør, skuespiller(e), indspilningsleder, fotograf og kostumier.

PLANLÆGNING

- Lineproducer identificerer i manus, om der optræder intime scener eller nøgenhed. Allerede under castingforløbet skal intime scener adresseres.
- Lineproducer kontakter skuespilleren, hvis ovenstående er tilfældet og tager en indledende snak om grænser, tanker og eventuelle bekymringer.
- Derefter vurderer lineproducer, om der er brug for ekstern sparring. Denne kreative snak er i lige så høj grad med instruktøren.
- Hvis skuespilleren ikke vil eller har betænkeligheder ved at medvirke i intime scener, kan der evt. benyttes body doubles. Alternativt kan scenen skrives om, så alle ønsker/behov/krav kan imødekommes.
- Hvis ekstern sparring **fravælges**, er det lineproducerens ansvar at sikre, at der skabes en god arbejdsproces mellem instruktør og skuespiller(e). Dernæst involveres fotograf, indspilningsleder samt evt. sminke/kostume (f.eks. hudfarvet undertøj eller kønsproteser).
- Instruktør, fotograf og indspilningsleder skal planlægge og koordinere optagelserne i god tid og dele informationen med skuespiller(e) og holdet.
- Hvis ekstern sparring **tilvælges**, skal denne i samarbejde med instruktøren blive enige om en arbejdsproces, som både tager hensyn til den kunstneriske vision og skuespillerens grænser.

AFVIKLING

- Indspilningsleder og produktionsleder skal sætte god tid af til prøver på optagedagen i samarbejde med instruktøren og fotografen.
- Alle prøver og optagelser afvikles i et lukket set. Dvs. kun de absolut nødvendige funktioner deltager. Indspilningsleder styrer dette.
- Det er standard at slukke alle monitorer, på nær instruktørens.
- Uagtet om der er intimkoordinator på settet eller ej, skal flg. punkter håndhæves:
 - Skuespilleren skal fysisk og psykisk forberedes på scenen.
 - Planlægning af evt. koreografi, kameravinkler, antal takes.
 - Skuespilleren skal under hele processen føle sig støttet og tryk ved at sige fra.
 - Der skal være et behageligt og trygt arbejdsmiljø, hvor både skuespillere og holdet kan udføre deres arbejde.
 - Opfølgende debriefing med skuespilleren foretages af enten intimkoordinator som rapporterer til lineproduceren eller af lineproduceren, hvis der ikke er koblet en intimkoordinator på.

3.7 Børn og unge skuespillere

3.7.1 Regler for ansættelse

Ved ansættelse af unge skuespillere under 18 år, skal der i produktionsplanlægningen tages hensyn til den unges alder, udvikling og helbredstilstand, samt til indvirkning på skolegang eller anden uddannelse. Hvis den unge eller barnet arbejder på skoledage, skal de have mulighed og hjælp til at indhente den forsømte undervisning.

Unge, som er fyldt 13 år må medvirke i filmoptagelser, hvis det ikke er til fare for deres sikkerhed og sundhed. Der skal ikke ansøges om tilladelse hos politiet.

For børn, som er under 13 år skal politiet give tilladelse til, at barnet kan medvirke i en filmoptagelse. Tilladelsen fås ved at sende ansøgningen til den politikreds, hvor ens virksomhed er lokaliseret.

I Drama skal lovgivningen om beskæftigelse af børn og unge altid overholdes.

MÅL:

- At overholde de lovmæssige krav i samarbejdet med børn og unge
- At sikre at børn og unge følger sig tryk, som medvirkende i dramas produktioner

ANSVARLIG: Lineproducer

TID PLANLÆGNING: Inden optagestart

TID AFHOLDELSE:

STED: DR, på lokation

DELTAGERE: Line producer, produktionsleder

FOREBEREDENDE OPGAVER:

- Lineproducer orienterer sig i regelsættet for børn og unges arbejdstidsregler: Politiet skal give tilladelse, når børn under 13 år skal arbejde. Som retningslinjer ifht. børns arbejds- og hviletidsregler skal produktionen bruge de regler, der er for børns arbejde i Ungebekendtgørelsen:
- <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=29935>
 - Børn under 13 år må som udgangspunkt ikke arbejde for en arbejdsgiver
 - 13-14-årige må højst arbejde to timer på skoledage og syv timer på fridage.
 - Den ugentlige arbejdstid må ikke overstige 12 timer i uger med skoledage og 35 timer i uger, hvor der er helt skolefri.
 - 15-17-årige, der stadig går i skole, må arbejde otte timer om dagen på dage, der ikke er skoledage. Den ugentlige arbejdstid må ikke overstige 12 timer i uger med skoledage og 40 timer i uger, hvor der er helt skolefri.
 - Arbejdstiden for 15-17-årige, der ikke længere går i skole, må ikke overstige den sædvanlig arbejdstid for voksne, der arbejder i samme fag. Arbejdstiden må dog aldrig overstige otte timer om dagen og 40 timer om ugen.
 - Børn/unge under 18 år er omfattet af de samme arbejdsmiljøregler som alle andre, der arbejder for en arbejdsgiver. Derudover gælder en række særlige beskyttelsesregler for unge. Reglerne skelner mellem, om de unge går i skole eller ej, og varierer efter de unges alder.
- Lineproducer orienterer sig i regelsættet for den daglige hviletid for børn og unge
 - 13-17-årige, der stadig går i skole, skal have en sammenhængende hvileperiode på mindst 14 timer i døgnet og må ikke arbejde i tidsrummet fra kl. 20 til kl. 6.
 - 15-17-årige, der ikke længere går i skole, skal have en sammenhængende hvileperiode på mindst 12 timer i døgnet og må – som udgangspunkt – ikke arbejde fra kl. 20 til kl. 6.
 - Alle unge skal have en pause på mindst 30 minutter, hvis den daglige arbejdstid overstiger 4,5 timer.
- Lineproducer orienterer sig i regelsættet for ugentligt fridøgn for børn og unge
 - 13-17-årige, der stadig går i skole, skal have to sammenhængende fridøgn inden for hver periode på syv døgn. Heraf skal ét fridøgn normalt omfatte søndag.

- 15-17-årige, der ikke længere går i skole, skal normalt have to sammenhængende fridøgn inden for hver periode på syv døgn. Reglen kan dog – under bestemte betingelser – fraviges i landbruget og i sundhedssektoren.

AFVIKLING

- Lineproducer indhenter arbejdstilladelse for børn under 13 år: <https://politi.dk/soeg-om-tilladelse/oevrige-tilladelser/boerns-arbejde-under-13-aar>

3.7.2 Ulykker med børn og unge

Arbejdstilsynet får desværre generelt mange anmeldelser af ulykker hvor børn og unge er involveret. Ulykker sker oftest, når den unge og/eller barnet ikke har fået grundig instruktion eller oplæring eller manglende opsyn fra en voksen. Det skyldes, at den unge eller barnet ikke kan vurdere faren ved forskellige situationer. Der skal derfor altid være en der er ansvarlig for barnet/den unge tilstede, som kan guide den unge og barnet imod fysiske eller psykiske belastende situationer. Arbejdsmiljøgruppen har også en opgave i at være opmærksom på den unge og/eller barnet.

3.7.3 Vigtige forholdsregler

- Unge og børn skal have særlig grundig oplæring og instruktion – f.eks. i forbindelse med stunts.
- Ansæt altid en børnepasser til at holde øje med den unge eller barnet under optagelserne. Børnepasseren skal helst have en pædagogisk uddannelse (f.eks. folkeskolelærer eller pædagog).
- Børnepasseren skal være den unges eller barnets talsperson og skal sige fra, hvis der opstår situationer der er for fysisk eller psykisk belastende for den unge eller barnet.
- Børnepasseren sørger også for at barnet får det mad og drikke det har bug for - og ikke mere slik/sukker end højst nødvendigt!
- Hvileperiodens beliggenhed skal følge de voksnes.
- Den unge skal have fridøgn på 2 døgn om ugen.
- Når arbejdstiden er mere end 4 ½ time, skal den unge/barnet have mindst 30 min. pause.
- Husk at der skal foreligge børneattester for de medarbejdere, der skal færdes med børn under 15 år. Kontakt DR Forhandling og Vilkår ved tvivl eller spørgsmål.

Læs mere om reglerne vedr. børn og unges arbejde i denne bekendtgørelse:

<https://at.dk/arbejdsmiljoearbejdet/unges-arbejdsmiljo/boern-og-unge-under-18-aar/>

3.8 Dyr

Dyr er oftest uberegnelige og har forskellige psykiske og fysiske begrænsninger og behov. Optagelser med dyr skal derfor planlægges nøje og involvere ejeren / den ansvarlige for dyret så tidligt som muligt i produktionsplanlægningen.

3.8.1 Regler og forholdsregler

- Planlæg optagelserne nøje og vurder sikkerhedsrisici, så der ikke opstår en uventet situation, som gør at dyret bliver overrasket, utryg eller føler sig truet.
- Vurder dyrets psykiske begrænsninger – spørg den ansvarlige for dyret, som kender til dyret – eksempelvis hvis der skal affyres skud på en hesteryg, skal hesten ikke være bange for høje eller pludselige lyde. Husk at videreformidle dyrets psykiske begrænsninger til instruktøren og skuespilleren.
- Sørg for i god tid at informere den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der indgår dyr.
- Instruer skuespilleren i, hvordan han eller hun omgås dyret.
- Planlæg, at skuespilleren før optagestart lærer dyret at kende, så dyret skaber et bånd til skuespilleren. Herunder hvordan han eller hun omgås dyret.
- Der skal være god tid til at øve scener hvori der indgår dyr.
- Planlæg hvad der skal bruges af sikkerhedsudstyr.
- Tjek, at sikkerhedsudstyret er forsvarligt – eksempelvis hvis en hund skal agere aggressivt overfor skuespiller i en scene, skal sikkerhedssnoren være i passende afstand til skuespilleren og være fastgjort.
- Hvis der er sandsynlighed for, at dyret vil blive utryg og føle sig truet, skal der bruges en stunt double for evt. involveredeskuespillere.
- Den ansvarlige for dyret / ejeren skal være tilstede under optagelsen.
- Vær opmærksom på Dyreværnsloven - §1 "Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe". Se mere på <https://danskelove.dk/dyreværnsloven>

3.9 Optagelser på veje, gader og stræder

Ved optagelser på gader og stræder er der en række forhold, man skal være opmærksom på, således at det er muligt at gennemføre optagelserne uden fare for, at nogen kommer til skade. Farerne varierer meget efter forholdene -f.eks. er der forskel på om der optages på en lukket villavej eller en trafikeret hovedvej. Man skal dog altid være opmærksom og udvise agtpågivenhed, når man arbejder på- og i det hele taget befinder sig i nærheden af veje - især hvis der er kørende biltrafik.

3.9.1 Tilladelser til optagelse på veje, gader og stræder

Uanset hvilken type af vejareal man ønsker at filme på, kræver det en tilladelse.

- Tilladelse til at filme på alle offentligt ejede arealer, uanset om der er tale om en

villavej, gade, plads/torv, hovedvej eller landevej, udstedes af den relevante kommune. De fleste kommuner har en elektronisk ansøgningsportal på deres hjemmeside.

- Tilladelse til at filme på motorveje og motortrafikveje udstedes af Vejdirektoratet og/eller den relevante region.
- Ønsker man at filme på en privat fællesvej, skal der udover fra kommunen, gives tilladelse fra det lokale vejlaug eller ejerforening. I de tilfælde hvor der ikke findes et vejlaug eller en ejerforening, skal der søges tilladelse hos hver enkelt grundejer på vejen, som bliver berørt af optagelserne.
- Ved optagelser på privatejede veje, skal der gives tilladelse fra ejeren af vejen.
- Det er Locationmanagerens ansvar at sørge for at indhente alle nødvendige tilladelser, samt at informere alle borgere som måtte blive berørt af optagelserne og filmholdets tilstedeværelse.

3.9.2 Afspærring og skiltning på veje, gader og stræder

Hvis der skal optages på selve kørebanen, skal vejen afspærres, enten permanent eller momentvis, således at der ikke opstår farlige situationer hvor intetanende og udeforstående bilister og/eller andre trafikanter pludseligt befinder sig midt på et filmset. Dette gælder også i tilfælde hvor en skuespiller skal sidde bag rattet i en bil eller et andet køretøj.

3.9.3 Tilladelser, retningslinjer og forholdsregler for afspærring

- Kræver optagelserne at der afspærres permanent eller momentvis for kørende trafik (biler og/eller cykler), skal der søges tilladelse fra både den relevante kommune og/eller region, samt hos den lokale politimyndighed. Dette gælder uanset hvilken vejtype der er tale om.
- I forbindelse med permanent afspærring af vejarealer, er der en række love og regler,

jf. vejloven og færdselsloven, som dikterer hvordan dette gøres korrekt. Man skal derfor altid hyre en entreprenør med den nødvendige ekspertise til at udføre skiltningen, så man er sikker på at den lever op til lovens krav.

- Sørg i god tid inden optagestart for at der er etableret den nødvendige afspærring enten i form af skilte, barrierer og/eller afspærringspersonel. Husk eventuelle sideveje, hvorfra der kan komme biler og anden trafik.
- Kan man nøjes med at afspærre momentvis, skal dette gøres af et firma som har den nødvendige kompetence og autorisation. Se dfibogen.dk
- Udvis agtpågivenhed og vær altid opmærksom på andre trafikanter.
- Hele filmholdet skal altid bære gule eller orange trafikveste. Vestene SKAL som minimum være af typen klasse 2, og gerne klasse 3. Disse udleveres af Locationafdelingen eller produktionsafdelingen.
- Placér altid en person iført en trafikvest i hver sin "ende" af filmholdet, så de kan informere fodgængere og andre trafikanter om hvad der foregår.
- Sørg for at evt. lyssætning ikke generer forbipasserende bilister og/eller cyklister – især i forbindelse med natoptagelser, men også når der optages i dagslys.
- Man skal altid orientere sig grundigt inden man krydser en vej eller gade.
- Sørg altid for at placere udstyr, herunder monitorbase, kaffebord og lign i god afstand fra vejbanen og cykelstien.
- Parkér alle udstyrsbiler, filmbus o. lign. i forsvarlig afstand fra kørebanen, og i øvrigt i overensstemmelse med færdselsloven, således at der ikke spærres unødigt for forbipasserende trafikanters udsyn.
- Opsæt kegler og afspærringsbånd for at markere hvor man må- og ikke må færdes.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.9.4 Læs mere om afspærring

Link til vejloven, vedr. råden over vejareal:

<https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=167290#Kap9>

Link til vejafmærkningsbekendtgørelsen, vedr. regler for korrekt skiltning:

<https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=180061>

3.10 Optagelser uden afspærring i nærheden af gader og veje

Det er i nogle tilfælde muligt, at gennemføre filmoptagelser i umiddelbar nærhed af trafikerede gader og veje, uden at der etableres deciderede afspærringer, f.eks. i tilfælde hvor der udelukkende optages på fortovet eller vejkannten. I sådanne tilfælde skal man være ekstra opmærksom på andre trafikanter. Især biltrafik, men også cykler kan udgøre en

potentiel fare.

3.10.1 Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger

- Udvis agtpågivenhed og vær altid opmærksom på andre trafikanter.
- Hele filmholdet skal altid bære gule eller orange trafikveste. Vestene SKAL som minimum være af typen klasse 2, og gerne klasse 3. Disse udleveres af Locationafdelingen eller Produktionsafdelingen.
- Placér altid en person iført en trafikvest i hver sin "ende" af filmholdet, så de kan informere fodgængere og andre trafikanter om hvad der foregår.
- Sørg for at evt. lyssætning ikke generer forbipasserende bilister og cyklister– især i forbindelse med natoptagelser, men også når der optages i dagslys.
- Man skal altid orientere sig grundigt inden man krydser en vej eller gade.
- Sørg altid for at placere udstyr, herunder monitorbase, kaffebord og. lign i god afstand fra vejen og cykelstien.
- Parkér alle udstyrsbiler, filmbus o. lign. i forsvarlig afstand fra kørebanen, og i øvrigt i overensstemmelse med færdselsloven, således at der ikke spærres unødvendigt for forbipasserende trafikanters udsyn.
- Opsæt kegler og afspærringsbånd for at markere hvor man må og ikke må færdes.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.11 Optagelser i- og med køretøjer

Når der optages i- og med biler og andre køretøjer, skal man være opmærksom på flere forhold for at være sikker på at det er muligt at gennemføre optagelserne på forsvarlig vis. Er det f.eks. ok at lade en skuespiller sætte sig bag rattet, eller skal man hyre en stuntmand eller en precision driver? I hvilke tilfælde er det tilladt at køre ud i trafikken, og hvornår kræver omstændighederne at optagelserne laves på et lukket og kontrolleret område? Hvad siger loven?

3.11.1 Hvornår kræves særlig tilladelse

Der findes ingen lovgivning som specifikt beskriver hvordan filmoptagelser med biler og andre køretøjer skal håndteres. Dog skal man selvfølgelig altid holde sig inde for rammerne af færdselsloven. Dvs. at det kræver en særlig tilladelse samt afspærring hvis optagelserne er af en sådan karakter, at det er nødvendigt at bryde færdselsloven og/eller hvor andre særlige forhold er til stede, f.eks.:

- ved kørsel i høj fart
- ved kørsel i modsatte vejbane
- i forbindelse med stunt kørsel hvor en eller flere biler skal køre galt eller ind i hinanden
- i tilfælde hvor der er pyroteknik/eksplosioner involveret i optagelserne

- andre forhold hvor det vurderes, at det ikke er muligt at afvikle den normale trafik på forsvarlig vis.

3.11.2 Hvad kræver ikke tilladelse

Det kræver ikke en tilladelse fra politiet eller andre myndigheder, at lave filmoptagelser med køretøjer på gade og vej, så længe det er muligt at gennemføre optagelserne uden at man generer eller sinker den øvrige trafik. Dette gælder uanset om man optager inde fra en bil som kører på vejen ved egen kraft, eller om man f.eks. benytter en low loader eller en A-frame. F.eks.:

- køretøjet filmes udelukkende udefra og følger i øvrigt den normale trafik og er ikke til gene for andre trafikanter
- køretøjet holder stille.
- køretøjet kører en kort strækning og standser
- der filmes inde fra et køretøj som i øvrigt følger den normale trafik
- andre tilfælde hvor køretøjet ikke skal foretage sig noget ekstraordinært og hvor det er muligt at lade det følge den normale trafik og hvor det ikke afviger fra færdselsloven i øvrigt.

Er man i tvivl om der kræves en tilladelse skal man kontakte trafikafdelingen på den lokale politistation. Uanset hvad, skal man altid informere vagthavende på den lokale politistation, således at politiet ved at der foretages filmoptagelser på vejen(e) i et givent område. Det er Location Managerens ansvar at indhente alle nødvendige tilladelser fra alle relevante myndigheder, samt at politi og berørte borgere informeres i det omfang, det er nødvendigt. Uanset at en optagelse ikke kræver tilladelse fra myndighederne jf. ovenstående, skal retningslinjerne angivet i afsnit 3.6.3 og afsnit 3.11.4 stadig overholdes.

3.11.3 Link til færdselsloven

<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=185819>

3.11.4 Skuespillere bag rattet

Som udgangspunkt skal alle scener hvori en skuespiller skal sidde bag rattet i et køretøj laves med en low loader, A-Frame eller i et studie (f.eks. med en green screen, eller bagprojektion). Dog kan en skuespiller være chauffør i et køretøj hvis nedenstående retningslinjer følges.

- Spørg altid en erfaren og kompetent sikkerhedskonsulent eller stuntkoordinator til råd om det er forsvarligt at lade en skuespiller sætte sig bag rattet i en given situation.
- Skuespilleren skal have et gyldigt kørekort til den kategori køretøj man ønsker han/hun skal køre.
- Optagelser med skuespillere bag rattet skal altid laves på et lukket og kontrolleret område, gade eller vej.

- Sørg for at give skuespilleren besked i god tid om at han/hun skal køre bil i en given scene, så han/hun kan nå at forberede sig.
- Spørg tydeligt ind til om skuespilleren er tryk ved at køre bil og spille skuespil samtidig og giv udtryk for at det ok at sige fra.
- Skuespilleren skal tydeligt tilkendegive at han/hun er indforstået med- og tryk ved situationen.
- Sørg for at der er god tid til at øve scenen hvori en skuespiller skal køre bil, således at han/hun bliver bekendt med og tryk ved det konkrete køretøj der skal køres i
- Skal en skuespiller køre et specialkøretøj som f.eks. golfbil, ATV, gravemaskine, gaffeltruck, traktor eller andre landbrugsmaskiner etc., skal han/hun modtage grundig instruktion i hvordan dette betjenes og fungerer af en kompetent person som er sagkyndig i det specifikke køretøj som skal benyttes.
- Lige så snart det ikke er nødvendigt at en skuespiller selv sidder bag rattet, skal han/hun erstattes af en stand-in eller en precisiondriver.
- Benyt altid en stuntdouble eller en precisiondriver i de tilfælde hvor det kræves at køretøjet skal foretage sig noget ekstraordinært eller noget som blot ligger uden for hvad der kan forventes af en almindelig bilist.
- Indspilningslederen skal sørge for at kommunikere klart og tydeligt via walkie, så hverken skuespiller(e) eller filmhold er i tvivl om hvad der skal ske hvornår.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpkasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.11.5 Udstyr i- og på køretøjer

Det er tilladt i begrænset omfang at montere kameraudstyr på køretøjer, f.eks. ved hjælp af sugekop eller car-mount. Det er ligeledes tilladt i begrænset omfang at have filmudstyr inde i en bil. F.eks. kan en fotograf sidde på bagsædet eller passagersædet og filme en skuespiller som sidder bag rattet.

- I alle tilfælde hvor der er monteret udstyr udenpå et køretøj, skal optagelserne laves på et lukket og kontrolleret område, gade eller vej. Dette gælder uanset om det er en skuespiller, stand in, stunt double eller precision driver der sidder bag rattet.
- Alle som befinder sig i bilen under kørslen skal benytte sikkerhedssele eller på anden måde være forsvarligt fastspændt.
- Al udstyr skal altid monteres på en sådan måde at føreren til enhver tid har frit udsyn gennem alle ruder og til alle spejle.
- Al udstyr skal altid monteres og fastspændes af en erfaren Grip, således at det ikke falder af under kørslen. Dette gælder uanset om udstyret monteres udenpå- eller inde i køretøjet. F.eks. skal et håndholdt kamera inde i en bil også sikres.
- Det er Grip'ens ansvar løbende at sikre sig at alt udstyr er forsvarligt fastgjort.
- Sørg for at markere alle ender af udstyr som stikker ud fra bilen med f.eks.

afspærringsbånd eller et stykke klæde i kraftige farver, så de bliver mere synlige og dermed formindsker risikoen for at forårsage ulykker.

- Er det ikke muligt at montere udstyret så føreren har frit udsyn som beskrevet ovenfor, skal man i stedet benytte en low loader eller en A-frame.
- Det er under ingen omstændigheder tilladt for medarbejdere at opholde sig i bagagerum etc. under kørslen.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.11.6 Low-loader

Når man skal lave kørebilleder er det ofte en god ide at benytte en low loader. I det køretøjet der skal filmes med/på står oppe på low loaderen, behøver skuespilleren ikke koncentrere sig om skulle køre bilen, og han/hun kan således fokusere på at spille skuespil. Det er især en fordel i tilfælde hvor der er flere skuespillere inde i bilen ad gangen. Skuespilleren som skal sidde bag rattet, behøver ikke at have et gyldigt kørekort.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Low loaderen skal være synet og godkendt i henhold til gældende regler.
- Low loaderen skal altid betjenes/føres af en erfaren og kompetent operatør som er bekendt med den og alle dens funktioner.
- Sørg for at køretøjet der skal filmes med, er spændt forsvarligt fast.
- Al udstyr skal altid monteres af en erfaren Grip, således at det ikke falder af under kørslen.
- Det er Grip'ens ansvar løbende at sikre sig at alt udstyr er forsvarligt fastgjort til køretøjet og low loaderen.
- Sørg for at alt udstyr som stikker ud over low loaderen er markeret med f.eks. afspærringsbånd, et stykke klæde i kraftig farver eller advarselsblink (benyttes i mørke), så de bliver mere synlige og dermed formindsker risikoen for ulykker
- Der skal så vidt det overhovedet er muligt, være monteret rækværk hele vejen rundt om low loaderen.
- Sørg for at minimere antallet af personer som opholder sig på low loaderen under kørslen, så meget som muligt.
- Alle medarbejdere som befinder sig på loaderen under kørslen skal bære sikkerhedssele/line samt gul eller orange trafikvest.
- Indspilningslederen skal sørge for at kommunikere klart og tydeligt via walkie, så hverken skuespiller(e) eller filmhold er i tvivl om hvad der skal ske hvornår.
- Inden optagestart skal der afholdes en grundig sikkerhedsbriefing for hele filmholdet,

skuespillere og statister. Denne står operatøren af low loaderen i samarbejde med indspilningslederen for at gennemføre.

- Ruten der skal køres skal fastlægges i god tid, så der sikres god plads til low loaderen på hele ruten. Dette gøres af Location manageren.
- Ruten skal gennemgås og køres igennem med operatøren, inden man kører ud på ruten med low loaderen.
- Low loaderen skal som udgangspunkt følge den almindelig trafik og må ikke være til gene for andre trafikanter.
- Der skal altid køre en følgebil foran og/eller bagved low loaderen. Følgebilen kører med tændte gule eller orange advarselsblink på taget.
- Er det nødvendigt at køre langsommere end den øvrige trafik, eller skal low loaderen på anden måde foretage sig noget ekstraordinært, skal det gøres på et lukket og kontrolleret område, gade eller vej.
- Informér altid vagthavende på den lokale politistation om der laves filmoptagelser med low loader på vejene i et givent område. Dette gøres af Location manageren på optagedagen.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.11.7 Russian Arm

En Russian Arm kræver god plads. Derfor skal det område eller den vej/gade hvor en Russian Arm benyttes altid afspærres.

- En Russian Arm skal altid betjenes/føres af en erfaren operatør som er bekendt med alle dens funktioner og begrænsninger.
- Sørg altid for at afspærre og kontrollere det område eller den vej/gade hvor en Russian arm skal benyttes. Dette skal ske i henhold til reglerne for dette, jf. kapitel 3.9.
- Al udstyr skal altid monteres af en erfaren Grip, således at det ikke falder af under kørslen.
- Det er Grip'ens ansvar løbende at sikre sig at alt udstyr er forsvarligt fastgjort til køretøjet.
- Inden optagestart skal der afholdes en grundig sikkerhedsbriefing for hele filmholdet, skuespillere og statister. Denne står Russian Arm operatøren i samarbejde med indspilningslederen for at gennemføre.
- Indspilningslederen skal sørge for at kommunikere klart og tydeligt via walkie, så hverken skuespiller(e) eller filmhold er i tvivl om hvad der skal ske hvornår.
- Informér altid vagthavende på den lokale politistation om der laves filmoptagelser med en Russian Arm på vejene i et givent område. Dette gøres af Location manageren på

optagedagen.

- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.11.8 A-frame

En A-Frame kan være et godt alternativ til en Low-loader. Fordelen ved at benytte en A-frame til at lave køre billeder er at skuespilleren som sidder bag rattet ikke behøver at koncentrere sig om skulle køre bilen, og han/hun kan således fokusere på at spille skuespil. Det er især en fordel i tilfælde hvor der er flere skuespillere inde i bilen ad gangen. Skuespilleren som sidder bag rattet i det køretøj som trækkes af A-ramen, skal dog have et gyldigt kørekort.

- En A-frame kan ikke godkendes til almindelig kørsel på vej i Danmark, og må derfor ikke køre hurtigere en 30 km/t på offentlig vej. Man må derfor aldrig benytte en A-frame på veje med hastighedsbegrænsning på mere end 50 km/t.
- Er det nødvendigt at køre hurtigere en 30 km/t skal dette gøres på et afspærret og kontrolleret område, gade eller vej.
- A-Framen skal altid betjenes/føres af en erfaren og kompetent operatør som er bekendt med den og alle dens funktioner og begrænsninger.
- Al udstyr skal altid monteres af en erfaren Grip, således at det ikke falder af under kørslen.
- Det er Grip'ens ansvar løbende at sikre sig at alt udstyr er forsvarligt fastgjort til køretøjet.
- Sørg for at alt udstyr som stikker ud over A-ramen og det køretøj der filmes med, er markeret med f.eks. afspærringsbånd eller et stykke klæde i kraftig farver, så de bliver mere synlige og dermed formindsker risikoen for ulykker.
- A-Framen skal som udgangspunkt følge den almindelig trafik og må ikke være til gene for andre trafikanter, dog må hastigheden ikke overstige 30 km/t.
- Der skal altid køre en følgebil foran og/eller bagved A-ramen. Hvis muligt skal følgebilen køre med tændte gule eller orange advarselsblink på taget.
- Indspilningslederen skal sørge for at kommunikere klart og tydeligt via walkie, så hverken skuespiller(e) eller filmhold er i tvivl om hvad der skal ske hvornår.
- Inden optagestart skal der afholdes en grundig sikkerhedsbriefing for hele filmholdet, skuespillere og statister. Denne står operatøren af A-ramen i samarbejde med indspilningslederen for at gennemføre.
- Informér altid vagthavende på den lokale politistation om at der laves filmoptagelser med en A-Frame på vejene i et givent område.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en

Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.

- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.11.9 Golfvogn og/eller ATV

Golfvogne og ATV'er benyttes ofte til at montere kameraudstyr på, f.eks. i situationer hvor man har brug for at kunne lave 'steady' billeder i højere fart end f.eks. en steadycam operatør kan. Ved brug af golfvogne og/eller ATV'er skal der skelnes mellem indregistrerede og ikke indregistrerede køretøjer, da disse kan være begge dele.

For Golfvogne og ATV'er som ikke er indregistrerede (uden nummerplade) gælder:

- de må max køre 30 km/t
- de må kun benyttes på et lukket område eller afspærret gade eller vej og aldrig på offentlig vej.

Er en golfvogn eller ATV indregistreret (med nummerplade), er den at betragte som en almindelig bil. Uanset om køretøjet (golfvognen og/eller ATV'en) er indregistreret eller ej skal man følge retningslinjerne nedenfor.

- Køretøjet må kun betjenes af en erfaren operatør som er bekendt med det og alle dets funktioner
- Køretøjet skal som udgangspunkt følge den almindelig trafik og må ikke være til gene for andre trafikanter
- Der skal altid køre en følgebil foran og/eller bagved køretøjet. Hvis muligt skal følgebilen køre med tændte gule eller orange advarselsblink på taget.
- Er det nødvendigt at køre langsommere end den øvrige trafik, eller skal køretøjet på anden måde foretage sig noget ekstraordinært (f.eks. ved kørsel på cykelsti), skal det gøres på et afspærret og kontrolleret område, gade eller vej. Se afsnit 3.9.2 "Afspærring og skiltning...".
- Al udstyr skal altid monteres af en erfaren Grip, således at det ikke falder af under kørslen.
- Det er Grip'ens ansvar løbende at sikre sig at alt udstyr er forsvarligt fastgjort til køretøjet.
- Sørg for at alt udstyr som stikker ud over køretøjet er markeret. f.eks. med afspærringsbånd, et stykke klæde i kraftige farver eller advarselsblink (benyttes i mørke), så de bliver mere synlige og dermed formindsker risikoen for ulykker
- Inden optagestart skal der afholdes en grundig sikkerhedsbriefing for hele filmholdet, skuespillere og statister. Denne står operatøren/føreren af Golfvognen/ATV'en i samarbejde med indspilningslederen for at gennemføre.
- Informér altid vagthavende på den lokale politistation om der laves filmoptagelser med golfvogn eller ATV på vejene i et givent område.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en

Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.

- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet

3.11.10 Statister i biler

Hvis statister skal køre i bil i forbindelse med filmoptagelser, er der altid øget risiko for ulykker.

- Spørg altid en erfaren sikkerhedskonsulent til råds om det er forsvarligt at lade en statist sætte sig bag rattet i en given situation.
- Hyr altid en stuntdouble eller en precisiondriver i de tilfælde hvor det kræves at køretøjet skal foretage sig noget ekstraordinært eller noget som blot ligger uden for hvad der kan forventes af en almindelig bilist.
- Statisten skal have et gyldigt kørekort til den kategori køretøj man ønsker han/hun skal køre.
- Sørg for at give statisten besked i god tid om at han/hun skal køre bil i en given scene, så han/hun kan nå at forberede sig.
- Spørg tydeligt ind til om statisten er tryk ved at køre bil og giv udtryk for at det ok at sige fra.
- Statisten skal tydeligt tilkendegive at han/hun er indforstået med- og tryk ved situationen. Det er Indspilningsledernes/1. AD'ens og/eller statistkoordinatorens ansvar at spørge ind til dette.
- Sørg for at der er god tid til at øve scenen hvori en statist skal køre bil, så han/hun bliver bekendt med og tryk ved det konkrete køretøj der skal køres i.
- Indspilningslederen skal sørge for at kommunikere klart og tydeligt via walkie, så hverken statist(er) eller filmhold er i tvivl om hvad der skal ske hvornår.
- Hvis en statist medbringer sit eget køretøj, skal man sikre sig at køretøjet har en gyldig ansvarsforsikring. Dette sørger statistkoordinatoren for.
- Inden optagestart skal der afholdes en grundig sikkerhedsbriefing for hele filmholdet, skuespillere og statister. Denne står indspilningslederen for at gennemføre.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.12 Stunts & Special effects

Der indgår ofte stunts og special effects i filmoptagelser. Dette betyder næsten altid en øget risiko for ulykker og skader. Man skal derfor altid benytte sig af en erfaren og kompetent stuntkoordinator og / eller et SFX-firma/en SFX-supervisor når der indgår stunt og/eller SFX i de filmoptagelser man skal lave. Ofte er begge begreber involveret samtidig, da det ene tit medfører det andet. Det vil derfor ofte være nødvendigt at hyre både en stuntkoordinator og et SFX-firma/SFX Supervisor.

3.12.1 Stunts

Der er ikke faste definitioner på, hvornår en scene involverer stunt eller ej, og det kan være svært at vurdere hvornår noget er 'stunt'. Derfor skal man altid rådføre sig med en erfaren stuntkoordinator hvis man er i tvivl. Stunt er som hovedregel alle situationer hvor en eller flere skuespiller(e) skal udsættes for en fysisk belastning, som vurderes værende selv det mindste risikofyldt på den ene eller den anden måde. F.eks. i scener som involverer:

- Fald
- Spring
- Slåskampe/håndgemæng
- Slag og/eller spark
- Kast med ting, f.eks. glas og andet inventar
- Itu-slåning af glas/ruder
- Ridning
- Akrobatik
- Biljagter
- Biluheld
- Wiretræk
- Skydevåben
- Stikvåben/blankvåben
- Ild (herunder brændende mennesker)
- Eksplosioner

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Få altid en erfaren og kompetent stuntkoordinators risikovurdering i forbindelse med planlægningen af filmoptagelser hvori der indgår stunt.
- Man skal så vidt det overhovedet er muligt benytte en kompetent og erfaren stunt-double i stedet for en skuespiller.
- Det er alene stuntkoordinatoren som vurderer hvornår der kan og /eller *skal* benyttes en stuntdouble.
- Sørg for i god tid at informere den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der indgår stunt.
- Spørg tydeligt ind til om den/de skuespillere som skal medvirke i en scene hvori der indgår stunt er tryk(ge) ved og indforståede med dette, og giv udtryk for at det ok at

sige fra.

- Sørg for at der er god tid til at øve scenen hvori der indgår stunt.
- I alle tilfælde hvor der indgår stunt, skal der inden optagestart afholdes en grundig sikkerhedsbriefing for hele filmholdet og skuespillere. Denne står indspilningslederen i samarbejde med stuntkoordinatoren for at gennemføre.
- Der skal altid være mindst en person til stede som kan førstehjælp.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.12.2 Special effects (SFX)

Special effects (SFX) er betegnelsen for de fysiske og audio-visuelle samt illusionsskabende effekter som ofte benyttes i forbindelse med filmoptagelser, f.eks.:

- eksplosioner
- ild/brand /pyroteknik
- skud og skudsår
- brug af stikvåben
- røg
- regn
- vind/blæst
- sne

I forbindelse med brug af SFX er der i sagens natur ofte øget risiko for at der kan ske skade på mennesker, men også på omgivelserne.

3.12.3 Eksplosioner

Skal man lave eksplosioner i forbindelse med filmoptagelser, er der selvsagt stor risiko for at mennesker kan komme til skade, ligesom der kan ske skade på bygninger o. lign., såfremt disse ikke håndteres og udføres korrekt.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Få altid en sikkerhedskonsulents risikovurdering i forbindelse med planlægningen af optagelser som involverer eksplosioner.
- Det er udelukkende et SFX-firma som har den nødvendige sprængstoff tilladelse til at udføre sprængninger/eksplosioner som kan gøre dette.
- Det er alene SFX firmaets ansvar at indhente de nødvendige tilladelser hos myndighederne til at udføre en sprængning/eksplosion et givent sted. Det er således SFX firmaet der har det juridiske ansvar for at sprængningen/eksplosionen udføres på forsvarlig vis og i overensstemmelse med loven og reglerne herfor.

- Såfremt sikkerhedskonsulenten eller SFX-firmaet/SFX-supervisoren vurderer det nødvendigt, skal der være en brandbil standby så tæt på settet som muligt.
- Sørg for at settet/location hvor der skal udføres en sprængning er forsvarligt afspærret i en passende radius. Det er alene SFX-firmaet/SFX-supervisoren som vurderer hvor stor radiussen skal være.
- Sørg for at alle medarbejdere som ikke behøver at være tæt på settet hvor der skal udføres en sprængning/eksplosion, holder en passende sikkerhedsafstand. Denne sikkerhedsafstand markeres med kegler og afspærringsbånd og defineres alene af sikkerhedskonsulenten og/eller SFX-firmaet/ SFX-supervisoren.
- Der skal altid være en passende og forsvarlig sikkerhedsafstand fra eksplosionen til omkringliggende bygninger, især hvis disse er opført helt eller delvist af særligt brandfarligt materiale som f.eks. stråtag. Det er alene SFX-firmaet/SFX-supervisoren som definerer denne sikkerhedsafstand.
- Sørg for i god tid at informere den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der indgår eksplosioner.
- Spørg tydeligt ind til om den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der indgår en eksplosion er tryk(ge) ved og indforståede med dette, og giv udtryk for at det ok at sige fra. Det er Indspilningslederens/1. AD'ens ansvar at spørge ind til dette.
- Sørg for at der er god tid til at øve scenen hvori der indgår en eksplosion.
- Benyt altid kompetente og erfarne stunt-doubles i stedet for skuespillere hvis der skal være mennesker tæt på eksplosionen.
- Såfremt sikkerhedskonsulenten og/eller SFX-firmaet/SFX-supervisoren vurderer det nødvendigt, skal den eller de medarbejdere som bliver bedt om det, bære sikkerhedshjelm og/eller sikkerhedssko og/eller sikkerhedsbriller og/eller høreværn.
- I alle tilfælde hvor der indgår eksplosioner, skal der inden optagestart afholdes en grundig sikkerhedsbriefing for hele filmholdet og skuespillere. Denne står indspilningslederen i samarbejde med SFX-supervisoren for at gennemføre.
- Informér altid vagthavende på den lokale politistation om at der laves filmoptagelser hvori der indgår en eksplosion i et givent område. Dette gøres af location manageren på optagedagen.
- Informer altid eventuelt berørte naboer om at der laves filmoptagelser hvori der indgår en eksplosion i deres nærområde. Dette gøres af locationmanageren, gerne mindst en uge i forvejen.
- Der skal altid være mindst en person til stede som kan førstehjælp.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.12.4 Ild/pyroteknik

Skal man lave filmoptagelser hvori der indgår levende ild eller andre former for pyroteknik, herunder brændende mennesker, er der selvsagt øget risiko for at man kan komme til skade,

ligesom der kan ske skade på bygninger o. lign.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Få altid en sikkerhedskonsulents risikovurdering i forbindelse med planlægningen af optagelser som involverer ild og/eller pyroteknik.
- Hyr altid et SFX-firma med den nødvendige erfaring, kompetence og autorisation til at udføre ildebrande/pyroteknik
- Det er alene SFX firmaets ansvar at indhente de nødvendige tilladelser hos myndighederne til at udføre ildebrande/pyroteknik. Det er således SFX firmaet der har det juridiske ansvar for at ildebranden/pyroteknikken udføres på forsvarlig vis og i overensstemmelse med loven/reglerne herfor.
- Såfremt sikkerhedskonsulenten eller SFX-firmaet/SFX-supervisoren vurderer det nødvendigt, skal der være en brandbil standby så tæt på settet som muligt.
- Sørg for at settet/location hvor der skal udføres ildebrand/pyroteknik er forsvarligt afspærret i en passende radius. Det er alene SFX-firmaet/SFX-supervisoren som vurderer hvor stor radiussen skal være.
- Sørg for at alle medarbejdere som ikke behøver at være tæt på settet hvor der skal udføres ild og/eller pyroteknik, holder en passende sikkerhedsafstand. Denne sikkerhedsafstand markeres med kegler og afspærringsbånd og defineres alene af sikkerhedskonsulenten og/eller SFX-firmaet/SFX-supervisoren.
- Der skal altid være en passende og forsvarlig sikkerhedsafstand fra ilden til omkringliggende bygninger, især hvis disse er opført helt eller delvist af særligt brandfarligt materiale som f.eks. stråtag. Det er alene SFX-firmaet/SFX-supervisoren som definerer denne sikkerhedsafstand.
- Såfremt der skal afbrændes genstande, f.eks. trægenstande eller biler, skal der tages forholdsregler således at der ikke kan udvikles giftig røg. Dette er SFX firmaets ansvar.
- Der skal tages højde for vind og vejr, sådan så den røg der udvikles ikke kan udgøre en sundhedsrisiko for medarbejdere eller omkringliggende naboer.
- Sørg for at der er god tid til at øve scenen hvori der indgår ild og/eller pyroteknik.
- Sørg for i god tid at informere den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der indgår ild og/eller anden pyroteknik.
- Spørg tydeligt ind til om den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der indgår ild og/eller anden pyroteknik er tryk(ge) ved og indforståede med dette, og giv udtryk for at det ok at sige fra. Det er Indspilningslederens/1. AD'ens ansvar at spørge ind til dette.
-
- Benyt altid kompetente og erfarne stunt-doubles i stedet for skuespillere hvis der skal være mennesker tæt på ild og/eller pyroteknik.
- Såfremt sikkerhedskonsulenten og/eller SFX-firmaet/SFX-supervisoren vurderer det nødvendigt, skal den eller de medarbejdere som bliver bedt om det bære sikkerhedshjelm og/eller sikkerhedssko og/eller sikkerhedsbriller og/eller høreværn.
- I alle tilfælde hvori der indgår ild og/eller anden pyroteknik, skal der inden optagestart afholdes en grundig sikkerhedsbriefing for hele filmholdet og skuespillere. Denne står

- indspilningslederen i samarbejde med SFX-konsulenten for at gennemføre.
- Informér altid vagthavende på den lokale politistation og brandstation om at der laves filmoptagelser hvori der indgår levende ild eller andre former for pyroteknik i et givent område. Dette gøres af locationmanageren på optagedagen.
 - Informer altid eventuelle berørte naboer om at der laves filmoptagelser hvori der indgår levende ild eller andre former for pyroteknik i deres nærområde. Dette gøres af locationmanageren, gerne mindst en uge i forvejen.
 - Der skal altid være mindst en person til stede som kan førstehjælp.
 - Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
 - Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.12.5 Skydevåben

Skal man lave filmoptagelser som involverer skydevåben, er der øget risiko for ulykker og skader, f.eks. høreskader samt skader fra mundingsild og krudtslam. Det er aldrig tilladt at benytte rigtige skydevåben i forbindelse med filmoptagelser, medmindre disse er ombygget således, at de ikke længere kan affyre skarpe skud. Den sikreste løsning er at benytte attrapvåben, hvilket man skal gøre så vidt det overhovedet er muligt.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Få altid en sikkerhedskonsulents risikovurdering i forbindelse med planlægningen af optagelser som involverer skydevåben.
- Hyr altid en sagkyndig SFX-supervisor med den nødvendige erfaring, kompetence og autorisation, til at være ansvarlig for håndteringen af skydevåbnene på settet.
- Såfremt der benyttes rigtige (ombyggede) skydevåben, skal der på forhånd indhentes våbentilladelse hos politiet, til alle medarbejdere og skuespillere som skal håndtere våbenet. Dette er produktionsafdelingens ansvar i samarbejde med SFX-supervisoren.
- Benyt, så vidt det overhovedet er muligt, attrapvåben. Disse kræver ikke våbentilladelse.
- Såfremt der skal affyres løse skud, skal alle medarbejdere og skuespillere bære høreværn eller ørepropper.
- Sørg for at alle medarbejdere som ikke behøver at være tæt på settet hvor et våben skal affyres, holder en passende sikkerhedsafstand. Denne sikkerhedsafstand defineres af SFX supervisoren.
- Såfremt der skal gøres brug af Squibs og/eller pelletgun sammen med skydevåben, skal disse håndteres og betjenes af en sagkyndig SFX-supervisor med den nødvendige erfaring og kompetence til at gøre dette.
- Sørg for at der er god tid til at øve scenen hvori der skal benyttes skydevåben.
- Sørg for i god tid at informere den/de skuespiller(e) som skal betjene et skydevåben.
- Den/de skuespiller(e) som skal betjene et skydevåben, skal modtage grundig instruktion

i hvordan dette fungerer af SFX-supervisoren.

- Spørg tydeligt ind til om den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der indgår skydevåben er tryk(ge) ved og indforståede med dette, og giv udtryk for at det er ok at sige fra. Det er Indspilningslederens/1. AD'ens ansvar at spørge ind til dette.
- I alle tilfælde hvor der benyttes rigtige (ombyggede) våben og/eller attrap våben, skal der inden optagestart afholdes en grundig sikkerhedsbriefing for hele filmholdet og skuespillere. Denne står indspilningslederen i samarbejde med SFX-supervisoren for at gennemføre.
- Der skal altid være mindst en person til stede som kan førstehjælp.
- Informér altid vagthavende på den lokale politistation om at der laves filmoptagelser hvori der indgår skydevåben (også attrapvåben) i et givent område. Dette gøres af location manageren på optagedagen.
- Informer altid eventuelle berørte naboer om at der laves filmoptagelser hvori der indgår skydevåben i deres nærområde. Dette gøres af location manageren, gerne mindst en uge i forvejen.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.12.6 Skudhuller

Der findes fleres forskellige systemer til at lave kunstige skudhuller på både mennesker, genstande og bygninger. Nogle systemer indeholder små sprængladninger (squibs) og andre benytter høj anslagskraft (pelletgun). Det er derfor vigtigt at disse benyttes og betjenes korrekt for at undgå skader og ulykker.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Få altid en sikkerhedskonsulents risikovurdering i forbindelse med planlægningen af optagelser som involverer skudhuller.
- Hyr altid et SFX-firma med den nødvendige erfaring og kompetence til at udføre skudhuller.
- Såfremt der skal gøres brug af Squibs og/eller pelletgun, skal disse håndteres og betjenes af en sagkyndig SFX-supervisor med den nødvendige erfaring og kompetence til at gøre dette.
- Benyt så vidt det overhovedet er muligt en kompetent og erfaren stunt-double i stedet for en skuespiller i scener hvori der gøres brug af squibs og/eller pelletgun.
- Såfremt der benyttes rigtige (ombyggede) skydevåben i forbindelse med udførelsen af skudhuller, skal der indhentes våbentilladelse hos politiet, til alle medarbejdere og skuespillere som skal håndtere våbenet. Dette er produktionsafdelingens ansvar. Benyt, så vidt det overhovedet er muligt, attrapvåben. Disse kræver ikke våbentilladelse.

- Såfremt der skal affyres løse skud i forbindelse med udførelsen af skudhuller, skal alle medarbejdere og skuespillere bære høreværn eller ørepropper.
- Sørg for at der er god tid til at øve scenen hvori der skal laves skudhuller.
- Sørg for i god tid at informere den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der skal udføres skudhuller.
- Den/de skuespiller(e) som skal have monteret squibs på kroppen, skal modtage grundig instruktion i hvordan disse fungerer af SFX supervisoren.
- Spørg tydeligt ind til om den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der indgår skudhuller er tryk(ge) ved og indforståede med dette, og giv udtryk for at det er ok at sige fra. Det er Indspilningslederens/1. AD'ens ansvar at spørge ind til dette.
- I alle tilfælde hvor der benyttes, squibs, pelletgun eller andre systemer til at lave skudhuller, skal der inden optagestart afholdes en grundig sikkerhedsbriefing for hele filmholdet og skuespillere. Denne står indspilningslederen i samarbejde med SFX-supervisoren for at gennemføre.
- Der skal altid være mindst en person til stede som kan førstehjælp.
- Informér altid vagthavende på den lokale politistation om at der laves filmoptagelser hvori der skal laves skudhuller i et givent område, såfremt at dette finder sted på et offentligt område. Dette gøres af location manageren på optagedagen.
- Informer altid eventuelle berørte naboer om at der laves filmoptagelser hvori der indgår skudhuller i deres nærområde. Dette gøres af location manageren, gerne mindst en uge i forvejen.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.12.7 Stikvåben/blankvåben

Stik- og blankvåben er betegnelsen for alle våben som består af en form for klinge og/eller som kan stikke og/eller skære, f.eks. knive, sværd, sabler, kårder, spyd, økser etc. Benyttes disse i forbindelse med filmoptagelser er der selvsagt øget risiko for at der kan opstå ulykker og skader.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Få altid en sikkerhedskonsulents risikovurdering i forbindelse med planlægningen af optagelser som involverer stikvåben og/eller andre blankvåben.
- Hyr altid en sagkyndig SFX-supervisor og/eller en stuntkoordinator med den nødvendige erfaring og kompetence, til at være ansvarlig for håndteringen af stik- og blankvåbnene på settet.

- Benyt, så vidt det overhovedet er muligt, attrapvåben.
- Man skal så vidt det overhovedet er muligt, benytte en kompetent og erfaren stunt-double i stedet for en skuespiller i scener hvori der indgår stik- og/eller blankvåben.
- Det er alene stuntkoordinatoren og/eller SFX-supervisoren som vurderer hvornår der kan og /eller skal benyttes en stunt-double.
- Sørg for at der er god tid til at øve scenen hvori der skal benyttes stik- og/eller blankvåben.
- Sørg for i god tid til at informere den/de skuespiller(e) som skal betjene et stik- og/eller blankvåben.
- Den/de skuespiller(e) som skal betjene et stik- og/eller blankvåben, skal modtage grundig instruktion i hvordan dette fungerer og håndteres korrekt af SFX supervisoren.
- Spørg tydeligt ind til om den/de skuespiller(e) som skal medvirke i en scene hvori der indgår stik- og/eller blankvåben er tryk(ge) ved og indforståede med dette, og giv udtryk for at det ok at sige fra. Det er Indspilningslederens/1. AD'ens ansvar at spørge ind til dette.
- I alle tilfælde hvor der benyttes stik- og/eller blankvåben herunder attrapper, skal der inden optagestart afholdes en grundig sikkerhedsbriefing for hele filmholdet og skuespillere. Denne står indspilningslederen i samarbejde med SFX-supervisoren og/eller stuntkoordinatoren for at gennemføre.
- Der skal altid være mindst en person til stede som kan førstehjælp.
- Informér altid vagthavende på den lokale politistation om at der laves filmoptagelser hvori der indgår stik- og/eller blankvåben, såfremt at dette finder sted på et offentligt område. Dette gøres af location manageren på optagedagen.
- Informer altid eventuelle berørte naboer om at der laves filmoptagelser hvori der indgår stik- og/eller blankvåben i deres nærområde, såfremt at dette finder sted på et offentligt område. Dette gøres af locationmanageren, gerne mindst en uge i forvejen.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.12.8 Regnvejlr & Wetdown

Kunstigt regnvejr og/eller 'wetdown' kan umiddelbart virke forholdsvis tilforladeligt og ikke særlig risikofyldt. Alligevel er der en række forhold man skal være opmærksom på for at undgå ulykker og skader i forbindelse med dette.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Kunstigt regnvejr skal altid laves på et afspærret og kontrolleret område.
- Regn tårne og/eller regn rig skal altid betjentes af et SFX-firma med den nødvendige

- erfaring og kompetence til at gøre dette.
- Såfremt der er behov for at benytte en brandhane, skal der søges tilladelse til dette fra det lokale forsyningsselskab. Dette sørger locationmanageren for.
 - Benyttes regn tårne og/eller en regn-rig, skal alle medarbejdere som skal færdes i umiddelbar nærhed af- eller under disse, bære regntøj og gummistøvler eller andet vandtæt fodtøj for at undgå underafkøling.
 - Alle skuespillere som bliver våde, skal så vidt det overhovedet er muligt bære neoprendragt under deres kostume. Disse står kostumeafdelingen for at anskaffe.
 - Sørg for at have varmejakker standby på settet til de skuespillere som skal være våde. Dette er kostumeafdelingens ansvar.
 - Sørg for at have adgang til et sted med varme, f.eks. en filmbus eller et varme telt, så det er muligt for skuespillere og filmhold at komme i tørvejr og få varmen. Dette skal placeres max 1 min. gang fra location.
 - Indspilningslederen skal jævnligt spørge ind til om den- eller de skuespiller(e) som bliver våde har behov for en pause, så de kan få varmen. Der vil være behov for flere pauser i tilfælde hvor det ikke er muligt for skuespilleren at bære neoprendragt.
 - Sørg for at der er god tid til at øve scenen
 - Benyt i videst muligt omfang en (eller flere) stand-in(s) når der laves kamera og/eller arrangementsprøver.
 - Sørg for at informere den/de skuespillere som skal være våde i god tid.
 - Spørg tydeligt ind til om den/de personer som skal være våde er tryk(ge) ved og indforståede med dette, og giv udtryk for at det ok at sige fra. Det er Indspilningslederens/1. AD'ens ansvar at spørge ind til dette.
 - Skal man lave regnvejr og/eller wetdown i frostvejr, skal der spredes salt på hele det område som bliver gjort vådt. Dog ikke på græsarealer o. lign.
 - Informer altid eventuelle berørte naboer om at der laves filmoptagelser hvori der indgår regnvejr og/eller wetdown i deres nærområde. Dette gøres af location manageren, gerne mindst en uge i forvejen.

3.12.9 Snevejr

Skal man benytte kunstig sne i forbindelse med filmoptagelser, skal man være opmærksom på flere forhold:

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Kunstigt snevejr skal altid laves på et afspærret og kontrolleret område.
- Skal man udlægge kunstig sne på et større areal, skal dette gøres af et SFX-firma som har den nødvendige erfaring og kompetence til at gøre dette.
- Skal man lave kunstigt snevejr udendørs, er det vigtigt at man benytter et produkt der er egnet og godkendt til udendørs brug. Mange sne-produkter er kun godkendt til indendørs brug, da de vil udgøre en miljørisiko hvis de benyttes udendørs. I tvivlstilfælde skal man rådføre sig med en SFX-supervisor eller leverandøren og/eller producenten af produktet.
- Skal man lave kunstigt snevejr indendørs, er det vigtigt at man benytter et produkt der

er egnet og godkendt til indendørs brug. I tvivlstilfælde skal man rådføre sig med en SFX-supervisor eller leverandøren og/eller producenten af produktet.

- Informér altid vagthavende på den lokale politistation om at der laves filmoptagelser hvori der benyttes kunstig sne, såfremt at dette finder sted på et offentligt område. Dette gøres af locationmanageren.
- Informer altid eventuelle berørte naboer om at der laves filmoptagelser hvori der indgår snevejlr i deres nærområde. Dette gøres af location manageren, gerne mindst en uge i forvejen.
- Sørg for at rydde grundigt op og fjerne alle rester af sneprodukter. Dette er SFX firmaet og/eller scenografiafdelingens ansvar.

3.12.10 Røg

Skal man gøre brug af røg i forbindelse med filmoptagelser, skal man være opmærksom på, at røg kan udgøre en sundhedsmæssig risiko for mennesker hvis man ikke håndterer dette korrekt. Røg kan også give udenforstående et forkert indtryk af at noget brænder, hvilket kan føre til unødigt alarmering af brandvæsen osv. Det er derfor vigtigt at informere myndigheder og berørte naboer o. lign. inden man benytter røg på et givent sted.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Skal man udlægge røg på et større udendørs område skal dette gøres af et SFX-firma som har den nødvendige erfaring og kompetence til at gøre dette.
- Skal der benyttes røg indendørs, skal man benytte et produkt der er egnet og godkendt til indendørs brug. Af sundhedsmæssige årsager er langt de fleste røgprodukter kun godkendt til udendørs brug. I tvivlstilfælde skal man rådføre sig med en SFX-supervisor eller leverandøren og/eller producenten af produktet.
- Ved brug af røg indendørs skal der være passende udluftning til stede, enten i form af et etableret udluftningssystem (f.eks. på studie) eller ved jævnligt at åbne døre og/eller vinduer (f.eks. på location).
- Ved brug af røg indendørs skal der afholdes et passende antal ekstra pauser, så al personale har mulighed for at få frisk luft. Hvor mange ekstra pauser der er behov for, vil afhænge af mængden af røg, samt hvor længe den benyttes. Dette skal der tages højde for i forbindelse med produktionsplanlægningen. Ved tvivl om hvor mange pauser der er behov, skal man rådføre sig med en SFX-supervisor eller leverandøren og/eller producenten af produktet der benyttes.
- Informér altid vagthavende på den lokale politistation og brandstation om, at der laves filmoptagelser hvori der benyttes røg, såfremt dette finder sted på et offentligt område. Dette gøres af locationmanageren på optagedagen.
- Informer altid eventuelle berørte naboer om at der laves filmoptagelser hvori der benyttes røg i deres nærområde. Dette gøres af locationmanageren mindst en uge i forvejen.

3.13 Optagelser i omgivelser og/eller med særligt udstyr, som kræver særlig agtpågivenhed

Hvis et specifikt område eller en location vurderes som værende et decideret farligt område, skal man ikke forsøge at foretage filmoptagelser her. Det er dog i nogle tilfælde muligt at gennemføre filmoptagelser i omgivelser, som af en eller flere årsager kræver, at den enkelte medarbejder udviser ekstra agtpågivenhed og/eller er særlig opmærksom på et eller flere forhold, som kan påvirke arbejdsmiljøet/sikkerheden og således øge risikoen for ulykker. Det samme gør sig gældende i tilfælde hvor der benyttes særligt udstyr som kan udgøre en særlig sikkerhedsrisiko.

3.13.1 Optagelse på strande og søbredder

I forbindelse med optagelser på strande og søbredder, og i det hele taget i nærheden af vand, skal man være opmærksom på flere ting for at undgå ulykker. Ud over druknefare er det især vigtigt at undgå at blive våd med risiko for at blive underafkølet.

Om sommeren kan det blive meget varmt på strande, og vandet kan reflektere solen. Der er derfor risiko for dehydrering og dermed hedeslag, samt forbrænding (solskoldning).

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Sørg så vidt muligt for at holde god afstand til vandkanten. Marker evt. en passende sikkerhedsafstand med kegler og afspærringsbånd. Dette er især vigtigt i efterårs- og vintermånederne.
- Sørg for at have adgang til et sted med varme (f.eks. en filmbus) i umiddelbar nærhed af filmsettet, så det er muligt for skuespillere og filmhold at komme i tørvejr og få varmen.
- Medbring rigeligt med frisk drikkevand – især om sommeren.
- Sørg for at benytte solcreme lige så snart solen er fremme. I Danmark anbefales det at bruge minimum faktor 15 eller højere.
- Sørg for at el-førende kabler bliver placeret på en måde så de ikke kan komme i kontakt med vand – det gælder især stik og samlinger. Dette er lysafdelingens ansvar.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.13.2 Optagelse på store skibe

Skal man lave filmoptagelser på store skibe, f.eks. fragtskibe, tankskibe, containerskibe eller færger skal man være ekstra opmærksom, da der kan være øget risiko for arbejdsulykker.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Indspilningslederen, locationmanageren og sikkerhedsrepræsentanten skal sammen med en ansvarshavende repræsentant fra skibet, udarbejde en nødprocedure i tilfælde af ulykke, brand, evakuering o. lign., herunder procedure for hvordan man

sikrer sig at alle medlemmer af filmholdet kommer fra borde efter endt optagelse. Denne procedure gennemgås for hele holdet ved morgenbriefing.

- Vær opmærksom på glatte underlag – både indendørs og udendørs.
- Vær ekstra opmærksom under ophold og transport på smalle og/eller stejle gange og trapper/stiger.
- Vær opmærksom på lavt hængende rør og andet materiel som hænger ned fra loftet.
- Sørg for at alle holdmedlemmer bærer egnet arbejdstøj og fodtøj – især i tilfælde hvor der skal filmes udendørs på skibets dæk.
- Følg altid de anvisninger og instrukser der gives af skibets personale.
- Forsøg ikke at gennemføre filmoptagelser i højere sø end hvad der af skibets kaptajn (eller anden ansvarshavende) vurderes som værende forsvarligt.
- Hold øje med vejrudsigten og tag de nødvendige forholdsregler, såfremt der er udsigt til dårligt vejr. Dette gælder især hvis der er udsigt til kraftigt blæsevejr og/eller tordenvejr.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

Link til lov om sikkerhed til søs:

<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=160774>

Link til bekendtgørelse om kvalifikationskrav til søfarende og fiskere og om sønærings- og kvalifikationsbeviser:

<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=174549>

3.13.3 Optagelse på små skibe, både og joller

Små skibe og både kan benyttes i forbindelse med filmoptagelser i flere forskellige sammenhænge: som rekvisit, som platform til at filme fra, til persontransport mv. I alle tilfælde kan der være øget risiko for ulykker og skader.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Uanset størrelse, skal det fartøj som benyttes, altid være godkendt efter danske standarder og lovgivning, således at det er i vedligeholdsmæssig forsvarlig stand, samt lever op til de krav der er til sikkerheds- og redningsudstyr mv.
- Der skal altid være en ansvarshavende person til stede, som har duelighedsbevis og/eller speedbåds-certifikat til det specifikke fartøj man filmer med, såfremt dette er påkrævet iflg. loven. Se link vedr. dette nedenfor.
- Der skal altid være en, efter danske standarder godkendt, redningsvest pr. person om bord i fartøjet. Det anbefales at man så vidt muligt bærer redningsvesten så længe man er om bord på fartøjet.

- I tilfælde hvor det er nødvendigt at være mere end 12 personer om bord på et givent fartøj, skal dette være godkendt til passagertransport. Dette betyder også der er øgede krav til størrelsen af fartøjets besætning samt dennes uddannelse. Produktionsafdelingen skal derfor på forhånd sikre sig at fartøjet og besætningen har de nødvendige godkendelser og uddannelser.
- Skal en skuespiller sejle en mindre båd eller jolle, skal han/hun have en grundig instruktion og indførelse i hvordan den specifikke båd fungerer, således at den bliver betjent korrekt og på forsvarlig vis.
- Sørg for at der er god tid til at øve scenen.
- Sørg for at informere den/de skuespillere som skal sejle en båd i god tid, så de kan nå at forberede sig.
- Spørg tydeligt ind til om den/de personer som skal sejle en båd er tryk(ge) ved og indforståede med dette, og giv udtryk for at det ok at sige fra. Det er Indspilningslederens/1. AD'ens ansvar at spørge ind til dette.
- Forsøg ikke at gennemføre filmoptagelser i højere sø end hvad der af skibets kaptajn (eller anden ansvarshavende) vurderes som værende forsvarligt.
- Hold øje med vejrudsigten og tag de nødvendige forholdsregler, såfremt der er udsigt til dårligt vejr. Dette gælder især hvis der er udsigt til kraftigt blæsevejr og/eller tordenvejr.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigt kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

Link til lov om sikkerhed til søs:

<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=160774>

Link til bekendtgørelse om kvalifikationskrav til søfarende og fiskere og om sønærings- og kvalifikationsbeviser:

<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=174549>

Link til bekendtgørelse om prøver og beviser for fritidssejlere:

<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=185427>

Link til oversigt over hvilke speedbåde som kræver certifikat:

<http://www.speedbaadcertifikat.dk/wp-content/uploads/2012/04/krav31.png>

3.13.4 Optagelse i - og under vand

Skal man lave filmoptagelser som nødvendiggør at enten skuespillere eller andre medarbejdere skal i- eller under vandet, er der en del ting man skal være opmærksom på for at undgå ulykker og skader.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Få altid en kompetent sikkerhedskonsulents risikovurdering i forbindelse med planlægningen af optagelser i og/eller under vandet.
- Lav, så vidt det overhovedet er muligt altid undervandsoptagelser i et lukket bassin (swimmingpool eller svømmehal), hvor det er lettere at kontrollere forholdene.
- I tilfælde hvor der er behov for at skuespillere eller andre medlemmer af filmholdet skal ud i- eller under vandet skal der altid være en certificeret livredder og/eller en sikkerhedsdykker til stede.
- I alle tilfælde hvor der er behov for at skuespillere eller andre medlemmer af filmholdet skal ud i- eller under vandet, skal man sikre sig at vandkvaliteten er god nok, så man er sikker på at det ikke er forurenede af f.eks. kemikalier eller alger. I tvivlstilfælde skal man hyre et firma med den nødvendige ekspertise, til at undersøge vandkvaliteten.
- Den/de personer som skal i vandet, skal så vidt det er muligt bære neoprendragt - også om sommeren. Skuespillere kan bære dragten under deres kostume.
- Skal man (f.eks. en fotograf, boomer eller en grip) ud og stå i vandet kan man nøjes med at bære waders – gerne af neopren.
- Det er den tilstedeværende sikkerhedsdykker og/eller sikkerhedskonsulents ansvar løbende, at vurdere hvornår og hvor ofte de personer som befinder sig i vandet, har behov for en pause samt hvor længe pauserne skal vare.
- Sørg for at have adgang til et sted med varme, f.eks. en filmbus eller et varme telt, så det er muligt for skuespillere og filmhold at komme i tørvejr og få varmen. Dette skal placeres så tæt på location som muligt.
- Sørg for at have varmejakker klar på settet til de skuespillere som skal være våde.
- Sørg for at der er god tid til at øve scenen
- Benyt i videst muligt omfang en (eller flere) stand-in(s) når der laves kamera og/eller arrangementsprøver.
- Sørg for at informere den/de skuespillere som skal i/under vandet i god tid, så de kan nå at forberede sig mentalt og evt. fysisk.
- Spørg tydeligt ind til om den/de personer som skal i- eller under vandet er tryk(ge) ved og indforståede med dette, og giv udtryk for at det ok at sige fra. Det er Indspilningslederens/1. AD'ens ansvar at spørge ind til dette.
- Spørg ind til svømmeevnerne hos den/de personer som skal i eller undervandet.
- For at undgå at skuespillere og andre medlemmer af filmholdet opholder sig længere tid i vandet end højst nødvendigt, skal indspilningslederen sørge for at have en helt klar kommandovej på plads, så der ikke opstår tvivl om hvem der gør hvad og hvornår. Denne gennemgås for hele holdet inden optagestart.
- Hold øje med vejrudsigten og tag de nødvendige forholdsregler, såfremt der udsigt til dårligt vejr. Dette gælder især hvis der er udsigt til kraftigt blæsevejr og/eller tordenvejr.
- Der skal altid være mindst en person som kan førstehjælp til stede.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst

kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.13.5 Optagelse på havneområder mv.

En havn er en arbejdsplads hvor der kan være hektisk aktivitet og hvor der ofte bruges store kraner og andet maskineri som kan udgøre en potentiel fare og dermed øge risikoen for ulykker.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Sørg så vidt muligt for at holde god afstand til kajkanten. Marker evt. en sikkerhedsafstand med kegler og afspærringsbånd. Dette er især vigtigt i efterårs- og vintermånederne.
- Følg altid havnefogedens eller anden ansvarshavendes anvisninger vedr. færdsel på havneområdet.
- Hele filmholdet skal altid bære gule eller orange trafikveste. Vestene skal som minimum være af typen klasse 2, og gerne klasse 3. Disse udleveres af Location Manageren.
- Få altid en sikkerhedskonsulents risikovurdering inden man planlægger at lave stunt og/eller SFX optagelser på et havneområde.
- Sørg for at have adgang til et sted med varme (f.eks. en. filmbus), så det er muligt for skuespillere og filmhold at komme i tørvejr og få varmen.
- Sørg for at el-førende kabler bliver placeret på en måde så de ikke kan komme i kontakt med vand – det gælder især stik og samlinger.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.13.6 Optagelse i fabrikker og omkring farlige maskiner

I forbindelse med filmoptagelser på fabrikker og andre virksomheder hvor der benyttes store maskiner og andet specielt materiel, kan der være øget risiko for skader og ulykker.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Få altid en sikkerhedskonsulents risikovurdering i forbindelse med planlægningen af filmoptagelser i fabrikker og andre steder hvor der benyttes store maskiner og andet specielt materiel
- Følg altid de anvisninger som gives af den ansvarshavende repræsentant for den virksomhed hvor der skal optages.
- Indspilningslederen, locationmanageren og sikkerhedsrepræsentanten skal sammen med en repræsentant fra virksomheden gennemgå/udarbejde en nødprocedure i tilfælde af ulykke, brand, evakuering o. lign. Denne procedure gennemgås for hele

holdet ved morgenbriefing.

- Lokalisér og markér flugtveje og nødudgange hvis dette ikke allerede er gjort.
- I tilfælde hvor en skuespiller skal betjene maskiner, specialværktøj o. lign. skal han/hun have en grundig instruktion i hvordan disse betjenes korrekt, af en sagkyndig person. I tvivlstilfælde skal man rådføre sig med en sikkerhedskonsulent.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.13.7 Optagelse i gamle, faldefærdige bygninger

I gamle, faldefærdige og dårligt vedligeholdte bygninger kan der i sagens natur være øget risiko for ulykker og skader. Man skal derfor tænke sig godt om, samt fortage en grundig risikovurdering, inden man beslutter sig for at filme sådan et sted.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Få altid en sikkerhedskonsulents risikovurdering i forbindelse med planlægningen af filmoptagelser i gamle og faldefærdige bygninger
- Sørg for at markere og evt. helt afspærre særligt farlige områder af bygningen. Dette gøres af location afdelingen.
- Løse bygningsdele såsom bjælker, glas, tagsten, o. lign. skal sikres, repareres eller evt. fjernes helt på forhånd for at undgå at de falder ned.
- Indspilningslederen, locationmanageren og sikkerhedsrepræsentanten skal sammen udarbejde en nødprocedure i tilfælde af ulykke, brand, evakuering o. lign. Denne procedure gennemgås for hele holdet ved morgenbriefing.
- Lokalisér og markér flugtveje og nødudgange. Dette gøres af location afdelingen.
- Locationmanageren skal undersøge om bygningen evt. er angrebet af mug og/eller skimmelsvamp. Er der mistanke om det er tilfældet, skal man rådføre sig med en ekspert på dette område som kan vurdere sundhedsrisikoen. Såfremt det vurderes nødvendigt, skal bygningens skimmelsanerens inden der kan arbejdes i den.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.13.8 Optagelse / arbejde i højden

Skal man filme i højden, f.eks. på og i nærheden af skrænter, klinte, tage, høje bygninger samt andre steder hvor det er muligt at falde ned, er der selvsagt øget risiko for ulykker.

På arbejdssteder, hvor der er risiko for fald på over 2 meter, skal der altid sikres mod fald fra højden, da der er stor risiko for at komme alvorligt til skade, da man rammer jorden med høj hastighed.

Der findes to måder at gøre dette på - "Kollektive sikkerhedsforanstaltninger" og "Individuelt faldsikringsudstyr"

- Kollektive sikkerhedsforanstaltninger er f.eks. afspærring, rækværk, stilladser eller brug af en lift. Det er ofte nødvendigt at kombinere flere kollektive sikkerhedsforanstaltninger for at sikre mod fald.
- Individuelt faldsikringsudstyr i form af sele og line skal kun bruges, hvis de kollektive sikkerhedsforanstaltninger ikke med rimelighed kan benyttes på grund af arbejdets art og karakter eller som et supplement – f.eks. ved brug af lift.

Sikkerhedsvurdering af arbejde i højden

Når der planlægges optagelser i højden, skal der laves en sikkerhedsvurdering i præproduktionen.

Sikkerhedsvurdering skal foretages i samarbejde med en kompetent sikkerhedskonsulent. Her tages der stilling til, hvilke kollektive sikkerhedsforanstaltninger, der er mest hensigtsmæssige at benytte til opgaven, og om der er behov for individuelt faldsikringsudstyr.

Sikkerhedsforanstaltningerne vurderes ud fra arbejdets art og karakter, højden der arbejdes i, og de forhold hvorunder arbejdet skal udføres, samt at etablering og nedpakning skal være mindre farligt end hvad sikkerhedsforanstaltningerne skal afværge.

Afspærring og rækværk

Den mest benyttede kollektive sikkerhedsforanstaltning ved arbejde i højden er etablering af et rækværk eller afspærring.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Hvis det er farligere at opstille afspærringen eller rækværket, end hvad det skal afværge, skal der benyttes individuelt faldsikringsudstyr
- Afspærringen skal placeres 2 meter fra det sted, hvor der er risiko for at falde ned.
- Afspærringer skal bestå af eksempelvis træbukke, kegler eller andre stabile sceptre, der er sikret mod at vælte, og som er forsynet med brædder, lægter, plastkæder e.l.
- De ansatte må ikke arbejde eller færdes på det område, der er afspærret. Plastbånd og minestrimler er ikke tilstrækkeligt holdbare og kan derfor ikke bruges som afspærring
- Er det ikke muligt selv at opsætte et rækværk eller afspærring (f.eks. pga. det billede man skal lave), eller er det nødvendigt at komme tættere på kanten end 2 meter, skal alle sikres med seletøj og sikkerhedslinje af en person som har de nødvendige kompetencer til at gøre dette.

- Ved arbejde på flade tage – defineret som en hældning på under 10 grader – og hvor tagkanten er mere end 3,5 meter over terræn, skal der opsættes rækværk langs tagkanten, som med sikkerhed kan standse en person, som skrider ned ad taget. Vær opmærksom på at sikre, at underlaget kan bære.
- Ved arbejde på skråtage – defineret som en hældning på over 10 grader – skal alle bære sikkerhedssele og -line. Vær opmærksom på at sikre, at underlaget kan bære.
- Blæser det mere end 8 m/sek., er det ikke tilladt at opholde sig på flade tage uden rækværk.
- Sørg for at sikre alt udstyr forsvarligt med f.eks. remme, sandsække el.lign., således at det ikke kan falde ned.

Læs mere om afspærring og rækværk:

<https://at.dk/regler/at-vejledninger/fald-fra-hoejden-byggepladser-2-4-1/>

3.13.9 Stilladser

Skal der bruges et stillads til en optagelse, skal opsætningen af stilladset altid foretages af leverandøren, da det kræver en særlig uddannelse at opstille og nedtage et stillads. Det er en god idé at beskrive det arbejde, der skal foregå og så overlade det til stilladsopstilleren også at definere indretningen.

I forbindelse med planlægning og opsætning/nedtagning

- Skal leverandøren levere en brugsanvisning til arbejdspladsen/stilladset, som bl.a. indeholder sikkerhedsforanstaltninger og konkret instruktion ift. den konkrete arbejdsopgave
- Skal det sammen med leverandøren afklares om der er behov for andre kollektive sikkerhedsforanstaltninger – rækværk, afspærring m.m.
- Skal leverandør og locationmanager tilse at opstillingsstedet er fast og bæredygtigt, at der er plads til at transportere stilladset før og efter arbejdets udførelse og at transportvejene er gode og brugbare
- Hvis opstilling sker på og ved offentlig vej, er det omfattet af vejreglerne. Inden arbejdet igangsættes skal der udarbejdes en afmærkningsplan, som skal godkendes af vejmyndighederne
- Inden ibrugtagning foretages en sikkerhedsvurdering af leverandør og locationmanager, med brug af følgende tjekliste;

3.13.10 Optagelse i-, omkring- og med tog

Skal man lave filmoptagelser hvori der indgår tog(e), skal man være særlig opmærksom, da der selvsagt kan være øget risiko for arbejdsulykker.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- I tilfælde hvor der filmes inde i et tog skal indspilningslederen/1AD og sikkerhedsrepræsentanten samt evt. location manageren sammen med en ansvarshavende repræsentant fra togleverandøren, udarbejde en nødprocedure i tilfælde af ulykke, brand, evakuering o. lign., herunder procedure for hvordan man sikrer sig at alle medlemmer af filmholdet kommer hurtigst ud af toget. Denne procedure gennemgås for hele holdet ved morgenbriefing.
- I tilfælde hvor et tog affilmes udefra, f.eks. på en togstation eller ved en perron, skal indspilningslederen/1AD, sikkerhedsrepræsentanten og location manageren sammen med en ansvarshavende repræsentant fra togleverandøren ligeledes udarbejde forholdsregler som sikrer at ingen personer kan komme til skade før- under og efter optagelse. Dette gælder især når toget er i bevægelse.
- Sørg for at ingen personer opholder sig unødigt tæt på toget og anvis et sted hvor medarbejdere som ikke behøver at opholde sig i umiddelbar nærhed af toget, kan opholde sig.
- Hold øje med vejrudsigten og tag de nødvendige forholdsregler, såfremt der er udsigt til dårligt vejr.
- Filmes der inde i et tog som er i almindelig drift, skal man tage forholdsregler som sikrer, at udefrakommende personer/passagerer ikke kan risikere blive udsat for unødige risici. Dette kan f.eks. gøres med afspærringspersonel.
- Skal der monteres kameraudstyr inde i- eller udenpå toget, skal dette altid gøres af en erfaren og kompetent Grip.
- Sørg for at alle holdmedlemmer bærer egnet arbejdstøj og fodtøj, såfremt dette kræves.
- Følg altid de anvisninger og instrukser der gives af togleverandørens personale.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.13.11 Optagelse på og omkring jernbaneskiner/baneterræn

Skal man lave filmoptagelser på- eller i nærheden af togskiner eller på baneterræn, er der en række ting man skal være opmærksom på for at undgå arbejdsulykker.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Det er som udgangspunkt forbudt ved lov og dermed strafbart, at krydse jernbaneskiner (undtagen ved jernbaneoverskæringer) samt opholde sig på baneterræn uden forudgående tilladelse fra ejeren af skinnerne/baneterrænet (i Danmark vil det oftest være Banedanmark). Sørg derfor altid for at indhente de nødvendige tilladelser. Dette gøres af location manageren.
- Skal der filmes på selve skinnerne/baneterrænet skal man sikre sig at togdriften er

indstillet på den strækning hvorpå der filmes. Dette gøres af ejeren på foranstaltning af location manageren.

- I tilfælde hvor der filmes med tog, f.eks. på en togstation, ved en perron, på en mark etc. skal indspilningslederen/1AD, sikkerhedsrepræsentanten og location manageren sammen med en ansvarshavende repræsentant fra togleverandøren samt ejeren af skinnerne/baneterrænet udarbejde forholdsregler som sikrer at ingen personer kan komme til skade før- under og efter optagelse. Dette gælder især når toget er i bevægelse.
- Sørg for at ingen personer opholder sig unødigt tæt på toget og anvis et sted hvor medarbejdere som ikke behøver at opholde sig i umiddelbar nærhed af toget, kan opholde sig.
- Bemærk at det på de fleste arealer/baneterræner kræves, at man har gennemføres et særligt kursus for at man må opholde sig der.
- Hold øje med vejrudsigten og tag de nødvendige forholdsregler, såfremt der er udsigt til dårligt vejr.
- Skal der monteres kameraudstyr inde i- eller udenpå toget, skal dette altid gøres af en erfaren og kompetent Grip.
- Sørg for at alle holdmedlemmer bærer egnet arbejdstøj og fodtøj, såfremt dette kræves. Det er især vigtigt at bære genet reflekstøj når der optages efter mørkets frembrud.
- Følg altid de anvisninger og instrukser der gives af togleverandørens- samt ejeren af jernbaneskinne/baneterrænets personale.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

3.13.12 Optagelse med Dolly (og skinner)

En dolly er et tungt stykke udstyr som i sagens natur kan forvolde skade på mennesker hvis ikke den håndteres og betjenes korrekt og forsvarligt. Skal man lave filmoptagelser hvor der benyttes dolly (og skinner), er der derfor en række ting man skal være opmærksom på for at undgå arbejdsulykker.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- En dolly skal altid håndteres og betjenes af en erfaren og kompetent Grip.
- Er det nødvendigt at løfte dollyen, skal dette gøres af minimum fire personer i samarbejde med – og/eller under vejledning af en kompetent Grip.
- Skinnerne skal som udgangspunkt og så vidt muligt, udlægges på et plant underlag.
- Er underlaget ujævnt (f.eks. på græs eller grus, eller skrånende terræn), benyttes kiler og /eller klodser til at nivellere skinnerne. Disse skal placeres på en måde så de ikke kan skride eller vælte under dollyens vægt.

- Skinnerne skal altid låses sammen vha. låsemekanismen.
- Der bør så vidt muligt monteres "stopklodser" for enden af skinnerne, således at dollyen ikke kan køre af skinnerne. Dette er især vigtigt i tilfælde hvor underlaget er skrånende.
- Hvis pladsen tillader det, skal man i umiddelbar nærhed af/rundt om skinnerne og dollyen lave en markering med minestrimmel, kegler, advarselstape el.lign., for at undgå at folk ikke snubler over skinnerne. Dette kan dog være svært på steder hvor pladsen er trang. I disse tilfælde sørger Gripen i samarbejde med indspilningslederen/1AD for mundtligt at informere holdet om skinnernes og dollyens placering.
- Benyttes en dolly uden brug af skinner, f.eks. indendørs på et plant gulv, skal man være ekstra opmærksom på ikke at få sine fødder i klemme under hjulene.
- En Grip som betjener en dolly bør altid bære egnede sikkerhedssko. Det samme gør sig gældende for medarbejdere som, i kraft af deres fagfunktion, skal arbejde i umiddelbar nærhed af dollyen, f.eks. B-Foto, fotograf, kameraassistent, instruktør etc. Dette er især relevant i tilfælde hvor dollyen benyttes uden brug af skinner.
- Sørg for at ingen personer opholder sig unødigt tæt på dollyen og anvis et sted hvor medarbejdere som ikke behøver at opholde sig i umiddelbar nærhed, kan opholde sig.
- Sørg for der er god tid til at øve de dollyture som skal laves, så alle er indforståede og bekendt med dollyens arbejdsområde.
- Kameraet skal altid monteres på dollyen af en erfaren og kompetent Grip – evt. i samarbejde med en B-foto og/eller kameraassistent. Det er altid Gripens ansvar at kameraet er monteret sikkert og forsvarligt, så det ikke kan falde af under kørsel med dollyen. Andre afdelinger (f.eks. lys, lyd, foto etc.) som måtte montere udstyr på dollyen er ansvarlige for det udstyr som de selv monterer.

3.13.13 Optagelse med kamerakran

En kamerakran er et stort og tungt stykke udstyr som i sagens natur kan forvolde skade på mennesker hvis ikke den håndteres og betjenes korrekt og forsvarligt. Der er derfor en række ting man skal være opmærksom på for at undgå arbejdsulykker.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- En kamerakran skal altid opstilles, håndteres og betjenes af mindst en erfaren og kompetent Grip. Det vil som udgangspunkt være nødvendigt at være flere om opgaven.
- Kranen skal altid opstilles på et plant og egnet underlag.
- Såfremt underlaget er blødt, skal der udlægges egnede plader som kranen kan opstilles på.
- Kranens skal altid afbalanceres korrekt med de medfølgende kontravægte/lodder.
- Sørg for at der er god tid til at samle kranen. Det er Gripen som vurderer hvor lang tid der kræves.
- Skal kranen køre på skinner skal disse som udgangspunkt og så vidt muligt, udlægges på et plant underlag.
- Er underlaget ujævnt (f.eks. på græs eller grus, eller skrånende terræn), benyttes kiler og /eller klodser til at nivellere skinnerne. Disse skal placeres på en måde så de ikke kan

- skride eller vælte under kranens vægt.
- Skinnerne skal altid låses sammen vha. låsemekanismen.
 - Der bør så vidt muligt monteres "stopklodser" for enden af skinnerne, således at kranen ikke kan køre af skinnerne.
 - Lave en fysisk afspærring/markering omkring kranen og skinner med minestrimmel, kegler, advarselstape el.lign., for at undgå at folk ikke snubler over skinnerne eller går under kranen.
 - Vær særligt opmærksom på vindforhold, da en kran vil være særligt følsom overfor kraftig blæst. OBS: Forskellige typer af kraner har forskellige tolerancer overfor vind. Se evt. i kranens manual.
 - En Grip som betjener en kamerakran bør altid bære egnede sikkerhedssko. Det samme gør sig gældende for medarbejdere som, i kraft af deres fagfunktion, skal arbejde i umiddelbar nærhed af kranen, f.eks. B-Foto, fotograf, kameraassistent, instruktør etc.
 - Sørg for at ingen personer opholder sig unødigt tæt på kranen og anvis et sted hvor medarbejdere som ikke behøver at opholde sig i umiddelbar nærhed, kan opholde sig.
 - Sørg for er der er god tid til at øve de kamerature som skal laves, så alle er indforståede og bekendt med kranens arbejdsområde.
 - Kameraet skal altid monteres på kranen af en erfaren og kompetent Grip – evt. i samarbejde med en B-foto og/eller kameraassistent. Det er Gripens ansvar at kameraet er monteret sikkert og forsvarligt, så det ikke kan falde af kranen. Andre afdelinger (f.eks. lys, lyd, foto etc.) som måtte montere udstyr på kranen er ansvarlige for det udstyr som de selv monterer.
 - I tilfælde hvor der benyttes en bemanded kran (en kran hvor operatøren/fotografen sidder oppe i kranen) skal der i særlig høj grad udvises agtpågivenhed.
 - Benyttes der en bemanded kran, skal Gripen og personen som skal sidde oppe i kranen sørge for at aftale en procedure for ind- og udstigning i kranen.
 - 1 AD/indspilningslederen og/eller Gripen skal inden der startes optagelse, sikre sig at personen som skal sidde i den bemandede kran, er tryk ved situationen.

Visuel kontrol

En visuel kontrol af stilladset kan omfatte:

Typiske arbejdsprocesser	Ja	Nej	Bemærkninger
Opklodsningen forsvarlig og fodspindler (maks. 20 cm)			
Er stilladset forankret forsvarligt			
Er adgangsvejene hensigtsmæssige og forsvarlige (separate opgangsfelter)			
Er stilladset sikret med diagonalafstivning			
Er stilladset sikret mod påkørsel			
Rækværker ved alle frie kanter, herunder enderækværk			
Håndliste, når afstanden mellem hoveddæk og konsoldæk er mellem 0,5-2 meter.			
Hånd- og knæliste, når afstanden mellem hoveddæk og konsoldæk er større end 2 meter.			
Er der rækværk ved ladesteder			
Er afstanden mellem stillads og facade forsvarlig (maks. 30 cm)			
Er huller og åbninger afdækket forsvarligt			
Er dækkene forsvarligt fastholdt			
Er dækkene i forsvarlig stand			
Er ibrugtagningsskiltet til stede			
Er stilladsbredden forsvarlig i forhold til arbejdet			
Er lastklassen forsvarlig i forhold til brugen			
Er der en opstillingsvejledning			
Er der en brugsvejledning/brugervejledning			

Kilde: <https://www.bfa-ba.dk/media/2292280/standardblade-for-systemstilladser-dec-2013-print.pdf>

Indspilningslederen skal til morgenbriefing informere filmholdet om sikkerhedsforanstaltninger. Læs mere: om regler for stilladser her:

Sikkerhedshåndbogen for byggebranchen side 145-158:
www.bfa-ba.dk/sikkerhedsarbejdet/arbejds miljoeoorganisationen-i-virksohmheden/haandbogen.

Eller branchevejledning om opstilling og nedtagning af stilladser:

www.bfa-ba.dk/media/2673441/opstilling-og-nedtagning-af-stilladser-print-2014.pdf

3.13.10 **Lift**

Ved brug af lift skal opstillingen, arbejdet i liften og nedtagningen planlægges i samarbejde med leverandøren.

Før optagelser sikres sammen med leverandøren at:

- den valgte lift passer til arbejdsopgaven. Det gælder bl.a. bæreevne, udlæg m.m.
- medarbejderen, som skal betjene liften, skal have det rette førercertifikat. Spørg leverandør og se her: https://www.bfa-ba.dk/media/3336992/fakta-om-lovpligtige-kurser-2015_print.pdf
- leverandøren leverer sikkerhedsseler – og liner (faldudstyr) til den medarbejder, som skal arbejde i liften. Det gælder dog ikke, hvis liften kun kan løfte lodret, f.eks. en sakselift
- der ved brug af faldstoppende udstyr udarbejdes en plan for redning efter et fald – deriblandt redningsudstyr til den hængende person, inklusive information om nødsækningsprocedure
- der, ud over medarbejderen, som arbejder i liften, er mindst en anden person i nærheden, som kan tilkalde hjælp ved driftsstop eller uheld. Denne person skal kunne tilkaldes ved råb eller på walkien, samt være instrueret i nødsækningsproceduren.
- planlægge transport af liften – ihukommende fartgrænser for kørsel med påhæng samt vægtregler for samme
- arbejde fra kurv med åben front kun sker, hvis kurven og maskinen er godkendt til denne type opgave.
- opstillingsstedet er fast og bæredygtigt og at leverandørens anvisninger følges ift. brug af støtteben og maks. hældning på terræn m.m.
- der er plads til at transportere liften før og efter arbejdets udførelse og at transportveje er gode og brugbare
- hvis opstilling sker på og ved offentlig vej, er det omfattet af vejreglerne. Inden arbejdet igangsættes skal der udarbejdes en afmærkningsplan, som skal godkendes af vejmyndighederne.

Før ibrugtagning sikres det at:

- medarbejderen er blevet instrueret i at betjene og arbejde i liften.
- medarbejderen i kurven bruger sikkerhedssele og -line, som skal være fastgjort i kurven. Det gælder dog ikke, hvis liften kun kan løfte lodret, f.eks. en sakselift
- medarbejderen bliver i kurven under hele arbejdet
- der er en anden medarbejder til stede, som kan tilkalde hjælp på walkien og som er instrueret i nødsækningsproceduren
- indspilningslederen informerer om sikkerhedsforanstaltninger tilmorgenbriefing

3.13.11 Personløft med gaffeltruck

Det er tilladt at bruge gaffeltruck til at løfte personer, men det kan kun ske ved lettere arbejde af kort varighed.

- Man må ikke køre, når der er personer i mandskabskurven
- Gaffeltruck med arbejdsplatform kræver jævnt og bæredygtigt underlag at køre på (gulv, fast vej eller jernplader)
- Hvis man bruger en gaffeltruck til personløft, skal det være anmeldt til Arbejdstilsynet. Leverandøren skal desuden lave en journal, der skal ligge i gaffeltrucken.
- Medarbejderen, der betjener gaffeltrucken, skal have et gaffeltruck-førencertifikat.

3.13.12 Stiger

En stige er et teknisk hjælpemiddel, der især er beregnet til at etablere en midlertidig adgangsvej, så personer kan komme fra et niveau til et andet. Der kan dog også arbejdes fra stiger, når visse betingelser er opfyldt. Før det besluttet, om arbejdet skal udføres fra en stige, skal det vurderes, om det er mere sikkert, at det sker fra et stillads, en lift eller fra en anden sikker arbejdsplatform.

Færdsel og arbejde på stiger er forbundet med stor risiko for ulykker og store fysiske belastninger, der kan medføre overbelastning af led, muskler og kredsløb.

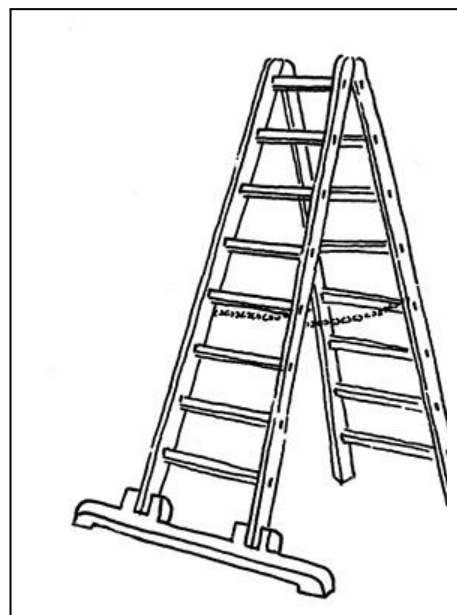
Det er DR Dramas arbejdsmiljøgruppes ansvar, at stigerne på DR tilses, vedligeholdelses og overholder reglerne. Reglerne kan findes i Arbejdstilsynets vejledning om brug af transportable stiger <https://arbejdstilsynet.dk/da/regler/at-vejledninger/b/b-3-1-1-brug-af-transportable-stiger>, og er gengivet her:

- Arbejdet fra stige må ikke udføres i større højde end 5 m målt fra underlaget til det trin, man står på
- Den ansatte må ikke komme nærmere på stigens top end stående på det tredjeøverste stige trin
- Stigen skal flyttes i forhold til arbejdet, så det ikke er nødvendigt at række mere end en armlængde ud fra stigevangen
- Medarbejderen skal være iført egnet fodtøj med skridsikker sål og som sidder godt fast på foden.

- Stiger må bruges ved sammenhængende og længere varende arbejde, hvis det skiftevis foregår fra stige og fra fast underlag. Dog må den sammenlagte tid, stigen bruges, ikke overstige 1/3 af det daglige arbejde.
- Arbejde fra stige må ikke overstige 30 min og skal derefter afbrydes af andet arbejde, som er mere dynamisk
- Ved enkeltstiger må der kun være en person ad gangen på stigen
- Ved dobbeltstiger / wienerstiger må der være en person på hver halvdel af stigen
- En enkeltstige må ikke bindes, laskes, boltes eller sømmes sammen
- Stiger må ikke anbringes/opstilles på fjedrende eller ustabil underlag – fx en bil eller gummivogn – eller på et stillads.
- Stiger må kun opstilles på en vandret og fast flade. Hver vange skal være godt og ligeligt støttet. Hvor dette ikke er muligt, skal man kompensere ved at fastspænde en forlængelse forsvarligt til en af vangerne. Hvis det er nødvendigt, skal man også træffe særlige foranstaltninger for at sikre, at stigen ikke skrider. Man kan kompensere for mindre forskelle i højden ved at bruge et enkelt forsvarligt underlag
- Enkeltstiger, sammensættelige stiger samt skyde- og rullestiger skal opstilles med den rigtige hældning, normalt 75 grader
- Enkeltstiger skal altid sikres mod udskridning. Det gør man fx ved at fastgøre stigen fornedet eller ved at bruge envelegnet stige fod.
- Stigen skal være forsynet med en egnet støtteanordning, hvis den stilles op ad en mast e.l., medmindre konstruktionen overflødiggør det.
- Der skal være en fodmand ved brug, hvis stigen er over 5 m lang og ikke er fastgjort.
- Dobbeltstiger (wienerstiger) skal være forsvarligt sikret ved hjælp af kæder i hver side eller anden lige så forsvarlig sikring, så vangerne ikke kan skride ud. Kæderne skal anbringes ca. en tredjedel oppe på vangerne. Kæderne må dog anbringes op til midt på vangerne på stiger med op til ni trin
- Wienerstigers topender må ikke kunne spænde mod hinanden på grund af klemningsfare.
- En kombistige, der bliver brugt som wienerstige, skal have kæder eller anden lige så forsvarlig sikring og stige fod (se figur).
- Stiger må ikke anbringes foran døre, porte e.l., medmindre disse er sikret i åben tilstand, låst eller bevogtet.
- Stiger, der bruges som adgangsvej, skal fastgøres forsvarligt imod udskridning og væltning. De skal rage mindst 1 m op over adgangsstedet.
- Ved højder på over 5 m anbefales det at bruge trappetårn, trappe e.l. som adgangsvej.

Kontroller altid stigen inden brug

- kontroller at stigen ikke er defekt
- Kontroller at den har været til eftersyn inden for 12 måneder
- Fjern smuds, olie m.v. fra trin

- Metalstiger og træstiger med fritliggende metalforstærkning i vangerne må ikke bruges, hvis der er fare for berøring med strømførende elektriske ledninger og dele.

3.13.13 Arbejde med elektricitet

El-ulykker er ofte meget alvorlige, når de sker og kan medføre døden. Faren ved denne type ulykke er spændingsforskellen mellem strømførende materialer. Kontakt med elektricitet kan påvirke hjertet, og det kan føre til hjertestop og rytmeforstyrrelser. Huden kan også blive forbrændt, og blodkarrene kan blive beskadiget. Både nerver, muskler og hjernefunktion kan blive påvirket.

Vigtige forholdsregler:

- Tjek altid om lysudstyr, kameraudstyr, el-førende redskaber eller maskiner er beskadigede eller defekte før brug.
- Kabler og ledninger må ikke ligge ubeskyttede på arbejds- og transportveje, da der er risiko for beskadigelse og de kan herved blive strømførende. Sørg derfor altid for at anbringe og fastgøre kabler og ledninger forsvarligt med gaffatape eller kabelbakker – kabler, på studie og interiør location, skal så vidt muligt fastgøres langs væggene.
- Ifølge reglerne skal kabler som føres over en vej løftes op i minimum 4,5 meters højde og 2,5 meter over cykelsti. Man må ikke bruge kabelbakker hvor der er kørende bil og/eller cykeltrafik. Man må gerne bruge kabelbakker på fortov.
- Ved vådt vejr kan udstyr blive strømledende. Afdæk derfor udstyr med egnet vandsikret afskærmning – f.eks. regnslag til fotoudstyr. Alternativt kan presenning, plastiksække eller paraply bruges.
- Ved vådt vejr skal lysafdelingen være ekstra opmærksom på, at lysudstyr kan være strømledende - brug derfor beskyttelseshandsker.
- Brug jordspyd ved generatorer over 10 kW. Jordspyd må kun monteres af en medarbejder, der er uddannet i det.

Ved arbejde med lysudstyr følges stærkstrømsreglementets forholdsregler:

- Defekte elektriske dele skal straks udskiftes
- Lamper over hovedhøjde skal være forsynet sikkerhedswire/kæde
- Alle beslag sikres spændte: også inden en lampe anbringes på stativ
- Booms skal sikres specielt, fordi de i mange tilfælde har overvægt
- Transport af lamper bør foregå i biler indrettet til det
- Forlad aldrig en åben kontaktlem
- Anbring ledningerne pænt på gulvet – fastgør med tape eller overdæk med gummimåtter eller kabelbakker
- Undgå at arbejde med strøm alene i lokalet /studiet

Se mere i Arbejdstilsynets materialer:

<https://at.dk/arbejdsmiljøproblemer/arbejdsulykker/typiske-ulykker/andre-typer-ulykker/kontakt-med-elektricitet/>

<https://at.dk/regler/at-vejledninger/maskiner-maskinanlaeg-b-1-3/>

3.14 Arbejde i varme omgivelser

Når man taler om arbejde i stærk varme (eller kulde), menes der arbejde i temperaturer der ligger uden for komfortområdet. Komfortområdet er det temperaturområde, hvor man gennem normal tilpasning af påklædningen har oplevelsen af, at der hverken er for koldt eller for varmt.

Tommelfingerreglen er, at komfortområdet ligger mellem 18 og 25 °C ved stillesiddende arbejde. Komfortområdets grænser afhænger dog af den fysiske aktivitet.

Arbejds miljøreglerne kræver, at temperaturen i arbejdsrum skal være tilpasset den menneskelige organisme og tage hensyn til de arbejdsmetoder og den fysiske belastning, som arbejdet kræver.

Belastningen ved at arbejde i varme omgivelser afhænger af, hvor hårdt fysisk arbejdet er, omgivelsernes temperatur, luftfugtighed og lufthastighed, den ansattes beklædning og den tid, der arbejdes i stærk varme. Hvis kroppens temperatur kommer over ca. 37 °C, øges blodcirkulationen til hudoverfladen. Blodmængden til den arbejdende muskulatur bliver mindre, og arbejdet opleves derfor relativt hårdere. Kredsløbet belastes, og blodtrykket falder. Den menneskelige organisme vil forsøge at holde sin temperatur nede på ca. 37 °C.

Den vigtigste kølingsmekanisme ved fysisk aktivitet i varme er afkøling i form af fordampning (sved). Mennesker afgiver imidlertid væske og salte, når de sveder. Det bevirker nedsat koordination af bevægelser og dermed forøget risiko for ulykker – medmindre væsketabet løbende erstattes.

Hvis luftfugtigheden er høj, er det vanskeligere for sveden at fordampe. Svedens afkølede effekt bliver derfor nedsat. Risikoen for overophedning er derfor større ved høj luftfugtighed.

Hvis luften er varmere end menneskets overfladetemperatur, tilføres mennesket varme ved at udveksle varme med omgivelserne (konvektion).

Hvis der er faste genstande i nærheden, som er varmere end menneskets overfladetemperatur (f.eks. stærke lamper), tilføres mennesket varme gennem stråling. Endelig kan personlige værnemidler eller særligt arbejdstøj, f.eks. åndedrætsværn, hjelm, handsker og overtræksdragt, isolere og dermed gøre det vanskeligt at afgive varme.

Arbejde i stærk varme kan give en række akutte symptomer, der her er oplistet efter alvorlighed:

- Let utilpashed. Arbejdet føles hårdere.
- Nedsat evne til præcisionsarbejde og til at tænke klart.
- Nedsat arbejdsevne og hurtigere træthed på grund af kredsløbsbelastninger.
- Træthed, sløvhed og kramper, fordi en række mineraler svedes ud.
- Varmeudmattelse og eventuel kollaps i form af hedeslag.

Høj varmebelastning skal som hovedregel modvirkes gennem tekniske foranstaltninger, hvis muligt. Hvis de tekniske løsninger ikke er tilstrækkelige, skal der træffes organisatoriske foranstaltninger, f.eks. i form af passende pauser eller skift til arbejdsfunktioner, der ikke giver høj varmebelastning. Under alle omstændigheder skal der altid være adgang til rigeligt frisk drikkevand. Dehydrering er nemlig en væsentlig risikofaktor for de akutte symptomer ved arbejde i stærk varme.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Sørg for at holde rigeligt pauser af passende varighed. Dette gælder uanset om der arbejdes indendørs eller udendørs. Jo højere varmebelastningen er, jo flere pauser kræves der. Sikkerhedsrepræsentant og line producer vurderer i fællesskab med indspilningslederen hvor mange pauser der er nødvendige.
- Ved studieoptagelser, skal der være adgang til at holde pauser i et nedkølet rum.
- Medbring og opsæt pavillon eller telt, ved udendørs optagelser, så det er muligt at holde pause i skyggen.
- Der skal så vidt muligt benyttes tekniske løsninger der kan sænke temperaturen i det rum der arbejdes i (gælder både på studie og på location), f.eks. A/C anlæg samt ventilations- og udluftningsanlæg. Findes det ikke allerede i det rum der arbejdes i, skal et transportabelt anlæg medbringes.
- Indspilningslederen skal, i forbindelse med produktionsplanlægningen, sørge for at indregne ekstra tid til at holde det nødvendig antal pauser.
- Benyt, så vidt det er muligt, lamper der afgiver mindre varme, f.eks. LED eller lysstofrør.
- Benyt tekniske løsninger, der kan bidrage til at nedsætte den enkelte medarbejders aktivitetsniveau ved arbejdsprocessen, f.eks. hjælpeudstyr som sækkevogne og andet transport udstyr
- Sørg for at der adgang til rigelige mængder frisk drikkevand på kaffebordet.
- Sørg for at bære passende arbejdstøj som gør det muligt for kroppen at afgive varme.
- Benyt solcreme (minimum faktor 15), solbriller og evt. hat/kasket ved arbejde i stærk sol.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

Læs mere:

Link til arbejdstilsynets AT-vejledning om arbejde i stærk varme eller kulde:

<https://at.dk/regler/at-vejledninger/arbejde-staerk-varme-kulde-a-1-3/>

Link til arbejdstilsynets AT-vejledning om temperaturer i arbejdsrum på faste arbejdssteder:

<https://at.dk/regler/at-vejledninger/temperatur-arbejdsrum-faste-arbejdssteder-a-1-12/>

3.15 Arbejde i kolde omgivelser

Når man taler om arbejde i stærk kulde (eller varme), menes der arbejde i temperaturer der ligger uden for komfortområdet. Komfortområdet er det temperaturområde, hvor man gennem normal tilpasning af påklædningen har oplevelsen af, at der hverken er for koldt eller for varmt.

Tommelfingerreglen er, at komfortområdet ligger mellem 18 og 25 °C ved stillesiddende arbejde. Komfortområdets grænser afhænger dog af den fysiske aktivitet.

Arbejdsmiljøreglerne kræver, at temperaturen i arbejdsrum skal være tilpasset den menneskelige organisme og tage hensyn til de arbejdsmetoder og den fysiske belastning, som arbejdet kræver. Belastningen ved arbejde i kulde afhænger af omgivelsernes temperatur, evt. lufthastighed, den fysiske aktivitet under arbejdet, beklædningen og den tid, hvori der arbejdes i kulde.

Legemstemperaturen falder, hvis omgivelserne er så kolde, at varmeafgivelsen bliver større end kroppens varmeproduktion. Hvis kroppens temperatur kommer under ca. 37 °C, begrænses blodcirkulationen til hudoverfladen samt (især) til hænder og fødder. Samtidig stiger blodtrykket.

Når kroppen afkøles, får man langsommere reaktioner, nedsat koordination og mindre muskelstyrke. Arbejde med afkølede muskler forøger muskelbelastningen og øger risikoen for, at man overbelaster den arbejdende muskulatur.

Arbejde med kolde hænder og håndværktøj eller kolde emner øger risikoen for arbejdsulykker på grund af nedsat koordinationsevne.

Hvis kroppens temperatur falder meget, kan det føre til bevidstløshed og død.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Sørg for at bære passende arbejdstøj og fodtøj. Arbejdstøjet og fodtøjet skal beskytte mod kulde, men skal samtidig tillade kroppen at slippe af med sin varme- og svedproduktion under arbejdet. Arbejdstøjet skal også tillade bevægelsesfrihed.
- Begræns så vidt muligt den tid der arbejdes i kolde omgivelser. Jo lavere temperatur der arbejdes i, jo kortere tid kan man arbejde, og jo flere pauser er der brug for.
- Sørg for at holde rigeligt pauser af passende varighed. Dette gælder uanset om der arbejdes indendørs eller udendørs. Jo højere kuldebelastningen er, jo flere pauser kræves der. Sikkerhedsgruppen vurderer i fællesskab med indspilningslederen hvor mange pauser der er nødvendige.
- Ved temperaturer under ca. -15 °C bør man ikke arbejde mere end tre-fire timer om dagen og højst to timer ad gangen. Pauser eller andet arbejde i komforttemperaturområdet bør vare mindst 30 min., så kroppen kan genvinde sin normale temperatur.
- Ved temperaturer under ca. -28 °C bør man ikke arbejde mere end ca. 15-30 min. ad gangen, og pauser og/eller andet arbejde i komforttemperaturområdet bør være på mindst 30 min., så kroppen kan genvinde sin normale temperatur.

- Ved udendørs optagelser i kolde omgivelser skal man sørge for at have adgang til et sted med varme (f.eks. en filmbus), så det er muligt for skuespillere og filmhold at komme i tørvejr og få varmen.
- Indspilningslederen skal, i forbindelse med produktionsplanlægningen, sørge for at indregne ekstra tid til at holde det nødvendige antal pauser.
- Ved optagelser indendørs skal der træffes almindelige foranstaltninger mod kulde og træk. Det kan ske ved opvarmning mv.
- Er der ikke allerede varmekilder til stede, medbringes disse, f.eks. gasovn, varmeblæser eller oliefyr (bemærk at de skal være godkendt til indendørs brug). Dette sørger location afdelingen i samarbejde med produktionsafdelingen for.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

Læs mere:

Link til arbejdstilsynets AT-vejledning om arbejde i stærk varme eller kulde:

<https://at.dk/regler/at-vejledninger/arbejde-staerk-varme-kulde-a-1-3/>

Link til arbejdstilsynets AT-vejledning om temperaturer i arbejdsrum på faste arbejdssteder:

<https://at.dk/regler/at-vejledninger/temperatur-arbejdsrum-faste-arbejdssteder-a-1-12/>

3.16 Optagelser i luften

I forbindelse med luftoptagelser er der i sagens natur øget risiko for, at der kan opstå skader og ske ulykker hvis man ikke overholder en række procedurer og retningslinjer.

3.16.1 Helikopteroptagelser

En helikopter er som udgangspunkt en sikker og stabil løsning hvis man skal lave optagelser fra luften, især i tilfælde hvor der bruges kameraer der er for tunge til en drone. En helikopter kan flyve lavere og langsommere end en flyvemaskine, og den kan holde helt stille i luften præcis på det sted hvorfra man ønsker at lave sit billede. Herudover har en helikopter den fordel, at den må flyve over tæt bebyggede og beboede byområder, hvilket endnu ikke er tilladt for droner.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Hyr altid et helikopterfirma med den nødvendige AOC-certificering og autorisation til fotoflyvning, således at man er sikker på at den helikopter der flyves med er i forsvarlig sikkerhedsmæssig stand og godkendt i henhold til lovens krav for dette.
- Helikopterpiloten skal have erhvervs-certifikat til den specifikke helikopter der flyves med, samt være godkendt til fotoflyvning.
- En helikopter skal bruge et frit og fladt areal på mindst 40 x 40 meter (kan variere afhængig af helikoptertypen) for at kunne lette og lande.

- Markér start- og landingsområdet og fastgør markeringen i jorden så den ikke bliver blæst væk af vindtrykket fra helikopterens rotor. Brug evt. spraymaling hvis muligt. Allokér en person på jorden til at være ansvarlig for at afspærringen overholdes.
- Ind- og ud flyvningen skal være fri for høje genstande som bygninger, elmast, træer, skorstene etc.
- Er der behov for at lande på privat grund kræver det en skriftlig tilladelse fra grundejeren. locationmanageren sørger for at indhente denne tilladelse.
- Følg altid pilotens og/eller groundcrewets anvisninger når du færdes i nærheden af en helikopter.
- Man må aldrig nærme sig en helikopter uden forudgående tilladelse fra piloten eller groundcrew.
- Man må aldrig nærme sig en helikopter bagfra, gå i nærheden af halerotoren eller under halebommen, uanset om motoren er startet eller ej.
- Man skal altid nærme sig en helikopter forfra, uanset om motoren er startet eller ej. Sørg for at have øjenkontakt med piloten.
- Gå aldrig tæt på en helikopter med høje eller lange genstande som f.eks. boomstænger, stativer el.lign. Dette gælder uanset om motoren er startet eller ej.
- Flyves der med åbne eller afmonterede sidedøre (f.eks. for at kunne filme ud ad døren), skal al personale som befinder sig i helikopteren være forsvarligt spændt fast med specialsikkerhedsseler. Det er ikke nok at bruge de almindelige sikkerhedsseler som allerede er i helikopteren.
- Under flyvning med åbne eller afmonterede sidedøre skal alle løse genstande, herunder udstyr, tasker, kabler o.lign. som befinder sig i helikopteren, spændes forsvarlig fast med sikkerhedslinier eller andet til formålet godkendt udstyr.
- Al udstyr, f.eks. gyroophæng o.lign., som monteres og/eller fastspændes på- eller i helikopteren skal være certificeret og godkendt til formålet af luftfartsmyndighederne.
- Det er ikke tilladt at medbringe ekstra og/eller uvedkommende passagerer under flyvningen. Dvs. det er kun tilladt for de personer som er absolut nødvendige for at gennemføre optagelsen, at opholde sig i helikopteren under flyvningen.
- Inden optagestart skal der afholdes en grundig sikkerhedsbriefing for hele filmholdet, skuespillere og statister, hvor alle sikkerhedsprocedurer, herunder kommandoveje og rutiner for kommunikation når helikopteren er startet, gennemgås. Denne står piloten eller anden ansvarshavende fra helikopterfirmaet i samarbejde med indspilningslederen for at gennemføre.
- Sørg for at informere evt. berørte naboer om at der vil lande (og lette) en helikopter i deres nærområde. Dette gøres af Location manageren.

3.16.2 Droneoptagelser

Ved brug af droner i forbindelse med filmoptagelser er der en del love og regler som skal overholdes - først og fremmest for at undgå ulykker, men også for at beskytte privatlivets fred for udenforstående borgere. Det er altid den enkelte dronfører der har det juridiske ansvar for at disse love og regler overholdes. Bemærk at der gælder forskellige regelsæt afhængig af om der flyves i- eller udenfor bymæssigt område.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Droner skal altid betjenes/opereres af en certificeret og kompetent dronfører.
- Dronføreren skal have dronebevis til den drone der flyves med. Der findes flere forskellige dronekategorier som kræver hvert sit dronebevis. Dronebeviser udstedes af trafikstyrelsen.
- Inden dronen sættes i luften skal der afholdes en grundig sikkerhedsbriefing for hele filmholdet, skuespillere og statistere. Denne står dronføreren i samarbejde med indspilningslederen for at gennemføre.
- Informer altid eventuelt berørte naboer om at der laves filmoptagelser med drone i deres nærområde. Dette gøres af location manageren, gerne mindst en uge i forvejen
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden, f.eks. ved kaffebordet. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

Reglerne for flyvning med drone(r) er blevet, bliver fortsat, løbende opdateret og ændret. Man skal derfor holde sig opdateret med de til enhver tid gældende regler for dronflyvning i Danmark her:

<https://www.droneregler.dk/>

3.17 Optagelser i udlandet

Skal man filme i udlandet kan man, alt afhængig af hvor i verden dette skal foregå, støde på forskellige udfordringer af arbejdsmiljø- og sikkerhedsmæssig karakter. Regler og lovgivning kan være anderledes end i Danmark, ligesom klimaet og andre lokale forhold kan have betydning for hvordan man skal gribe optagelserne an. Det er derfor vigtigt på forhånd at sætte sig ind i forholdene i det land man skal producere i. Herudover skal man som minimum overholde retningslinjerne angivet i denne håndbog.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Tjek og følg altid udenrigsministeriets rejsevejledning for det land man planlægger at rejse til for at lave filmoptagelser. Se <http://um.dk/da/rejse-og-ophold/rejse-til-udlandet/rejsevejledninger/>

- Undersøg i god tid inden afrejse, om det land man planlægger at rejse til, kræver at der ansøges om visum. Se: <http://um.dk/da/rejse-og-ophold/rejse-til-udlandet/pas-og-visum/>
- Hyr altid et lokalt Production Service firma til at rådgive og vejlede i hvordan man skal gribe produktionen an. Se evt: <http://www.thelocationguide.com/>
- Etabler sikkerhedssamarbejde mellem det danske hold og det lokale hold
- Hyr altid en lokal sikkerhedskonsulent til at foretage de risikovurderinger der er behov for. Er det ikke muligt at finde en kompetent lokal sikkerhedskonsulent, skal man hyre og medbringe en hjemmefra.
- Sørg for at købe de nødvendige rejseforsikringer til alle ansatte som skal med til udlandet.
- Sørg for at alle ansatte som skal med til udlandet har fået de nødvendige vaccinationer. Se: www.ssi.dk/rejser
- Sørg altid for at overholde lokal lovgivning og overenskomster.
- Alle medrejsende medarbejdere som er ansat i Danmark, skal altid overholde de danske arbejds- og hviletidsregler, uanset hvilket land der arbejdes i.
- Vær opmærksom på at det kræver et ATA Carnet at ind- og udføre udstyr af EU, herunder al filmudstyr. ATA Carneter udstedes af Dansk Erhverv:
- <https://www.danskerhverv.dk/carnet/ata-carnet/ata-carnet-vejledning/>

4. ARBEJDSMILJØLOVEN

I dette kapital beskrives relevante regler fra arbejdsmiljøloven ift.;

- Kontorarbejde
- Løfte- og bærearbejde
- Arbejde i højden
- Arbejde med elektricitet
- Arbejde med kemikalier
- Personlige værnemidler

Endvidere kan du finde procedurer for tilrettelæggelse af dit arbejde, så det udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

4.1 Kontorarbejde

Indretning og inventar har betydning for om, medarbejderen kan udføre arbejdet med hensigtsmæssige arbejdsstillinger og –bevægelser og hermed mindske risikoen for arbejdsulykker og erhvervsygdomme som f.eks. muskel- og skeletbesvær.

DRs arbejdsmiljøorganisation sørger generelt for, at reglerne overholdes ift. kontorarbejde i hele Danmarks Radio. Det er dog DR Dramas arbejdsmiljøgruppes ansvar, at filmbussen og kontorer/opholdsrum på studier og locations overholder reglerne.

På locations og i filmbussen er det vigtigt, at arbejdsstationer og spisepladser er på separate områder – dvs. at det ikke må være det samme sted.

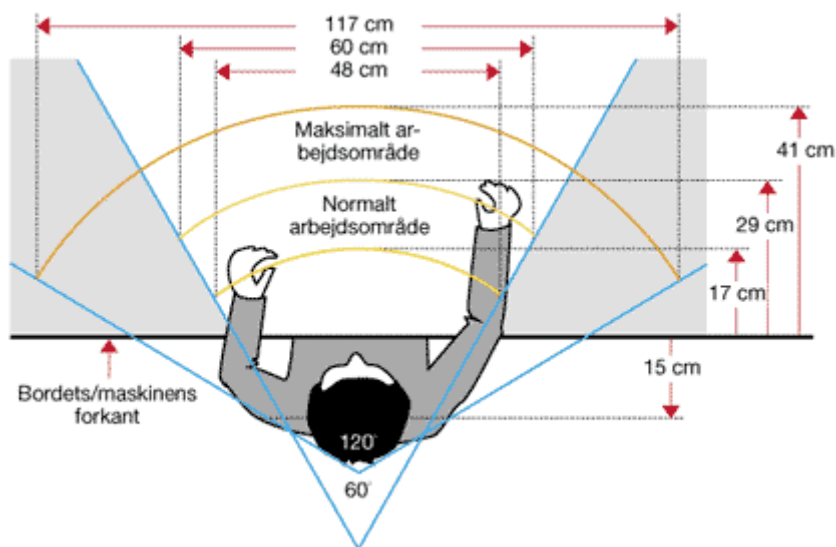
Hvis der er spørgsmål angående DR Drama filmbussen, kontakt DR biler.

4.1.1 Vigtige forholdsregler

Arbejdsbord

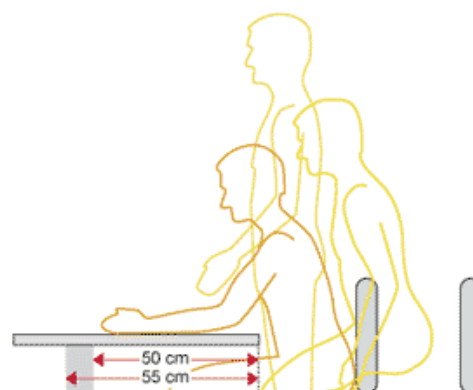
- Arbejdsbordet skal være tilstrækkeligt bredt og dybt til at opnå en fleksibel opstilling af skærm, tastatur, dokumenter og øvrigt tilbehør.
- Arbejdsbordet skal være indrettet, så sidde- og arbejds højde passer til den medarbejder, der arbejder ved bordet.
- Kun når flere medarbejdere benytter samme arbejdsbord, er det som hovedregel nødvendigt med et arbejdsbord, der let kan indstilles i højden, så bordet kan tilpasses til den enkelte medarbejder.
- Arbejdet skal fortrinsvis foregå i det normale arbejdsområde og kun i begrænset omfang i det maksimale arbejdsområde. (se figur 1)
- Der skal være fri plads til benene og fødderne under bordet, uanset om arbejdspladsen er indrettet til siddende og/eller stående arbejde
- Overfladen på arbejdsbordet skal reflektere lys mindst muligt

Figur 1 - Normalt arbejdsområde og maksimalt arbejdsområde

Arbejdsstol

- Stolesædet og ryggen skal kunne indstilles i højden og stilles skråt
- Medarbejderen skal have mulighed for at kunne bede om en stol, hvor sædehældning, sædedybde, ryglæn og højde kan varieres og justeres uafhængigt af hinanden

Figuren viser minimal og optimal benplads under arbejdsflade og hvor meget plads der skal være bag bordets forkant til at rejse sig. Der bør ikke være under 110 cm plads bag forkanten af arbejdsbord

Mus og tastatur

- Tastaturet skal kunne skråtstilles og være adskilt fra skærmen
- Foran både mus og tastatur skal der være tilstrækkelig plads til, at medarbejderen kan hvile hænder og underarme på bordpladen i en lodret position
- En musemåtte skal være til rådighed for medarbejderen

Skærm

- Lysstyrke og kontrast skal kunne justeres og indstilles efter ydre forhold
- Skærmen skal kunne drejes og vippes efter vedkommendes behov
- Refleksion i skærmen skal undgås
- Mellem person og skærm skal der være en afstand på 50-70 cm

Fysiske forhold

- Loft- og arbejdslamper skal sikre tilstrækkelig belysning, og medarbejderen skal have mulighed for at få dagslys gennem et vindue – medmindre arbejdet kræver mørklægning (f.eks. grading og klippearbejde)
- Generelt bør temperaturen under normale klima- og arbejdsforhold holdes inden for komfortområdet på 20-22 °C ved stillesiddende arbejde, og den må ikke overstige 25 °C.
- Under særlige klimaforhold, fx hedebylge, må det accepteres, at temperaturen ikke kan holdes under 25 °C i rummet, men det kan da være nødvendigt at træffe foranstaltninger der sikrer de ansatte bedst muligt mod ubehag og sundhedsfare. Dette kan f.eks. være at holde ekstra pauser i lokaler hvor der er lavere temperaturer end de ovenfor angivne, eller opsætning af klimaanlæg i arbejdslokalerne. Pauser skal holdes i lokaler/udendørs, hvor temperaturen er lavere end i det lokale, som personen skal have pause fra.
- Ved 40-60 pct. relativ luftfugtighed skal de ansatte have passende pauser, hvis lufttemperaturen er over 35 °C for stillesiddende arbejde og 32 °C for fysisk arbejde.
- Ingen må udsættes for en støjbelastning på over 85 dB(A) eller spidsværdier af impulser over 137 dB(C).
- En støjbelastning på 85 dB(A) svarer til et støjniveau på:

85 dB(A) i	8 timer
88 dB(A) i	4 timer
91 dB(A) i	2 timer
94 dB(A) i	1 time
97 dB(A) i	30 minutter
100dB(A) i	15 minutter

- Overskrides støjgrænserne, skal der derfor straks tages initiativ til at bringe støjen under grænseværdierne. Samtidig skal årsagen til overskridelsen påvises, og der skal tages tekniske og organisatoriske forholdsregler mod en gentagelse af overskridelsen. Reglerne om autoriserede arbejdsmiljørådgivere betyder, at det kan være nødvendigt at bruge en autoriseret rådgiver, når støjbelastningen overstiger 85 dB(A)
- Der må ikke være genstande, medarbejdere kan støde ind i eller falde over – f.eks. løse tæpper, ledninger eller ting, som fylder på gulvet
- Printere skal altid anbringes i separate rum for at undgå indånding af farlige kemiske dampe.

Læs mere om regler for kontor og skærmarbejde:

<http://arbejdstilsynet.dk/da/regler/at-vejledninger/a/a-1-15-arbejdspladsen-indretn-og-inventar>

4.2 Løfte- og bærearbejde

Ved løft og bæring er der stor risiko for akutte skader – især i ryg og skulder – hvis løft og bæring ikke gøres korrekt og vurderes først. I vurderingen indgår også om løfte- og bærearbejdet er en hovedfunktion i den ansattes daglige arbejde, eller om der kun er lejlighedsvis løft, der efterfølges af perioder, hvor kroppen kan restituere.

- Vurdér vægten
- Er der plads omkring dig
- Afstand til din krop
- Hvor mange løft
- Hvor langt skal der bæres

Arbejdsulykker og erhvervssygdomme forekommer ofte, når løft og bæring foregår;

- over skulderhøjde
- fra siden
- med én hånd
- under snævre pladsforhold
- på ujævnt/glat underlag
- under tidspres, hvor arbejdet foregår i højt tempo
- på stiger og trapper
- hvor kroppen er asymmetrisk/skæv
- når der er dårlig belysning – især risiko for at snuble/falde over genstande
- ved beskadiget emballage eller byrde

- hvor byrdens indhold forskubbes
- hvor byrden er uhåndterbar

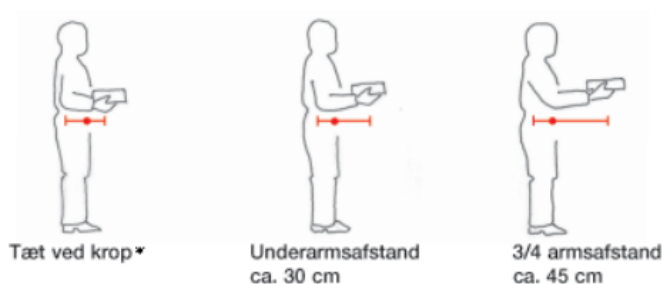
Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Ved transportering af udstyr, kabler, stativer, tunge rekvisitter, kostumer og forplejning, benyt altid egnede hjælpemidler, f.eks. sækkevogn, rullebord eller palleløfter
- Planlæg, hvordan du anbringer udstyr på lagringspladser, så du undgår løft med bøjet ryg eller løftede arme. Tungt udstyr skal helst anbringes omkring hoftehøjde.
- Overvej og vurder om, du har valgt det letteste udstyr til opgaven.
- Overvej og vurder om, der er stor risiko for at snuble/falde ved bæring
- Benyt EASY RIG i forbindelse med brug af håndholdt kamera – hvis muligt.
- Ved håndholdt kamera skal fotografen huske at gå ned i knæ med rank ryg, så fotograf assistenten/grip ikke bliver nødsaget til at løfte kameraet over skulderhøjde og med én hånd
- Dolly og skinner må kun flyttes af grip eller på baggrund af grip'ens instrukser. Hvis Dolly'en skal transporteres op ad trapper, skal der altid benyttes professionelle flyttefolk med seler, da Dolly'en vejer mere end 100kg.

4.2.1 Løft

Der må højst løftes en genstand op og ned på;

- ca. 30 kg i underarmstand (ca. 30 cm fra kroppen)
- ca. 15 kg i $\frac{3}{4}$ armstand (ca. 45 cm fra kroppen)

Sørg for en god sækkevogn, og andre hjælpemidler der kan være med til at sikre en god ergonomi på produktionen.

På figuren kan man se, hvornår der er tale om løft, der kan være sundhedsskadelige ved enkeltløft – det røde område (øverst til højre). Ved brug af bæresele kan der dog foretages enkeltløft på op til 50 kg.

I det grønne område indebærer løft normalt ikke en sundhedsrisiko.

Løft i det øverste gule område kræver, at der er gunstige omstændigheder for løftet. Det vil sige, at løftet ikke foretages med foroverbøjet ryg, løftede arme, vrid eller asymmetrisk belastning af ryggen. Ydermere skal der også tages højde for den enkelte persons fysiske form/tilstand.

Ved arbejde, hvor der udføres mange løft pr. arbejdsdag, skal den samlede vægt tages i betragtning i vurderingen af, om arbejdet kan være sundhedsskadeligt.

Løftetjek!
Hent app fra
Arbejdstilsynet, og
tjek om dit løft er
sundhedsskadeligt.

4.2.2 Bære

Det bør så vidt muligt undgås, at byrder skal bæres. Kan bæring ikke undgås, skal arbejdet vurderes. Disse retningslinjer kan bruges til at vurdere bærearbejdet.

Musklerne arbejder statisk, og kredsløbet belastes, når en byrde bæres (holdes løftet i længere tid). Det er derfor afgørende for vurderingen af helbredsrisikoen, hvor lang tid der bæres, og hvordan arbejdsstillingen er.

Desuden er det af betydning, om personen, der bærer, står stille eller bevæger sig med byrden. Når personen går, forskydes vægten fra side til side, samtidig med at der sker en vridning i kroppen.

Desuden er der risiko for, at man glider eller snubler med byrden.

Når byrden bæres under gang - det vil sige over en afstand på mere end ca. 2 m - kan figuren oven for ikke bruges direkte ved vurderingen af belastningen, men den maksimale vægt for gult område skal nedsættes væsentligt. Grænsen mellem rødt og gult område vil så gå ved:

- Ca. 20 kg tæt ved kroppen
- Ca. 12 kg i underarmsafstand
- Ca. 6 kg i 3/4-armsafstand.

Rækkeafstanden ved bæring vil ofte være mindre end ved selve løftet.

De vejledende vægtgrænser forudsætter, at de øvrige faktorer ikke forværrer belastningen.

Transportvejens længde og beskaffenhed skal tages i betragtning. Bæring på trapper er

særligt belastende og rummer desuden risiko for uventede belastninger, hvis man snubler. Ved bæring af byrder med en vægt, der falder inden for skemaets gule område (med ovennævnte nedsættelse af grænsen mellem rødt og gult område), bør transportvejen højst være ca. 20 m på plant underlag. Et almindeligt trappetrin på transportvejen sidestilles med en bæreeafstand på ca. 1 m.

Transportveje, hvor der udføres bæring, skal være plane, ryddelige og veloplyste. Underlaget skal være stabilt og må ikke være glat.

Når bærearbejdet varer længe eller gentages flere gange i løbet af en arbejdsdag, er der tale om forværende faktorer. Det er derfor vigtigt at begrænse vægten mest muligt ved arbejde, der er forbundet med bæring af arbejdsudstyr, værktøj o.l. Forekomst af øvrige faktorer skal indgå i vurderingen. Ved bæring kan der være tale om langvarig statisk belastning, og der kan ikke angives noget grønt område for længerevarende bærearbejde, der svarer til figuren oven for.

Læs mere: om løft og bæring i Arbejdstilsynets vejledning:

<http://arbejdstilsynet.dk/da/regler/at-vejledninger/1/d-3-1-loft-traek-og-skub>

4.3 Arbejde med kemikalier

Farlige stoffer og materialer kan føre til arbejdsulykker og erhvervssygdomme, hvis de ikke håndteres og opbevares korrekt. Farlige stoffer og materialer skal begrænses til et minimum, erstattes eller fjernes, hvor det er teknisk muligt.

Farlige stoffer og materialer kan b.la. medføre ulykker som:

- Ætsning af hud
- Alvorlige øjenskader
- Brandulykker
- Eksplosion, hvor legemsdele bliver beskadiget eller dødsulykker
- Organskader
- Forgiftning
- Allergi og astma
- På længere sigt kan kontakt med visse stoffer og materialer være kræftfremkaldende

4.3.1 Vigtige forholdsregler for kemikalier og farlige stoffer

Før brug af produkter med kemiske stoffer skal det sikres at:

- der findes en arbejdspladsbrugsanvisning i din afdeling (se afsnit 4.3.4)
- medarbejderne ved hvordan skal kemikaliet håndteres og opbevares (Læs om det i arbejdspladsbrugsanvisning)
- sikkerhedsrisici er bekendte - ud fra faremærkninger, kodenummeret og i arbejdspladsbrugsanvisning
- der er det nødvendige beskyttelsesudstyr (Læs om det i arbejdspladsbrugsanvisning)

- de farlige stoffer og materialer er i originalemballage med den originale mærkning og etikettering. Hvis de er hældt over i anden emballage, skal samme mærkning og etikettering som på originalemballagen anvendes på den nye emballage
- lagerbeholdningen er så lille som mulig
- midler, der ikke kan tåle sammenblanding, er holdt adskilt. F.eks. må klor og syre ikke kunne blandes sammen
- Hvis der er eventuelle gifte, skal de opbevares i aflåste beholdere og være forsynet med advarselstavle

Ansvarsområder

På DRs matrikel tilser DR Dramas arbejdsmiljøgruppe:

- at farlige stoffer og materialer opbevares korrekt
- god almen ventilation, hvor der arbejdes med stoffer og materialer, som er farlige at indånde.
- beskyttelsesudstyr – f.eks. åndedragtsværn, beskyttelsehandsker og -briller
- en arbejdspladsbrugsanvisning på de farlige stoffer og materialer som benyttes af afdelingens medarbejdere
- at farlige kemiske stoffer og materialer, der bruges eller opbevares i virksomheden, er mærket korrekt. (Det er leverandøren der færemærker produktet)
- at produkter som maling, lim, fuge og spartelmasse, fortyndere og rensedmidler har et kodenummer

Line produceren foranstalter at en relevant fagperson tilser:

- at farlige stoffer og materialer opbevares korrekt – f.eks. opbevaring af kemikalier i rekvisit- og sminkebiler.
- at medarbejderne, som håndterer kemikalier eller farlige stoffer er instrueret i korrekt håndtering
- at der er det nødvendige beskyttelsesudstyr – f.eks. åndedragtsværn, handsker og -briller
- at farlige kemiske stoffer og materialer, der bruges eller opbevares i virksomheden, er mærket korrekt. (Det er leverandøren der færemærker produktet)
- at produkter som maling, lim, fuge og spartelmasse, fortyndere og rensedmidler har et kodenummer
- at arbejdspladsbrugsanvisninger er til rådighed for medarbejderne. Hvis der ikke er et eksemplar til rådighed, kan det fås hos DR Dramas arbejdsmiljøgruppe.

Læs mere:

Arbejdstilsynets vejledning om stoffer og materialer:

<https://at.dk/regler/at-vejledninger/arbejde-stoffer-materialer-c-1-3/>

Hjemmesiden "Styr på stofferne": www.styrpaastofferne.dk

4.3.2 Færemærker på kemikalier

Alle produkter, der indeholder farlige kemiske stoffer, skal være angivet med navn og mængde. Endvidere skal de farlige kemiske stoffer i et produkt være mærket med et piktogram, signalord, H-sætninger og P- sætninger.

Fra 1. juni 2017 skal der bruges andre faremærkninger, end de orange vi kender fra tidligere. Hvis der opbevares eller bruges kemikalier med de orange faresymboler, så skal de mærkes om, eller kemikalierne skal bortskaffes.

- Et piktogram er et symbol, der illustrer farekategorien ved de farlige kemiske stoffer i produktet (se figur nedenfor).
- Et signalord er fareadvarsler og er forklaringen på det farlige kemiske stofs egenskaber i produktet. Eksempelvis kan et kemisk stof være eksplosivt eller giftigt.
- H-sætninger fortæller, hvilke faremomenter der er ved det farlige kemiske stoffer i produktet. H- sætninger er angivet med et nummer og risikosætning – eksempelvis H319, som betyder; "Forårsager alvorlige øjenskade".
- P-sætninger er sikkerhedssætninger, som angiver, hvad man skal gøre eller bruge for at beskytte sig mod det farlige kemikalie i produktet. På samme vis er P-sætninger angivet med et nummer og en sikkerhedssætning – eksempelvis "Brug beskyttelsesbriller".

Hvis risiko-sætningen (H) eller sikkerhedssætningen (P) ikke er angivet på produktet, kan det slås op i arbejdspladsbrugsanvisningen (se afsnit 4.3.4).

Oversigt over faresymboler

Faresymbol (CLP) Piktogram og signalord	Hvad betyder faresymbolet? Fysisk fare/sundhedsfare/miljøfare	Gamle symboler, der kræver ommærkning eller bortskaffelse
 Eksplosiv	De værste eksplosiver – faste, flydende og gasser, og visse organiske peroxider	
 Brandfarlig	Brandfarlig findes på de værste kategorier af brandfarlige faste stoffer, gasser og væsker, og visse organiske peroxider.	<div style="text-align: center;"> <p>F+</p> Yderst brandfarlig </div> <div style="text-align: center; margin-top: 10px;"> <p>F</p> Meget brandfarlig </div>

 Brandnærende	Brandnærende anvendes på kemikalier (gas, væske eller fast stof), som kan forårsage eller bidrage til brand i andre materialer.	
 Gasser under tryk	Gasser under tryk anvender man på gasser som befinder sig i beholdere med højt tryk. Findes på bl.a. flasker med flydende gas – ilt, CO2, nitrogen og argon.	
 Ætsende	Ætsende findes på: <ul style="list-style-type: none"> - metal- og hudætsende produkter. - produkter og kemikalier, der kan give alvorlige øjenskader. 	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>C</p> Ætsende </div> <div style="text-align: center;"> <p>Xi</p> Lokalirriterende </div> </div>
 Akut giftig	Livsfarlige eller giftige at indtage, få på huden eller indånde Findes i bl.a. pesticider, biocider og træsprit.	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>Tx</p> Meget giftig </div> <div style="text-align: center;"> <p>T</p> Giftig </div> </div>
 Sundhedsfare	Findes på kemikalier der kan forårsage: <ul style="list-style-type: none"> - irritation af hud og øjne - allergiske reaktioner - luftvejsirritationer - sløvhed - svimmelhed 	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>Xi</p> Lokalirriterende </div> <div style="text-align: center;"> <p>Xn</p> Sundhedsskadelig </div> </div>
 Kronisk sundhedsfare	Kroniske sundhedsskader som Kræft, DNA-skader og skader på forplantningsevnen (CMR). Symbolet er også trykt på kemikalier, som kan give allergi, organskader eller lungeskader, hvis du indånder dem.	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>T</p> Giftig </div> <div style="text-align: center;"> <p>Xn</p> Sundhedsskadelig </div> </div>
 Miljøfare	Findes på produkter som er skadelige for miljøet.	<div style="text-align: center;"> <p>N</p> Miljøfarlig </div>

4.3.3 Kodenummererede produkter

Produkter som maling, lim, fuge og spartelmasse, fortyndere og rensmidler skal have anført et kodenummer. Kodenummeret oplyser, hvor farligt produktet er, og hvordan brugeren skal beskytte sig, når han eller hun anvender produktet.

Et kodenummer består af to tal med en bindestreg imellem, samt et årstal: 2-1 (1993) og en informativ tekst omkring sikkerhedsrisici.

Kodenummeret bruges til at;

- vælge det rigtige produkt. Vælg som udgangspunkt produkter med lavest mulige kodenummer
- afgøre, hvilke sikkerhedsforanstaltninger, f.eks. personlige værnemidler, der skal bruges.

Sikkerhedsforanstaltninger - kodenumre

KODENR. 1993
3 – 5

Tallet FØR strengen

Fare ved indånding

Der er 7 grupper med kodetallene:

00, 0, 1, 2, 3, 4, 5

Jo højere kodetal, jo højere risiko ved indånding af dampe.

Tallet EFTER strengen

Fare ved kontakt

Der er 6 grupper med kodetallene:

1, 2, 3, 4, 5, 6

Jo højere kodetal, jo højere risiko ved direkte kontakt og indtagelse af produktet.

Eksempler på tallet før bindestrengen	
Kodenr.	Produkter
00-	Vandbaseret plastmaling
0-	Vandbaseret alkydmaling
1-	Lugtfri petroleum
2-	Maling mineralisk terpentin
3-	Mineralisk terpentin
4-	Acetone
5-	Koncentreret saltsyre

Eksempler på tallet efter bindestrengen		
Kodenr.	Produkter	Risiko for skader
1-	Vandbaseret plastmaling	Ingen særlige - undgå indånding af sprøjtetåge
2-	Køler væske	Risiko ved indånding af sprøjtetåge og utilsigtet indtagelse
3-	PU-skum	Irritation, mulig allergi
4-	Koncentreret saltsyre, Cement	Ætsningsfare
5-	Epoxy-fugemasser	Allergirisiko
6-	Styren-spartelmasse	Kræftrisiko, giftig

Læs mere: <https://www.styrpaastofferne.dk/maerkning/kodenumre#.Wro9c1hlJYw>

4.3.4 Arbejdspladsbrugsanvisning

En arbejdspladsbrugsanvisning (APB) skal udarbejdes af arbejdsgiveren, hvis der er ansatte, der arbejder med stoffer og materialer, der anses for farlige.

En **arbejdspladsbrugsanvisning** består af et **sikkerhedsdatablad/brugsanvisning** - som fås fra leverandøren, og et **tillægsskema** - som udfyldes af afdelingen, og beskriver de lokale forhold.

I DR Drama skal arbejdspladsbrugsanvisningen findes på; studierne, locations med scenografi og dekorationer, sminkerum og -biler og rekvisitbiler. På produktionskontoret skal alle arbejdspladsbrugsanvisninger være til gengængelige for medarbejderne.

Arbejdspladsbrugsanvisningen indeholder informationer om bl.a.;

- Anvendelse, herunder opbevaring, begrænsning og uddannelse
- Personlige værnemidler
- Sundhedsfarlige egenskaber
- Spild/udslip
- Affald
- Førstehjælpsudstyr
- Brandbekæmpelse

Kontakt evt. DR Dramas arbejdsmiljøgruppe for hjælp.

Læs mere:

https://www.styrpaastofferne.dk/brug_med_omtanke/arbejdspladsbrugsanvisning#.Wro--1hJYw

4.3.5 Åben ild, tøris og røg

Ved brug af åben ild, røg og lignende sikres det at:

- Det valgte produkt er egnet og fremstillet til indendørs brug
- Det må ikke udvikle gifte eller farlige stoffer og luftarter
- Det må ikke medføre brandfare (tjek faremærket)
- Det må ikke kunne medføre støvekspllosioner (tjek faremærket)
- Der skal være tilstrækkelig ventilation af hensyn til personale
- Der skal sørges for sikker og forskriftmæssig opbevaring

Ved brug af røgeffekter skal eventuelle gener eller sundhedsrisici undgås ved at følge nedenstående punkter:

1. Begræns brugen røgen til det minimale
2. Sørg for effektiv udluftning.
3. Sørg for, at så få som muligt bliver udsat for røg

Det skal sikres, at koncentrationen af produktet holdes så langt under grænseværdien som muligt. Man skal anvende en partikeltæller for at kontrollere koncentrationen.

Ved brug af tøris skal man være opmærksom på, at CO₂ er tungere end luft. Noget af luften fortrænges derfor og iltmangel med deraf følgende ulykkesfare kan forekomme. Begræns derfor brugen og sørg for effektiv ventilation.

4.4 Personlige værnemidler (åndedræt, høre, briller, tøj)

Ved personlige værnemidler forstås udstyr, beklædning og lign., der er påkrævet for at beskytte brugeren mod påvirkninger af såvel fysisk som kemisk art, og hvor anvendelsen af tekniske hjælpemidler til at fjerne de sikkerheds- og sundhedsmæssige risici ikke er muligt.

Personlige værnemidler kan f.eks. være åndedrætsværn, høreværn, værnefodtøj, handsker, hjelm, briller og ansigtsskærm.

Nedenstående er en oversigt over vigtige personlige værnemidler

Opgaver	Personlige værnemidler / sikkerhedsudstyr
Løft og bærearbejde	<ul style="list-style-type: none"> - Rulleborde og sækkevogne til transport af tyngde byrder - Handsker ved bæring af tyngde byrder. - Hvis muligt evt. bæresele til løft over 30 kg
Arbejde i højden	<ul style="list-style-type: none"> - Ved arbejde på skråtage, dvs. en hældning på over 10 grader, skal alle bære sikkerhedssele og -line - Er det ikke muligt selv at opsætte et rækværk eller afspærring (f.eks. pga. det billede man skal lave), eller er det nødvendigt at komme tættere på kanten end 2 meter, skal alle sikres med seletøj og sikkerhedsline af en person som har de nødvendige kompetencer til at gøre dette.
Lift	Faldsikringsudstyr (if. Loven gælder det ikke ved lifte, der kun kan løfte lodret)
Kemikalier	Se mere om personlige værnemidler i kapitel 4.3 "Arbejde med kemikalier"
Optagelser på gader og stræder	Gule eller orange trafikveste til hele filmholdet. Vestene skal som minimum være af typen klasse 2, og gerne klasse 3.
Lowloader	Alle medarbejdere, som befinder sig på lowloaderen, skal bære sikkerhedssele, samt gul eller orange trafikvest.

Ekspllosioner	Såfremt sikkerhedskonsulenten og/eller SFX-firmaet/SFX-supervisoren vurderer det nødvendigt, skal den eller de medarbejdere som bliver bedt om det, bære sikkerhedshjelm og/eller sikkerhedssko.
I- og under vandet	Den/de personer som skal i vandet, skal så vidt det er muligt bære neoprendragt - også om sommeren. Skuespillere kan bære dragten under deres kostume. Kostumeafdelingen sørger for at skaffe neoprendragt(er) Skal man (f.eks. en fotograf eller en grip) ud og stå i vandet kan man nøjes med at bære waders – gerne af neopren. Kostumeafdelingen sørger for at skaffe waders.
Havneområder	Gule eller orange trafikveste til hele filmholdet. Vestene skal som minimum være af typen klasse 2, og gerne klasse 3. Disse skaffes af Location Manageren.

5. HVILETIDSREGLER

Arbejds miljølovens bestemmelser fastlægger et minimum for daglig hviletid, fridøgn og brug af tilsynsbog. Der er indgået en rammeaftale mellem organisationerne og DR hvis overordnede formål er at sikre, at Arbejds miljølovens intentioner efterleves, og at DR's særlige produktionsvilkår samtidig imødekommes.

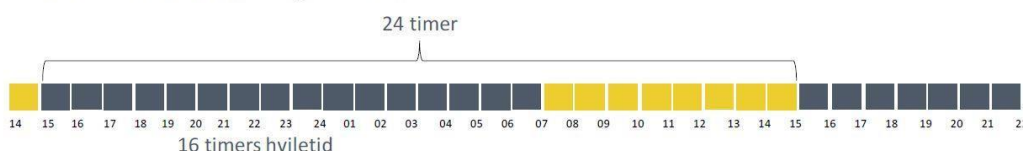
Rammeaftalen om hviletid, fridøgn og brug af tilsynsbog er indskrevet som bilag i samtlige overenskomster i DR. Denne rammeaftale giver mulighed for at fravige hviletidsreglerne ved særlige omstændigheder. Alle fravigelser skal noteres i tilsynsbogen, og når det er muligt, skal der søges dispensation på forhånd.

5.1 11 timers reglen

Arbejdstiden skal tilrettelægges, så medarbejderne får en hvileperiode på mindst 11 sammenhængende timer inden for hver periode på 24 timer.

Eksempel på en arbejdsdag

En dag begynder du på arbejde kl. 7.00 og går hjem kl. 15.00. For at kontrollere, om du overholder reglerne om en hvileperiode på mindst 11 sammenhængende timer inden for en 24 timers periode, tæller du 24 timer tilbage fra det tidspunkt, hvor du sluttede arbejdet – dvs. fra kl 15.00 til dagen før kl. 15. Optællingen viser at du har haft en hvileperiode på 16 sammenhængende timer, og at du altså overholder reglen en hvileperiode på mindst 11 sammenhængende timer.

5.1.1 Dispensation fra 11 timers reglen

Planlagt dispensation

Planlagt dispensation kan fås, når det er begrundet i produktionsmæssige eller tilsvarende forhold, som er forudset allerede i produktionsplanlægningen.

Den berørte medarbejder skal acceptere den reducerede hviletid og der skal gives forudgående skriftlig dispensation fra medarbejderens organisation.

Der kan ikke lovligt dispenseres for en hviletid mindre end 8 timer.

Eksempler:

- Når produktionsdagens længde overskrider 13 timer, og der er behov for at en specifik medarbejder er gennemgående
- Når der er behov for specifikke og/eller nødvendige kompetencer til løsning af en opgave
- Produktioner, hvor der er høj usikkerhed i forhold til eksempelvis sluttidspunkt
- Ved optagelser i udlandet, hvor planlægningen kan være usikker

I DR Drama koordinerer Line Produceren ansøgningerne ift. Organisationerne.

Pludseligt opståede situationer

I tilfælde hvor en uforudset begivenhed får indflydelse på en produktion kaldes det for en "pludselig opstået situation". En pludselig opstået situation - en uforudset begivenhed - kan ikke være begrundet i uhensigtsmæssig planlægning.

Ved sådanne situationer, hvor det ikke har været muligt at forudse situationen og de arbejdstidsmæssige følger, skal der omgående tages skridt til en normalisering af arbejdsforholdene, hvis situationen kan skønnes at påvirke hvileperioderne ud over det følgende arbejdsdøgn.

Fravigelsen skrives ind i DRs elektroniske Tilsynsbog. Eksempler på, "pludseligt opståede situationer":

- En elevator, som man skulle anvende, bryder ned
- Broen er lukket pga. dårligt vejr
- Bilen bryder sammen
- Andre overholder ikke de på forhånd indgåede aftaler. F.eks. en location ikke er ryddet/klart som aftalt
- Udstyr, som bryder ned og forsinker optagelserne

Eksempler på, hvad "pludseligt opståede situationer" *ikke* kan være:

- Overtid, som opstår pga. dårlig planlægning, så dagens optagelser ikke kan holdes inde

for de planlagte tidsrammer. F.eks. flere ønskede indstillinger til en scene eller at det tager længere tid for en skuespiller at få en scene i kassen end forventet

- Det tager længere tid end forudsagt at få gjort en location klar til optagelse ift. rekvisitter, dekorationer, belysning og klaring af udstyr
- Nedpakning og aflukning af location tager længere tid end planlagt
- Dårlig planlægning af kørselsplaner – f.eks. ikke har taget højde for myldretidstrafik til og fra filmoptagelserne
- Skuespillere eller holdmedlemmer, som kommer for sent – f.eks. har sovet over sig eller kommer for sent ud ad døren.

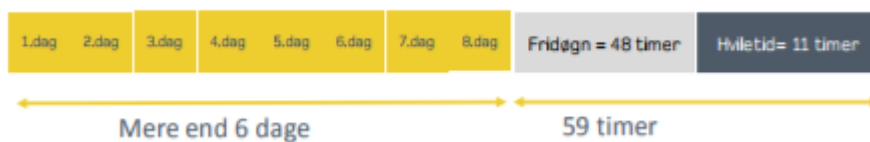
5.2 Det ugentlige fridøgn

Den ansatte har krav på et fridøgn om ugen. I fridøgnet kan arbejdsgiveren ikke gøre krav på den ansatte. Der skal være én daglig hvileperiode umiddelbart op til det ugentlige fridøgn. Det giver en sammenhængende hvileperiode på mindst 35 timer. Det ugentlige fridøgn skal så vidt muligt falde på søndage. Rammeaftalen giver mulighed for at udskyde fridøgnet under særlige omstændigheder.

5.2.1 Fravigelse af det ugentlige fridøgn

Den berørte medarbejder skal acceptere fravigelsen og der skal gives forudgående skriftlig dispensation fra medarbejderens organisation.

En arbejdsperiode på mere end 6 døgn, skal efterfølges af minimum 2 fridøgn samt en hviletidsperiode af minimum 11 timer. I alt giver det en fridøgnperiode på 59 timer.

En arbejdsperiode kan maksimalt være på 12 døgn.

5.3 Tilsynsbogen

DR har en elektronisk tilsynsbog, hvori afvigelser fra hviletiden skal registreres.

I DR Drama sender line producer dagsprogram med oplysning om afvigelsen til planlæggeren, som fører Tilsynsbogen for hele DR Drama.

Følgende skal noteres i tilsynsbogen

- Alle afvigelser
- Møde og sluttid på de dage hvor der arbejdes mere end 13 timer og/eller hviletiden er kortere end 11 timer
- Første og sidste arbejdsdag i en arbejdsperiode af mere end 6 døgn
- Om der er tale om en dispensationsmæssig (aftalt) afvigelse, eller en pludselig opstået situation
- Endvidere skal det tydeligt fremgå, hvorfor det har været nødvendigt at arbejde mere end 13 timer, holde mindre end 11 timers hvile og/eller arbejde mere end 6 døgn i træk
- Arbejdets art (kørsel, nedpakning o.a.)

Ovenstående oplysninger skal noteres for hver enkelt medarbejder/overskridelse og beskrivelsen skal være fyldestgørende for alle parter. Dette gælder både for timeansatte, freelancere og medarbejdere på klumpsum.

6. Arbejdsulykker og erhvervssygdomme

En arbejdsskade dækker over to forskellige begreber: Arbejdsulykker og erhvervssygdomme.

6.1 Arbejdsulykker

Dækker over en fysisk eller psykisk skade, som opstår efter en uventet hændelse. Hændelsen sker i arbejdstiden eller når du er på vej til og fra arbejde, men stadig befinder dig på DRs matrikler.

6.2 Nærved ulykker

Nærved-ulykker er ulykker, der var lige ved at ske; en pludselig hændelse, der kunne have medført personskaade, men ikke gjorde det.

6.3 Erhvervssygdomme

Opstår som følge af arbejdet eller arbejdsforholdene. Sygdommen kan opstå pga. af påvirkninger gennem kortere eller længere tid på arbejdspladsen. Erhvervssygdomme

anmeldes af læge eller tandlæge.

6.4 Anmeldelse – ulykker/nærved ulykker

Ved ulykker udfylder Arbejdsmiljøgruppen en anmeldelse, som sendes til DR HR, hrvilkarsteam@dr.dk senest 7 dage efter, at ulykken er sket.

Herfra foretages den videre anmeldelse til Arbejdsskadestyrelsen og forsikringsselskabet. Når ulykken er færdigbehandlet og anerkendt, kan der søges om godtgørelse for udlæg til behandling m.m. hos forsikringsselskabet.

Efter ulykke/nærvedulykke skal Arbejdsmiljøgruppen evaluere hændelsen og udarbejde en rapport.

Anmeldelse af erhvervssygdomme skal ske via egen læge og tandlæge.

7. ORDFORKLARING – STILLINGSBETEGNELSER

Arbejds miljørepræsentant

Person valgt af- og blandt de ansatte i DR Drama, til at varetage det daglige arbejdsmiljøarbejde i afdelingen. Personen skal have taget den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse.

Dronefører

Person uddannet i at føre og betjene en drone. Skal have certifikat til den drone kategori der benyttes.

Grip

Ansvarlig for at håndtere og montere kamera og andet kameraudstyr på forsvarlig vis i alle tænkelige situationer, f.eks. i tilfælde hvor der benyttes håndholdt kamera, dolly, kran, carmount, lowloader, A-frame, ATV, Golfvogn etc.

Indspilningsleder/1.AD

Ansvarlig for at udarbejde produktionsplanen i samarbejde med produktionsafdelingen, samt gennemførelsen af denne inden for de rammer der er fastlagt af producenten og/eller line Produceren. Står også for at "styre slagets gang" og formidle relevant information til hele filmholdet under optagelserne.

Line Producer

Økonomi- og budgetansvarlig på den enkelte produktion, dvs. sørger for at udarbejde budget samt at produktionen gennemføres inden for rammerne af dette. Står også for at ansætte og besætte alle stillinger på det enkelte filmhold, og er således personaleansvarlig. Er i DR Drama altid udpeget som arbejdsleder på den enkelte produktion.

Location manager

Står for at finde alle locations og for al kontakt med disse, herunder forhandling af lejepris og kontraktskrivning. Ansvarlig for at indhente tilladelser fra alle relevante myndigheder, og at praktiske og logistiske behov er opfyldt i forhold, til strøm, vand, afspærring, parkering, ophold etc.

Operatør

Person som opererer og/eller betjener et givent specialkøretøj, alm. køretøj eller andet særligt udstyr.

Precision driver

Specialist i at køre biler under særlige, vanskelige og ekstreme forhold, f.eks. i forbindelse med stunt og SFX optagelser.

SFX Supervisor

Person som besidder ekspertviden om alt hvad der har med special effects at gøre og som kan udføre eller supervisere special-effekt opgaver.

Sikkerhedskonsulent

Person som besidder ekspertviden om hvordan man løser forskellige opgaver i forbindelse med filmoptagelser på forsvarlig vis, uden at gå på kompromis med sikkerheden. Det kan også, afhængig af den konkrete situation, være f.eks. en stuntkoordinator, en grip eller en SFX Supervisor.

Sikkerhedsrepræsentant

Person valgt af- og blandt de ansatte på det enkelte filmhold til at overvåge at arbejdsmiljøreglerne bliver overholdt og at optagelserne bliver gennemført på forsvarlig vis. Refererer til arbejdsmiljørepræsentanten og/eller arbejdslederen i tilfælde hvor det er nødvendigt. Det tilstræbes at sikkerhedsrepræsentanten har taget den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse. Har ikke juridisk ansvar.

Stand-in

Person som optræder i stedet for en skuespiller i situationer hvor det ikke er nødvendigt at se skuespilleren.

Stunt-double

Person som udfører farlige og risikable stunts i stedet for en skuespiller. Også kaldet en stuntmand.

Stuntkoordinator

Person som besidder ekspertviden om alt hvad der har end stunts at gøre, og som kan koreografere og udføre disse.

Tillidsrepræsentant (tillidsmand)

Person valgt af- og blandt de ansatte medlemmer af hvert enkelt fagforbund (MDR, DJ, Metal, 3F) DR har overenskomst med. Taler på vegne af- og repræsenterer alle de ansatte eller enkeltpersoner i tilfælde hvor der er behov for en dialog med ledelsen om spørgsmål som vedrører overenskomst, arbejdstidsregler, arbejdsmiljøregler etc. Vælges typisk for en tidsbegrænset periode.

Talsmand

Person valgt af- og blandt de ansatte på det enkelte filmhold. Taler på vegne af- og repræsenterer hele- eller enkeltpersoner fra filmholdet i tilfælde hvor der er behov for en dialog med ledelsen om spørgsmål som vedrører overenskomst, arbejdstidsregler, arbejdsmiljøregler etc. Refererer til line produceren og/eller tillidsrepræsentanten fra det relevante fagforbund.

9. BILAG, sikkerhedsrundring

SIKKERHEDSRUNDERING Studie	(x)
Kig op, kig bagved, se på gulvet, se på sætstykker efter faremomenter eller mulige problemer?	
Find ud, hvor luftlyset tændes Videregiv informationen til andre, så mange ved det	
Lokalisér flugtveje	
Er flugtveje tilgængelige – dvs. ikke er spærret af lamper, udstyr eller andre genstande?	
Har alle stativer i nærheden af flugtveje en sandbags placeret på dem, så de ikke kan vælte?	
Er løse tæpper og kabler sikret med gaffatape eller på anden vis? – Kabler skal fortrinsvis være sikret langs væggene.	
Er der ting, folk kan snuble/falde over?	
Er der steder, hvor man kan slå hovedet ind imod et eller andet?	
Er der ting, som kan falde ned?	
Er der steder, hvor der risiko for at få fingre i klemme?	
Er der situationer, hvor der kan opstå høreskadende støj?	
Er der situationer eller udstyr, hvor medarbejderen kan få elektrisk stød?	
Er studiet redeligt og udstyr placeret på de definerede pladser? Dvs. er f.eks. lysudstyret placeret i det defineret område for lys?	
Find ud af, hvor nærmeste skadestue findes	
Find ud af, hvor førstehjælpskassen er placeret	
Lokalisér hvor brandslukker er placeret	
Find ud af, hvor en hjertestarter er placeret	